AYDINLIK

sosyalist dergi

lenin
stalin
hikmet kıvılcımlı

100. doğum yıldönümü
lenin özel sayısı

lenin ve türkiye
lenin ve mustafa kemal
sendikaların rol ve görevleri

nisan 1970

18

SAYI : 18 AYDINLIK Aylık Sosyalist Dergi NİSAN 1970

(LENİN ÖZEL SAYISI)

İÇİNDEKİLER

Sahibi	Münir Aktolga
Sorumlu Müdür	Vahap Erdoğdu
Teknik Yönetmen	Barbaros Denizeri

Yönetim Yeri	Süleyman Sırrı Sok. 2/12 Yenişehir — Ankara Tel : 12 40 14
Banka Hesap No.	630/536 T.C. Ziraat Bankası Kızılay Şubesi
Abone Adresi	P.K. 100, Cebeci — Ankara
Abone Şartları	Türkiye/yıllık 50 TL., altı aylık 25 TL. Avrupa ve Ortadoğu/yıllık 75 TL., altı aylık 40 TL., Diğer Ülkeler/yıllık 125 TL., altı aylık 65 TL.
İlân Şartları	Tam sayfa 800 TL. üzerinden hesaplanır. Yayın ilânları indirimlidir.
Dizgi ve Baskı	SAN MATBAASI Tel : 11 98 19, Ankara
İstanbul Dağıtımı	Fuat Büte, Ankara Cad. No. 34 Tel : 27 89 49
Ankara Dağıtımı	Ankara Umum Gazete Bayileri Kooperatifi
Ege Böl. Dağıtımı	Orhan Özşişman, 452. Sok. 5 — İzmir Tel : 38786

lenin ve türkiye

Dünya'da Rusya Volga demektir.

Lenin Volga'nın çocuğudur.

Babası Halk Okulları müfettişliğinden kıdem hakkı ile **Asalet** ünvanını almıştır. İliç, 22 Nisan 1870 günü Simbirsk'te (şimdi Ulyanovski) doğdu. Volganın; yer esiri köylüleriyle, kürek mahkûmu işçileriyle ve köle milletleriyle (Kazan, Samara ve Türkleriyle, Tatarlarıyla) düşüp, kalkarak büyüdü. Ömür boyu da o insanlardan kopuşmadı. Yalnız onlar için yaşadı.

15 yaşında Çernişevski'nin **«Ne Yapmalı?»** eserine tutuldu. 16 yaşında, ağabeysinin Petersburg'tan getirdiği K. Marx'ın **Kapital**'ine sarıldı. Bir gün, yaptığı okul ödevini suratına atan öğretmeni Vladimir İlyiç Ulyanov'a bağırdı :

«— Neymiş o sözünü ettiğiniz ezilen sınıflar, yâni, İşleri ne onların burada?»

17 yaşındaydı. Üniversiteli ağabeysi Aleksandr ile ablası Anna, Çar III. Aleksandr'a suikast yapmaktan tutuklandılar. Anaları çırpındı durdu. 8 Mayıs 1887 günü Narodnik ihtilâlcisi genç Aleksandr, Schlusselburg kalesinde idam edildi. Tek aile erkeği kalan İliç o zaman, kendilerinin ezilen sınıftan olduklarını ve ezilen sınıfların ne olduğunu daha derince kavradı. Ve :

«— Hayır! dedi. Başka yol tutacağız. Yol bu değil!.»

Narodnik'liğin (Halk Dostları), zılgıtın, anarşizmin, nihilizmin sonu gel-

miyordu. İstibdat devrilecekti. Ama çıkar yol **terör** değildi. Terör bir Çarı öldürüyordu, yerine daha berbat başka Çar çıkıyordu.

İliç, Kazan Üniversitesinde bir ihtilâlci «Kurjok» una, (Yuvar'ına) girdi. Yaşı benzemesin, üniversite hocaları, polisle gericilikte yarışa kalkmış tutalaklardı. Üniversite tüzüğüne karşı yapılan öğrenci ayaklanmaları üzerine 4 Aralık gecesi İliç tutuklandı. Komiser, bu delikanlıya baktı baktı :

«Önünüzde duvar var yahu, siz duvara karşı ayaklanıyorsunuz!»

Demişti. İliç'in karşılığı şu oldu :

«Evet, duvar... Ama çürük duvar. Parmağınla dokunsan yıkılacak.»

KİMDİ o ihtilâlci **Narodnik**'ler? Türkçeye Fransızcasından aktarmışlar : **«Popülizm»** diyorlar. Çocukların ağzında bir sosyalizmden sapma sözcüğü, isteyen istediğine takıyor. Bir gazete halkın anlayacağı dille çıkarsa, ona «Popülizm yaptı» diyorlar.

Polis Müdürü, Vali vururlar. Devlet Başkanına suikast hazırlarlar. Bunlar eğer gizli polis ajanı değil de, sırf ideal uğruna yapıyorlarsa terörü, sosyal maksatları vardır. Hattâ sosyalistleri beğenmiyen anarşistlerin parolaları **«eylemle uyarı»** dır. Bir zalimi öldürürlerse yeryüzünden sömürü kalkar sanırlar.

Rusya'da Narodnik'lerin amaçları sosyalizmi kurmak sayılır. Nasıl kuracaklar? Her ülkedekinden **başka** türlü. Rusya geri bir ülke. Orada kapitalizme uğramaksızın, **doğru** sosyalizme geçmenin gerekçesi, Slav kırlarında kalmış **«Miç»** adlı ilkel köy komünaları olabilir. Bizdeki **«İmece»** li köylere benziyen köy komünaları Narodnikler için tek tutamaktır. Sırf ona dayanarak şu üç tezden yola çıkarlar:

1. Rusya'da kapitalizm **«iğreti»** (ârızî) dir.
2. İşçi sınıfı öncü **özgüç olamaz.**
3. Köy **imecesinden** doğru sosyalizme varılacaktır.

Bu tezler neye benziyor? Tıpkı gene yaşı benzemesin, Türkiye'de antikapitalist miyiz, yoksa anti-emperyalist miyiz? Yahut işçi sınıfının objektif veya subjektif şartları ve varlığı proletaryanın «Özörgütü» nü mü, yoksa üvey örgütünü mü kurmaya elverir mi, elvermez mi? Küçük burjuva öncülüğünde sosyal devrim olur mu, olmaz mı?.. gibi masa başı yarenliklerine.

İliç, tam beş yaz boyu köy anketleri tertipledi. Rus köy yaşantısında gelişen sosyal sınıf **ayırtlanışını** izledi. O sabırlı araştırmaya dayanarak : **«Köy Yaşantısında Yeni Ekonomik Hareketler»** incelemesini yazdı. O zaman legal ün yapmış Narodniki-Liberal dergisi, bu incelemeyi yayınlamaya tenezzül etmedi.

İliç, öğrenim disiplinine saygılıydı. Petersburg Hukuk Fakültesine 1889 senesi başvurdu. **«Az emniyetli»** kişilerle düşüp kalktığı öne sürülerek, o sene atlatıldı. Ancak 1890 senesi girebildi. **«Burjuva Öğretimi»** ne boş vermedi. 1891 senesi, **Roma Hukuku Tarihi, Medenî Hukuk ve Usulü, Ticaret Hukuk ve Usulü, Ceza Hukuk ve Usulü, Rus Hukuk Tarihi, Kilise Hukuku, Kamu Hukuku, Uluslararası Hukuk, Mâliye Hukuku, Ekonomi Politik, İstatistik, Hukuk Ansiklopedisi, Hukuk Felsefesi** üzerine yapılmış sınavda, 33 aday içinde tek **«Pekiyi»** derece ile başarı kazanan öğrenci oldu.

1892 Martından sonra, artık züğürt ve yoksul Rus ve Tatar köylülerinin çarlık düzeni içinde gürültüye getirilen davalarına bakıyordu. İlk savunduğu suç : **«Çar işleri iyi yapmıyor, dediği için Allaha, Meryem Anaya, Kutsal Üçüze ve Haşmepenâh İmparator Hazretlerine karşı gelmiş»** olmak cinayeti idi.

Ancak bu iğne ile kuyunun kazılamıyacağını biliyordu. Dört sene Samâra **Yuvar**'larında **(Kurjuk'larında)** **Rus Tarihini** ve **Ekonomi Sistemini** inceleyen konferanslar verdi. Bu konferanslar daha sonraki **«Halk Dostları»** (Narodnikler) **«Kimlerdir ve Onlara Karşı Nasıl Döğüşülür?»** gibi yazılarına taban oldu.

Bu Marxist metodla yüzdeyüz yerli **orjinal** teorik araştırmalar, hiçbir zaman **pratik**'le denetlenmekten uzak kalmadı. İlyiç, Sâmara'daki Bilimcil Sosyalist Yuvar'ı: Nijninovgorad, Vladimir, Petersburg marxisleriyle baylantıladı. Cezaevinde yatan Fedosseef'le mektuplaştı, anlaştı. İki insan **«Volga Anaçko»** yu önemli Bilimcil Sosyalizm merkezlerinden biri yaptı.

31 Ağustos 1893 günü İlyiç Petersburg'dadır. O sene Rusya'da işçi yığın hareketleri başlayacaktır. Plehanov'un güttüğü **«Emeğin Kurtuluşu»** (Trudoviki) grubu onuncu senesini doldurmakta ve işçi hareketine girmektedir. 1880 - 90 seneleri Lenin'in deyimi ile **«Sosyal - Demokrat Hareketin güçlenip büyüyüş»** on senesidir.

Bizim - artık hiç değilse - 27 Mayıs sonrasına 60 - 70 senelerine benzemesi gereken 80 - 90 seneleri iki sentezi doğurur:

1. Sosyalizm ile işçi sınıfı yığın hareketinin birleşimi,

2. Marxist Yuvar'ların amaç - araç birliği yaparak proletaryanın politik öncülüğü ile kaynaşması.

«Aşama» budur. «Yuvar» lar çağı bitmiştir, bitmelidir.

«Yuvar» nedir? İleri işçilerin soyut Bilimcil Sosyalizm öğrenileridir. Yuvar içinde, gerçeklikle bağımlılığı önemsenmemiştir. Burjuva düşüncesinden «Bağımsızlık» diye diye. **Teori** Ülke Politikası dışında genel **«Bağımsız»** bir kategori durumuna sokulmuştur. Yuvar'lar, yahut dağınık **Yuvar**'lar «aşaması» artık bitmelidir. **«Müjiğin çakmaklı tüfekle savaşa gitmesi»** durmalıdır. Bu ilkelciliktir (primitivizmdir). İlkin kaçınılmaz, hatta bir süre için gerekli olan Yuvar'cılık, yeni aşamada **tersine** dönmüştür. Hareketi geliști-

recek yerde baltalamaya başlamıştır. Geçen aşamanın **en doğru** gibi gelen düşünce ve davranışları, şimdi diyalektiğin baştan savulamaz kanunu ile **en yanlış** biçimler ve parolalar haline gelmiştir.

YENİ ve daha yüksek basamağa nasıl atlanacaktır? Teorik ve Pratik alanda ilkelcilliği yenmekle Narodnikçilerin sacro-sent (Kutsal ve Aziz) Teorik temaları Görünüşün en göze batan bir yanını bütünmüşce ele alıp dünyalarını o tek yanın üzerine kurmaktır. Yığın içinde **politik aksiyon** yerine, Şeytanı bile şaşırtıp kaçırtacak «Piyasa» yahut **«Pazarlar sorunu denen şey üzerine»** kıyasıya mız çıkarmalarıdır.

Bu sözde «Sorun» (mesele) nedir? Kısaca şudur : Kapitalizm topluma girdikçe köylüleri iflâs ettiriyor. Köylü iflas ettikçe iç pazar ölüyor. Parasız bir kapitalizm yaşayamayacağına göre : Rusya'da kapitalizm «İğreti» dir. Ne güzel, ne «akarsuları durdurur» keskin nişancı «Mantıklı» ispat değil mi?

Oysa, yalnız rusya'da değil, dünyanın her yerinde kapitalizm ancak köylüleri ve esnafları iflas ettirmekle sömüreceği «hür işçi» leri bulur ve gene kamu ve küçük mülkleri çalıp çırpmakla sermaye birikimini yapar. Bunun «genel olarak» (Bu lafı Narodniklerle liberaller pek severler) «iğretilik» neresinde? Kendi sapık burjuva ve küçük burjuva «İdeolog» luklarında, İliç alçak gönüllü somut araştırması ile kapitalizmin gelişim şemasını çizmiştir. **Tabiî Ekonomi** kapalı kutu olmaktan çıkınca **pazara** açılır: Bu **basit bezirgan ekonomi**'dir. Onun kendi **pazar** kanunlarıyla gelişimi **kapitalizme** ulaşır. Yol budur.

Şu bizim **«Yönizm»** adını verebileceğimiz **küçük burjuva ütopyasını** andıran Narodnikciliğin hesabı, Proleteryanın Yığın Hareketleri önünde teori açısından kolayca asıldı. Ama, ardından, kulakları görünen çok daha «Saygı» toplayan **Burjuva Sosyalizmi** «arz'ı endam» etmekte geçikmedi. Bunlar, çok daha oturaklı, **«Bilgin»** liklerine toz kondurulamaz, «otorite» lerdi.

Krassin gibi heybeti dağ deviren ideologlar, «Sol» sahneyi kapamışlardı. Bunların ağır aksak **«Bilim»** temaları, hazır Narodnikçilik tepelenirken, «fırsattan istifade» kapitalizmi en ince yoldan savunmaktı. Bütün kürsüler, bütün meydanlar, bütün satarlı gazete, dergi, kitap olanakları onlarındı. Sapıklıkları yahut saptırma «Teori» leri iki noktada toplanabilirdi :

1 — **«Rusya'da Kapitalizmin gelişim karakterini ve somut biçimlerini»**, yalnız **pazar** ekonomisi açısından, sözde sırf objektif belgelere dayanarak açıklıyordu... İliç'in bu sapıklara verdiği karşılık kestirme oldu : Marksistlerin derdi gücü, **Burjuvaziye pazar** aramak değildi; **İşçi sınıfını örgütlemekti.**

2 — Onlar Rusya'da kapitalizmin yalnız «İlerici» veya «Devrimci» karakteri üzerine basıp, Sosyalizm maskesi altında Kapitalizm meddahlığına ve yardakçılığına çanak açıyorlardı.

recek yerde baltalamaya başlamıştır. Geçen aşamanın **en doğru** gibi gelen düşünce ve davranışları, şimdi diyalektiğin baştan savulamaz kanunu ile **en yanlış** biçimler ve parolalar haline gelmiştir.

YENİ ve daha yüksek basamağa nasıl atlanacaktır? Teorik ve Pratik alanda ilkelcilliği yenmekle Narodnikçilerin sacro-sent (Kutsal ve Aziz) Teorik temaları Görünüşün en göze batan bir yanını bütünmüşce ele alıp dünyalarını o tek yanın üzerine kurmaktır. Yığın içinde **politik aksiyon** yerine, Şeytanı bile şaşırtıp kaçırtacak «Piyasa» yahut **«Pazarlar sorunu denen şey üzerine»** kıyasıya mız çıkarmalarıdır.

Bu sözde «Sorun» (mesele) nedir? Kısaca şudur: Kapitalizm topluma girdikçe köylüleri iflâs ettiriyor. Köylü iflas ettikçe iç pazar ölüyor. Parasız bir kapitalizm yaşayamayacağına göre: Rusya'da kapitalizm «İğreti» dir. Ne güzel, ne «akarsuları durdurur» keskin nişancı «Mantıklı» ispat değil mi?

Oysa, yalnız rusya'da değil, dünyanın her yerinde kapitalizm ancak köylüleri ve esnafları iflas ettirmekle sömüreceği «hür işçi» leri bulur ve gene kamu ve küçük mülkleri çalıp çırpmakla sermaye birikimini yapar. Bunun «genel olarak» (Bu lafı Narodniklerle liberaller pek severler) «iğretilik» neresinde? Kendi sapık burjuva ve küçük burjuva «İdeolog» luklarında, İliç alçak gönüllü somut araştırması ile kapitalizmin gelişim şemasını çizmiştir. **Tabiî Ekonomi** kapalı kutu olmaktan çıkınca **pazara** açılır: Bu **basit bezirgan ekonomi**'dir. Onun kendi **pazar** kanunlarıyla gelişimi **kapitalizme** ulaşır. Yol budur.

Şu bizim **«Yönizm»** adını verebileceğimiz **küçük burjuva ütopyasını** andıran Narodnikciliğin hesabı, Proleteryanın Yığın Hareketleri önünde teori açısından kolayca asıldı. Ama, ardından, kulakları görünen çok daha «Saygı» toplayan **Burjuva Sosyalizmi** «arz'ı endam» etmekte geçikmedi. Bunlar, çok daha oturaklı, **«Bilgin»** liklerine toz kondurulamaz, «otorite» lerdi.

Krassin gibi heybeti dağ deviren ideologlar, «Sol» sahneyi kapamışlardı. Bunların ağır aksak **«Bilim»** temaları, hazır Narodnikçilik tepelenirken, «fırsattan istifade» kapitalizmi en ince yoldan savunmaktı. Bütün kürsüler, bütün meydanlar, bütün satarlı gazete, dergi, kitap olanakları onlarındı. Sapıklıkları yahut saptırma «Teori» leri iki noktada toplanabilirdi:

1 — **«Rusya'da Kapitalizmin gelişim karakterini ve somut biçimlerini»**, yalnız **pazar** ekonomisi açısından, sözde sırf objektif belgelere dayanarak açıklıyordu... İliç'in bu sapıklara verdiği karşılık kestirme oldu: Marksistlerin derdi gücü, **Burjuvaziye pazar** aramak değildi; **İşçi sınıfını örgütlemekti.**

2 — Onlar Rusya'da kapitalizmin yalnız «İlerici» veya «Devrimci» karakteri üzerine basıp, Sosyalizm maskesi altında Kapitalizm meddahlığına ve yardakçılığına çanak açıyorlardı.

Bu pis yardakçıların Türkiye'deki Prototipleri, **«Kadroculuk»** adlı cılk **«ideolok»** luktan, TİP'in tepesine indirilmiş «takma kelle» lerin, hâlâ **«Forumlar** diriltilerek becermeye çalıştıkları mâhut **Devletçiliğimiz** kılıklı burjuva sosyalizmidir. Onlara Rusya'da **Legal Marksist** kuklaları denildi.

Oysa **kapitalizm** yalnız **«İlerici»** veya - hele bizdeki kadar sâde suya, - **«Devrimci»** olmakla kalamazdı. Kapitalizm kendi **olumlu** yanında, gene kendisi için dahi sonsuz **olumsuz** yanları bulunan bir düzendi. Onun getirdiği yığınla **iflâslar**, yığınların izafî (görecil) **yoksullukları** sosyal çelişkileri tarihte görülmedik ölçülerde büyütüyordu. Ve ister istemez, bütün kapitalist çelişkileri, Gordiyos'un kör düğümü gibi kesecek modern bir sosyal sınıfı, Proletaryayı, Kapitalizmin «mezar kazıcıları» yaratıp çoğaltıyor, örgütleyip bilinçliyordu.

Legal Marksizm, bilimcil Sosyalizmin Anarşizme, Popülizme, Nihilizme, Narodnovoltsi (Halk iradesi) ciliği ve ilk adlarını alabilecek tüm küçük burjuva sosyalizmlerine karşı giriştiği eleştiriyi tek yanlı kullanıp popülizme batırırken kapitalizmi şanlandırma eğilimidir.

Daha ötelere gitmeye ne hacet?

Çarlık gibi Osmanlılık da, **Kapitalizmin** ölüm çağı olan Emperyalizm çağında batmış Kâr'ı Kadım bir lendûha antika imparatorluktur. Her iki imparatorluk da hemen hemen aynı günde ikinci emperyalist evren savaşı içinde battı. Çarlığın yerine **Sovyetler** düzeni geçti. Osmanlılığın yerine **Türkiye Cumhuriyeti** düzeni geçti.

DÜNYANIN **en geri** Çarlık ülkesinde insanlar yarım yüzyılda dünyanın **en ileri** ülkesi olarak, dünyanın yarı üretim kapasitesini tekelinde tutan Birleşik Amerika ile uzayda ve düzeyde at başı birlik yarışıyor. Aynı yarım yüzyıl içinde Türkiye Amerikadan buğday gelmese aç kalacak bir Amerikan üssü ve uydusu durumunda en acıklı işsizlik ve pahalılık cehennemi kesilmiştir.

Lenin'in anısı, bu açıdan değerlendirilmelidir. Hiç değilse kendilerini **sosyalist** sayanlarımız, o 19. Yüzyıl sonunda kalmış görünen **papülizm** ile **Legal Marksizm** ilkelciliğinden kurtulmanın bilincine varabilirler ve varmalıdırlar. **«Yuvar'lar çağı»** nın primitivizmi artık bir daha geri gelmemecesine bitmeli ve geri tepmemelidir. Bu da ancak ve yalnız aşiret reisliği, tekke Maşrık'ı âzamlığı uslûbunda süre gelmiş Yuvarlar ölçüsünde **çete savaşı** yerine Ülke ve Dünya ölçüsünde değerlendirilmiş İşçi Sınıfı **Örgütünün** Ordulaşması, ordu savaşı, politik ordu savaşı yapması ile olur.

Hikmet KIVILCIMLI

lenin ve mustafa kemal (*)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 1920 günü açılması Sovyetler Birliği ile Devlet olarak resmi ilişkilerimizin başlaması olanağını doğurmuştur. Meclis açılır açılmaz Mustafa Kemal Paşa Lenin'e bir mesaj yollamıştır (26 Nisan 1920):

Bu mesaj, Bıyıklıoğlunun «**Atatürk Anadoluda**» kitabında bir telgraf olarak nitelendirilmekte ve eksik olarak verilmektedir (s. 67):

«Emperiyalist hükümetler aleyhine, bunların esareti altındaki insanları kurtarmak için Sovyetlerle güçbirliği yapmağı ve Sovyetler Menşevik Gürcistan» a karşı harekete geçerse, Türkiyenin de emperiyalist Ermeni hükümetine karşı harekete geçmeği ve Azerbaycan'ı Bolşevik zümresine sokmayı kabul ettiği» bildirildikten sonra «müşterek mücadelemiz için kuvvetlerimizi teşkilâtlandırmak üzere para ve silâh yardımı» istendiği anlaşılmaktadır.

Sovyet yayınlarından yararlanan A. K. Meram ise baş tarafını kırparak aynı vermekte, ancak bunu «mektup» olarak nitelendirmektedir, üstteki metin aşağıdaki yazıya eklenirse mesajın aslına yaklaşmış oluruz :

«Sayın Başkan,

Bütün çalışmalarımızı ve askeri hareketlerimizi Rus Bolşevikleriyle birleştirmek zorunluluğunu kabul etmekteyiz. Bolşeviklerin emperiyalist hükümetlerine karşı savaşmayı ve bütün ezilen milletleri emperiyalisstlerin hegemonyasından kurtarmayı amaç edinmiş olduklarına inanıyoruz.

(*) Bu yazıyı dergimiz yazarlarından Rasih Nuri İleri'nin MAY yayınlarında basılmakta olan «Atatürk ve Komünizm» adlı kitabından derledik. Aldığımız parçalar Mustafa Kemal Paşa ile Lenin arasındaki mektuplaşmayı, Lenin'in Kemalist devrim hakkındaki iki demecini ve de Mustafa Kemal Paşanın Sovyet Devrimi hakkındaki bir değerlendirmesini kapsamaktadır.

Ayrıca, ülkemizi işgal eden emperiyalist kuvvetleri saf dışı bırakmak, emperiyalizme karşı girişilen genel savaşı sürdürebilmek amacı ile yurt içindeki gücümüzü artırmak için Sovyetler Birliğinin bize ilk önce (5 milyon altın lira) vermesini, yapılacak görüşmelerde tutarı, sayısı kararlaştırılacak (silâh ve cephane) vermesini ve bunlardan başka (askerî teknik malzeme ve tıbbi malzeme), birliklerimizin ihtiyacını karşılayacak (gıda maddeleri) sağlanmasını istemekteyiz.

Saygı ve selâmlarımızla samimi duygularımızı lütfen kabul buyurunuz, efendim.

Akşam, 20.5.1969.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal

Sovyetlerle İlişkiler - Milliyetler Konusu :

5 Ocak 1921

Moskova Halk Komiserleri Meclisi Başkanı Lenin Yoldaş'a

Başkan yoldaş! Telsiz telegrafla Moskava'dan vaki olan bir tebliğ ile Sovyet Rusyası tarafından Dağıstan'ın bağımsızlığının tanındığını öğrendik. Bu mutlu kararın Bolşevizm dünyasıyla müslüman dünyası arasındaki ilişkilerde olaganüstü iyi etkide bulunacağını ve bu suretle bizleri şimdiki kapitalist idaresinin hayat aldığı ve kuvvet bulduğu Batı Emperiyalizmini devirmekten ibaret olan ortak amacımıza daha fazla yaklaştıracağına şüphe etmiyorum.

Bu mutlu sonucun ancak sıkı sıkıya işbirliği etmemizle kabil olacağına kani olduğumdan dolayı bizi birbirimize bağlıyan ilişkileri daha çok pekleştirecek ve yükseltecek her olayın sevinç ve hazımı gerektireceğini bildirir ve Rus Sovyet Cumhuriyetinin Zatı âlilerinde ilham alarak doğuda kurduğu, uzağı gören ve akıllıca siyasetinden dolayı teşekkürlerimi arzeylerim. Doğuda ve bütün dünyada hak ve adaletin yakın zaferine büyük bir imanla kani olarak saygılarımın kabulünü rica eylerim efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
A.IV : S. 367/8 **Mustafa Kemal**

Lenin kendilerine telegrafla 7 Ocak 1921 günü cevap vermiş ve bu cevabı Dışişleri Vekili Muhtar bey 17 Ocak 1921 tarihli Millet Meclisi oturumunda okumuştur :

Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal Paşa'ya,

Dağıstan halkının muhtariyet ilân etmesi münasebetiyle vaki olan tebriklerinizi aldım. Rusya Birleşmiş Cumhuriyetlerini teşkil eden milletler hakkında Sosyalist Federatif Sovyet Rusyanın izlediği bu politikanın tebligatınıza göre tarafınızdan teveccühe eriştiğine Rusya Şuralar Hükümeti kanaat hasıl eylemiştir. Rusya Şuralar hükümeti arazisi dahilinde yaşayan bütün halklara muhtariyet vererek, her milletin kaderini kendi tayin etmesi ilkesine dayanarak sözü geçen halkların mahalli Cumhuriyetler kurmaları konusunda destek olmuş ve kolaylaştırmada bulunmuştur. Sovyet Rusya Halkını meydana getiren milletler arasında karşılıklı olarak varolan iyi anlayış ve güvence dayanan kardeşçe ilişkilerin kurulmasına ancak bu siyaset, bu ilke hizmet edecektir. Tek, bu siyaset bütün Rusya halklarını, bizleri saran sayısız düşmanlara karşı mücadele edecek kadar kudretli bir aile halinde birleştirecek ve pekleştirecek-

tir. Bu suretle büyük bir vücut teşkil ederek yalnız doğrudan doğruya düşmanlarımızın atılışlarını red ile kalmıyoruz; diğer taraftan ortak düşmanlarımızın tertip ettikleri entrikalara karşı da taaruz edilemiyecek bir durum kazanmış oluyoruz. Küçük milletler hakkında almış olduğumuz tedbirlerin tarafınızdan iyi görülmesini ve iki memleket arasında iyi anlama ve karşılıklı güvenin yerleşmesini sağlıyacak bir iyi kabule erişdiğini görmekle mutluyuz. Vaki olan bildirinizden hasıl olan minnettarlığımızın ve memleketlerinin bağımsızlık ve saadeti için dayanılmaz bir azim ile mücadele eden Türkiye halkıyla Hükümet hakkındaki temiz yürekli teminatımızın bir defa daha beyanına müsade etmenizi rica ederim. **Lenin**

(T.B.M.M., D.I, C.7, İçtima 134)

Mustafa Kemal Paşa'nın Lenin'e 4 Ocak 1922 tarihli Mektubu :

Sayın Başkan,

Ankarada genel bir saygı ve sempati kazanan yoldaş Frunze'nin ülkemizden ayrılışı vesilesinden yararlanarak, kişisel duygu ve düşüncelerimden başka, gizli olarak Türk politikası konusundaki görüşlerimi ve özellikle Türk - Rus ilişkilerini size kısaca açıklamak isterim.

Bildiğiniz gibi, Türk ve Rus halkları yüzyıllarca sürdürülmüş boyunduruk zincirlerini bir hamlede silkip attıktan sonra, kendi halklarının da bu yolu izliyeceklerinden dolayı büyük korkuya kapılan Batı emperiyalist ve kapitalist kuvvetlerin saldırısına uğradığından, halklarımız arasındaki yakınlık ve anlaşma kendiliğinden doğmuştur.

Hatırlıyacağınız gibi ortak umutların ve benzer koşulların sonucu olarak ortaya çıkan düşüncelerin gelişmesi, Hükûmetlerimiz arasında resmi ilişkilerin kurulmasına yol açmış ve özellikle, bu ilişkilerde kesin bir rol oynamıştır.

Türkler ve Ruslar, tarihleri yüzyıllarca sürdürülmüş savaşlarla doldurulduktan sonra, anlaşmış ve uzlaşmışlardır. Bu durum öteki ulusları şaşkınlığa uğratmıştır.

Pek çoğu dostluğun geçici olduğunu ve şartların zoruyla sağlandığı konusuna inanmaktadırlar. Hâlâ da bu inançtadırlar. Fakat iki halkın hangi şartlarla ve ne ölçüye kadar birbirlerini anlayıp sevdiğini ve eski kavgaların, zalim yöneticilerin kışkırtmaları ile çıkmış olduğunu, son savaşta subayların birbirleri ile isteksizce savaştıklarını görmüş olanlar yeni durumun sürekli ve istikrarlı olduğunu kabul etmekte gecikmiyeceklerdir.

Türkiye'nin rejim değiştirmesi, Rusya'da olduğu gibi sosyal bir devrimle ortaya çıkmış olmayıp, yabancı devletlerin saldırı ve eğemenliklerine karşı bir başkaldırma türünde olduğundan dünyanın dikkatini çekmemiştir. Bu baş kaldırış canlı ve gerçek olarak dile getirilmemiştir. Yüzeyden de olsa ülkemiz hakkında bir bilgiye sahip olanlar, 1918 mütarekesinden, özellikle 16 Mart 1920'denberi alınan yolun çok uzun olduğunu kabul edeceklerdir.

Yüzyıllardan beri herşeyde efendilerine ve saraylılara ve daha sonra oligarşiye bağlı kalan Türk halkı, 1919 yazında girişilen savaşla, kendi kaderinin sahibi olmayı başarmıştır.

Açık konuşuyorum. Erzurum ve Sivas Kongrelerinde bir araya gelen delegeler insanların kendi kaderlerinin kendilerince tesbit edilmesini öngören bir yargıya varmışlardır. Siz, Sayın Başkan, daha I. Dünya Savaşından önce, bu hususu savunmaktaydınız.

Bu kongrelerde kabul edilen kararlarla, İstanbul'un yetersiz ve yeteneksiz

ellerindeki iktidarı tasfiye edecek ve yeni yönticileri bizzat milletin kendisi seçecekti.

Bu büyük halk toplantısında bulunanlar, Türkiyede yeni bir dönemin başladığını ve Türk halkının artık kendi liderlerinin koruyuculuğu altında değil, kendi kendisini yöneteceğini ilân ettiler.

16 Mart 1920'den sonra Ankara'da toplanan «halk temsilcileri» milletin iradesini ve kaderini bağımsız ve eğemen bir varlık olarak tayin etme arzusunu ilân ettiğinde, bu isteğin bütünüyle gerçekleşmesi milli bir amaç olmuştur.

Şimdi bütün bunlar gerçekleşmiştir. Halk tarafından seçilmiş olan temsilciler sadece yasama gücünü değil, aynı zamanda icrai kuvveti de elinde bulundurmaktadırlar. İstisnai olarak milletin bağımsız ve güvenliğinin söz konusu olduğu yerlerde, halk temsilcileri kazai görevi de yerine getirmektedir.

Görüldüğü gibi Batıda kapitalist sınıfın tüm millet üzerinde eğemenlik kurmasına benzer bir durum bugün Türk ülkesinde yoktur. Bu bakımdan biz kapitalist sistemden ötede, halkçılık sistemini gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Sosyal alanda da memleketimizde benzer değişiklikler olmuştur. Yeni durumumuzun ve ekonomik koşulların gereği olarak toplumun artık sömürüye baş eğmemek konusundaki kararının sonucu olarak herhangi bir çaba göstermeksizin başkalarının emeği ile yaşayan asalaklar sınıfı bütünüyle ortadan kalkmamışsa bile, bu sınıfa girenlerin sayısında büyük bir azalma olmuştur. Modern Türkiye'de İmparatorluk döneminin efsanevi zengin sınıfı artık yoktur. Büyük toprak sahiplerinin gelirleri artık düşmüştür. Şimdi Türkiye'de herkes çalışmak zorundadır.

Sonuç olarak bugünün Türkiye'si bir bakıma Batı Avrupa'dan çok Rusya'ya daha yakındır. Sonra memleketlerimiz arasında bir başka benzerlik, bizim emperiyalist ve kapitalist düzene karşı savaşmamızdır. Kapitalizm Türkiye'de Rusya'da olduğundan daha zayıftır. Fakat hemen bütün işletmelerdeki sermayenin yabancılar tarafından yatırılmış olması yüzünden durum karmaşıktır. Halkımızın sömürülmesini kolaylaştırmak için kurulmuş olan kapitülasyon sistemi gelişmemizi engellemiştir.

Türkiye'nin hâlâ açık veya kapalı olarak çılgınca saldırılara hedef olmasının nedeni bütün ezilmiş milletlere kurtuluş yolunu göstermiş olmasındandır. Bütün bunlar Türkiyenin bütün kurumlarıyla ve bugünkü hükümetleri ile sadece Sovyet Rusyada güven duygusu yaratabileceği, Batının ise bize düşmanca bakmasını gerektirdiğini ortaya çıkartmaktadır.

Uluslararası politika alanında Türk - Fransız anlaşması, Rus - İngiliz anlaşması gibi, şartların zoruyla vücut bulmuştur. Bu anlaşma gelecekte imzalanacak anlaşmalar gibi, dostluk anlayışımızı zedeliyemez. Size, T.B.M.M. nin Sovyet Rusya'ya karşı izlediği politikanın değişmediğini, söylentilerin gerçeğe dayanmadığını belirtmek isterdim.

Hükümetlerimizin, dolaylı, ya da dolaysız olarak birbirleri aleyhine bir anlaşmaya ve koalisyona girmiyeceklerine inanıyorum. Yanımızdaki anlaşmazlıklar Ankara - Moskova arasındaki yazışmaların yavaşlığı yüzündendir. Gerçeklere açıklık veren bu mektubumun ilişkilerimizin güçlenmesine yardımcı olacağı kanaatindeyim. Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal

Sov. B. Dış P.V., Akşam 26.5.1969

Lenin'in bir konuşması ve Aralof yoldaş'a verdiği direktifler :

Lenin 28 Şubat 1921 günü bir toplantıda Türkiye ile yapılan görüşmeleri şöyle değerlendirmektedir :

«... Burada Türk delegeleri ile aramızda bir toplantı başlamış bulunuyor. Bu olayı özellikle belirtmek gerekmektedir, çünkü bizimle Türk hükümetinin temsilcileri arasında doğrudan doğruya bir görüşmeyi engelleyen çeşitli sebepler vardı. Burada bir anlaşma imkânı ortaya çıktığına göre aramızda çok sağlam bir yakınlaşmanın ve dostluğun temeli atılacağına inanıyoruz.

Bu, pek tabiidir ki, diplomatik hilelerle olmıyacaktır. Bu alanda düşmanlarımız bizden çok güçlüdür, bu gerçeği itiraf etmekten korkmuyoruz. Rus ve Türk milletleri son yıllarda, emperiyalist devletlerden görülmemiş derecede, pek çok kötülükler gördükleri için anlaşacağız. Bundan önceki konuşmacılardan biri, burada, emperiyalist memleketlerden ayrılmanın zararlarından söz etti. Ama, kurt kuzu'ya saldırdığı zaman, ona kurttan ayrı durmaması gerektiğini söyler (gülüşmeler, alkışlar). Doğu halkları şimdiye kadar emperiyalist kurtların karşısında sadece kuzu olarak bulunuyorduysalar büyük askerî güçsüzlüklerine rağmen, kendilerine pençelerin uzatılması ve dişlerin gösterilmesi, pek de kolay olmayan bir devlet bulunduğunu ilk defa Sovyetler Birliği gösterdi. Sovyetler Birliğinin bu davranışı «Bolşevik akıl hocalarına» karşı sempatileri olsun ya da olmasın birçok millete örnek oldu. Bugün, bu akıl hocasından bütün dünyada pek çok söz edilmektedir. Hatta bize «Türklerin kötü bir akıl hocası» demektedirler. Tabii, biz şimdiye kadar bu alanda hiçbirşey yapmadık. Böyle olmakla beraber, emperiyalist hükûmetlerin Türkiye'ye uyguladıkları yağmacılık politikasının, en güçlü emperiyalist devletlerinin ellerini çekmek zorunda bırakan büyük bir direniş doğurduğunu, Türk işçi ve köylüleri göstermek fırsatını bulmuşlardır.

Türk hükûmetiyle yaptığımız bu görüşmeyi böyle bir başarı olarak saymağa bizi zorlayan işte budur. Biz bu konuda hiç bir diplomatik hileye baş vurmuyoruz. Bu görüşmelerin çok mütevazi çerçeveler içinde geçeceğini biliyoruz. Ama, bunları önemli kılan şey, bütün milletlerin, işçi ve köylülerin yaklaşmasına büyük engellere rağmen durmadan ilerlemesidir. Geçirmekte olduğumuz zorlukları değerlendirirken bunu unutmamak gerekir.»

A.K. Meram, Akşam, 22.5.1969.

...Lenin'in Aralof'a Mustafa Kemal Paşa hakkında söylediklerini hatırlatalım :

«Mustafa Kemal Paşa tabii ki sosyalist değildir. Ama görülüyor ki ,iyi bir teşkilâtcı... Kabiliyetli bir lider, millî burjuva ihtilalini yönetiyor. İlerici, akıllı bir devlet adamı. Bizim sosyalist devrimimizin önemini anlamış olup, Sovyet Rusya'ya karşı olumlu davranıyor. O, ihtilâlcilere karşı bir kurtuluş savaşı yapıyor. Emperiyalistlerin gururunu kıracağına, padişahı da yardakçıları ile birlikte silip süpüreceğine inanıyorum. Halkın ona inandığını söylüyorlar; ona, yani Türk halkına yardım etmemiz gerekiyor. Türk hükûmetine, Türk halkına saygı gösteriniz. Büyüklük taslamayınız. Onların işine karışmayınız... Kendimiz fakir olduğumuz halde Türkiye'ye maddî yardımda bulunabiliriz. Bunu yapmamız gereklidir. Moral yardımı, yakınlık, dostluk üç kat değeri olan bir yardımdır. Böylece Türk halkı yalnız olmadığını hissetmiş olacaktır. İngiliz işçileri ve öteki ülkelerin işçileri bize yakınlık gösterdikleri, grev yaptıkları, bizimle savaşan Polonyaya gönderilmekte olan silâhları gemilere yüklemedikleri zaman, bu bizim için büyük bir yardımdı. Bundan işçilerimiz

moralca büyük bir güç kazanmışlardır. Çarlık Rusyası, yüzyıl boyunca Türkiye ile savaşmıştır. Bu, tabii, Rusyanın Türkiye'nin amansız düşmanı olduğuna dair yapılan propagandalarla, halkın hafızasında derin izler bırakmıştır. Bütün bunlar Türk köylüsünde, küçük ve orta mal sahiplerinde, tüccarlarda, aydınlarda ve yönetici çevrelerde Ruslara karşı dostca olmayan duygular ve güvensizlik uyandırmıştır. Biliriz ki güvensizlik yavaş geçer. Bunun için de sabırlı, dikkatlı, sakıncalı bir çalışma gerekmektedir. Eski Çarlık Rusya'sı ile Sovyet Rusya arasındaki ayrımı sözle değil işle göstermek ve anlatmak gerekmektedir. Bu bizim ödevimizdir. Siz de bir elçi olarak, Sovyetler Birliğinin Türkiyenin işlerine karışmamak politikasının, halklarımız arasındaki samimi dostluğun savunucusu olmak zorundasınız. Türkiye bir köylü, bir küçük burjuva ülkesidir. Sanayi çok azdır. Olanı da Avrupa kapitalistlerinin elindedir. İşçisi çok azdır. Bunu dikkate almak gerekmektedir... En önemlisi halka saygı göstermektir. Emperiyalistlerin yağmacı, istilacı politikalarına karşılık bizim, hiç bir çıkara dayanmayan dostluk ve memleketin iç yaşamasına karışmama durumumuzu açıklayınız. İşte sizin ödeviniz.»
Aralov, **Bir Sovyet Diplomatının Türkiye Hatıraları**, S. 38/39.

Sovyet Devrimi Hakkında Mustafa Kemal Paşanın Bir Görüşü

(Dış İşleri Halk Komiseri Çiçerin'e yollanılan mektup)

«İki haziran (temmuz?) 1920 tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref duyarım... ve Batı emperiyalizminin güçbirliğine karşı verdiğimiz mücadele hakkındaki taltifkâr değerlendirmeniz için içten gelen minnetlerimi arzederim.

Kendi zincirlerini koparmakla yetinmeyip iki yılı aşkın bir süreden beri bütün dünyanın kurtuluşu uğrunda eşit olmayan bir mücadeleye girişen ve zülmün ebediyen dünya yüzünden kalkması için şevkle bahtsızlık ve acılara katlanan Rus halkına karşı Türk halkının duyduğu hayranlığı size bildirmekle büyük bir haz duymaktayım. Avrupalı emperiyalistlere karşı yüzyıllardan beri müslüman memleketlerini savunmak için mücadele eden milletimiz Rus milletinin insaniyetin kurtuluşu uğrunda yaptığı büyük fedakârlıkları tamamen takdir etmektedir. Tamamen kaniyim ve bu kanaatime bütün vatandaşlarım katılmaktadır ki, bir yandan Batının işçileri, öbür yandan Asya ve Afrikanın esir halkları uluslararası kapitalizmin azami kâr sağlamak için halen birbirini imha ettirmek ve esir tutmak için kendilerini kullandıklarını anladıkları gün ve sömürge siyasetinin caniliği dünyanın ezilen kitlelerinin kalplerine nüfuz ettiği gün burjuvazi iktidarının sonu gelmiş olacaktır.

Rus Sovyet Federal Sosyalist Cumhuriyetinin Avrupa işçileri arasındaki yüksek manevî itibarı ve müslüman dünyasının Türkiyeye karşı duyduğu sevgi yakın ittifakımızın sonucu olarak Batı Emperiyalizmine karşı sabır ve cahilliğin yarattığı teslimiyet ile boyun eğenlerin birleşeceğinin teminatını getirmektedir. (29 Kasım 1920) (*).

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal

(*) İvar Spector, **The S.U. and the Muslim World**, S. 39

LENİN'LE

Yazın gün ışığına bakar gibi
hayatın içine dolmak,
niçin dünyaya geldim,
niçin yaşıyorum? un
karşılığını bulmak,
Genç kalmak gelen günler gibi
genç kalmak gelen günlerle beraber,
genç kalmak,
bir toprak yeşil,
bir bayrak kızıl,
bir güvercin ak,
Lenin'le aynı türküden,
aynı ırmaktan,
aynı siperden, aynı yapı yerinden olmak...

1960 Şubat

LENİN ÜSTÜNE VİLADİMİR İLİÇ'LE KONUŞUYORUM

Lenin, diyorum da, Viladimir İliç,
içimde bir rahatlık
bir güven: kendime, inananlara, toprağa,
bir uçsuz bucaksız sevinç....
Lenin, diyorum da, Viladimir İliç,
bir bayrak, bir mavilikte,
kızıl bir gül gibi açıyor,
elmalar saçılıyor,
çocuklar :
ak, kara, sarı,
güle oynaşa topluyor elmaları...
Lenin, diyorum da, Viladimir İliç,
Lenin, diyorum.
ve 40 yıldır onun peşince parti biletimle gidiyorum.
yüreğim ağzımda çıkarım karşısına her seferinde,
ama önünde yere kapanmak gelmez içimden.
Uludur, alabildiğine ulu,
ama ezilmem ululuğuyla,
elimden tutar,
çeker beni yukarıya kendine doğru.
Biliyorum, Viladimir İliç,
övülmeği sevmez o,
üstüne şiirler yazılıp türküler yakılmasını,
hele putlaşmayı hiç mi hiç.
Ama onun Sovyetler Birliği, onun Çin'i, Lehistanı,
onun sesine koşan büyük insanlığın önünde,
yahut onun doğum gününde,
aynı nimet,
aynı hayranlık,
dolup taşardı sizin de yüreğinizden
siz kendiniz Lenin olmasaydınız Viladimir İliç.
1960 Şubat

1 MAYIS

1 Mayıs,
yaşım yirmi,
Lenin sağ.
Bir tek Kızıl Meydan
150 milyon insan.
35 yıl geçti aradan,
yaşım yine 20,
Lenin yine sağ,
Kızıl Meydanda
1 milyar insan.

30 Nisan 1963

بوتون دونیا ایشجیلری بیرلشیکز

آیدینلق کلیاتی

١٠

لەنین و لەنینیزم

حیاتی ، شخصیتی ، حقندەکی مطالعەلر

جهان برادرلر مطبعەسی

١٩٢٤

1924 yılında Lenin'in Türkçe'de çıkan LENİN ve LENİNİZM (Hayatı, şahsiyeti hakkında mütalâaalar) kitabının kapağı

türkçede v. i. lenin (kitaplar)

1. DEVLET VE İHTİLÂL — Çev: **Haydar Rıfat**, İstanbul 1934.
   DEVLET VE İHTİLÂL — Çev: **Gaybiköylü**, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, Ankara 1969, 164 s.
2. İŞÇİ SINIFI İHTİLÂLİ VE KAUTSKY MELUNU — Çev: **Haydar Rıfat**, İstanbul 1934, 151 s.
   İŞÇİ SINIFI İHTİLÂLİ VE DÖNEK KAUTSKY — Çev: **Arif Gelen**, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, Ankara 1969, 220 s.
3. KAPİTALİZMİN EN YÜKSEK AŞAMASI, EMPERYALİZM — Çev. **Erdoğan Başar**, Sol Yayınları, Ankara 1965, 176 s.
   Çev: **Cemal Süreyya** (İkinci baskı), Ankara 1969, 180 s.
4. SEÇME YAZILAR — Çev: **Attilâ Tokatlı**, Gerçek Yayınevi, İstanbul 1966, 126 s.
5. KÖYLÜ MESELELERİ VE SOSYALİZM — Çev: **Şerif Hulûsi**, Payel Yayınevi, İstanbul 1967, 157 s.
6. MARKSİZMİN KAYNAĞI, KARL MARX VE ENGELS — Çev: **Osman Saidoğlu**, Gün Yayınları, İstanbul 1967, 141 s.
7. İKİ TAKTİK — Çev: **M. E.**, Sol Yayınları, Ankara 1967, 141 s.
8. SANAT VE EDEBİYAT — Derl.: **J. Freville**, Çev: **Şerif Hulûsi**, Payel Yayınevi, İstanbul 1968, 255 s.
9. MARKSİST EYLEMİN ÇOCUKLUK HASTALIĞI VE DEVRİM STRATEJİSİ — Çev: **Osman Saidoğlu**, Gün Yayınları, İstanbul 1968, 145 s.
   'SOL' KOMÜNİZM, BİR ÇOCUKLUK HASTALIĞI — Çev: **M. Kabagil**, Sol Yayınları, Ankara 1970, 137 s.
10. MATERYALİZM VE AMPİRİOKRİTİSİZM — Çev: **Sahir Sel**, Sosyal Yayınlar, İstanbul 1968, 138 s.
11. NE YAPMALI? — Çev: **M. Kabagil**, Sol Yayınları, Ankara 1968, 235 s.
12. ULUSLARIN KADERLERİNİ TAYİN HAKKI — Çev: **M. Ardos**, Sol Yayınları, Ankara 1968, 166 s.
13. BİR ADIM İLERİ İKİ ADIM GERİ — Çev: **Yurdakul Fincancı**, Sol Yayınları, Ankara 1969, 277 s.
14. TOPRAK MESELELERİ — Çev: **Şahin Alpay**, Sol Yayınları, Ankara 1969, 185 s.
15. MEKTUPLAR — (Lenin'in Mektupları) Çev: **Murat Devrim**, Toplum Yayınevi, Ankara 1969, 240 s.
16. SOSYALİZM — Çev: **Güneş Şahiner**, Habora Kitabevi Yayınları, İstanbul 1969, 207 s.
17. NİSAN TEZLERİ VE EKİM DEVRİMİ — Çev: **M. Ardos**, Sol Yayınları, Ankara 1969, 263 s.
18. KÜLTÜR VE KÜLTÜR İHTİLÂLİ ÜZERİNE — Çev: **Ali Özer**, Ser Yayınları, Ankara 1969, 165 s.
19. BİZ HANGİ FİKİR MİRASINI İNKÂR EDİYORUZ — Çev: **Şerif Hulûsi**, Payel Yayınevi, İstanbul 1970, 182 s.
20. İŞÇİ VE KÖYLÜ İTTİFAKI — Çev: **M. Kabagil**, Sol Yayınları, Ankara 1970, 167 s.
21. SOSYALİZM VE SAVAŞ — Çev: **N. Solukçu**, Sol Yayınları, Ankara 1970, 194 s.

SUŞENKOYE'DEKİ EV

Mum yanıyor, siniyor gölgeler, titrek
Sarmış siberya köyünü korkunç kar fırtınası
Buradan, Suşenkoye'den geçer
Kitaba, düşünceye boğulmuş Lenin'in köyünden
Geçer bu koca dünyanın ekseni
İlerlemiş saatleridir gecenin
Ve camlar örtülü karla
Ama yazıyor durmadan Lenin
Çünkü zaman yok durmağa
Ve fırtınanın kararttığı
Ondokuzuncu yüzyıl pencerelerinden
Görüyor seni ey yirminci yüzyıl!
Görüyor nerede gizlidir gücü Rusya'nın
Ve hangi alevle aydınlanacaktır yarını
Kırmızı mürekkep kurudu kuruyacak
Ama ölümsüzdür artık kâğıttaki söz

Türkçesi : **Metin DEMİRTAŞ**

yeni ekonomi politika koşulları içinde sendikaların rol ve görevlerine dair

1 — YENİ EKONOMİ POLİTİKASI VE SENDİKALAR :

Yeni ekonomi politikası, proletaryanın ve dolayısiyle sendikaların durumunda bazı temelli değişiklikler getirmektedir. Sanayi ve ulaştırma sektörlerindeki üretim araçlarının büyük çoğunluğu proleter Devletin elinde kalmaktadır. Bu husus, toprağın kamulaştırılması olayı ile birlikte, yeni ekonomi politikasının işçi sınıfı Devletinin özünü değiştirmediğini göstermektedir. Bu yeni politika, sadece, sosyalizmi kurma işinin metot ve biçimlerini değiştirmekte ve bu konuda esaslı bazı yenilikler getirmektedir; çünkü inşa halinde bulunan sosyalizm ile, milyonlarca köylünün piyasa yolu ile iaşesi temeli üzerinde yeniden doğmaya yönelen kapitalizm arasında ekonomik rekabeti kabul etmektedir.

Sosyalizmin kuruluşuna ilişkin şekil değişiklikleri şundan ileri gelmektedir: kapitalizmden sosyalizme geçiş politikasının tümünde, Komünist Partisi ve Sovyetler iktidarı, şu sırada, bu geçişi gerçekleştirmek amaciyle, bazı özellikleri olan yöntemler kullanmaktadırlar; bir çok bakımlardan, eskisinden farklı araçlara başvurmaktadırlar; tâbir caizse, «yeni bir kuşatma hareketi» ile bir sıra düşman mevzilerini işgal etmekte, ilerde daha iyi hazırlanıp, kapitalizme karşı yeni bir saldırıya geçebilmek için, geri çekilmektedirler. Özellikle, Devletin düzenlemesine tâbi olması gereken serbest ticaret ve kapitalizme müsaade edilmekte ve bunlar gelişebilmektedir; öte yandan, kamulaştırılmış olan Devlet teşebbüsleri, ticarî verim denilen ilkeyi uygulamakta, yani ticarî rekabet şartları içinde çalışmaktadırlar; bu da, ülkemizin kültürel bakımdan geri kalmışlığı ve genel bitkinliği dikkate alınacak olursa, yığınların zihninde, söz konusu işletmelerin yöneticileri ile bunlarda çalışan işçiler arasında bir çelişme varmış gibi bir izlenime ister istemez yol açacaktır.

2 — PROLETARYA DEVLETİNDE DEVLET KAPİTALİZMİ VE SENDİKALAR :

Proletarya Devleti, özünü değiştirmeden, ticaret serbestliğini ve kapitalizmin gelişmesini ancak bir ölçüde ve özel ticaret ile özel sermayenin Devlet tarafından düzenlenmesi (gözetim, denetim, şekillerin, düzenin saptanması ,v.b.) şartiyle kabul edebilir. Bu düzenlemenin başarı derecesi sadece Devlet iktidarına bağlı değildir; daha ziyade proletaryanın ve genellikle bütün emekçi kitlelerin olgunluk derecesine, kültür seviyesine, v.b. bağlıdır. Ama düzenleme tam bir başarı ile uygulansa bile, emek ve sermaye arasındaki sınıf çıkarları çelişkisi olduğu gibi kalır. Böyle olunca, sendikaların en önemli görevlerinden biri, proletaryanın kapitalizme karşı savaşında, onun sınıf çıkarlarını, her alanda ve her türlü vasıtalarla savunmaktır. Bu görev açıkca ilk plâna alınmalı, sendika aygıtı yeniden düzenlenmeli, değiştirilmeli ya da tamamlanmalıdır (uyuşmazlık komisyonları, grev fonları, karşılıklı yardım sandıkları, v.b. kurularak, daha doğrusu tedricî bir şekilde kurularak örgütün etkinliği sağlanmalıdır).

3 — TİCARÎ VERİM DENİLEN İLKEYİ UYGULAYAN DEVLET TEŞEBBÜSLERİ VE SENDİKALAR :

Devlet teşebbüsleri tarafından ticarî verim denilen ilkenin benimsenmesi, ister istemez yeni ekonomi politikasının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu tip teşebbüsler, yakın bir gelecekte, zorunlu olarak, tek değilse bile, hâkim işletme durumuna geçecektir. Pratikte bu şu demektir ki, ticaret serbestliğine izin verildiği ve bu serbestlik geliştiği takdirde, Devlet teşebbüsleri, geniş ölçüde, ticarî bir esasa dayanır. Emeğin verimliliğini mutlaka arttırmak ve her Devlet teşebbüsünün zararına değil, kârına çalışmasını sağlamak lüzumunu, teşebbüsler arasındaki kaçınılmaz çıkar rekabetlerini ve yöneticilerin aşırı gayretkeşliklerini göz önüne alacak olursak, bu yeni şartların, işçi yığınları ile Devlet teşebbüslerinin, ya da bağlı bulundukları dairelerin yöneticileri arasında, işletmedeki çalışma koşulları bakımından belirli bir çıkar uzlaşmazlığına yol açmasının önüne geçilemeyeceği kendiliğinden anlaşılır. Bu itibarla, sendikaların bu kamulaştırılan teşebbüsler konusundaki temel ve en zorunlu ödevi, orada çalışan işçilerin çıkarlarını savunmak, maddî refah seviyelerinin yükseltilmesine imkânlar ölçüsünde katkıda bulunmak, ve Devlet cihazının bürokratik deformasyonundan ileri gelen hatâ ve aşırılıklara karşı ekonomik birimleri sürekli olarak uyarmak, bunları düzeltmeye ve gidermeye çalışmaktır.

4 — TOPRAĞIN, FABRİKALARIN, v.b. ÖZEL MÜLKİYETİNİ TANIYAN VE SİYASAL İKTİDARIN KAPİTALİST SINIFIN ELİNDE BULUNDUĞU BİR DEVLETTE PROLETARYANIN SINIF MÜCADELESİ İLE, TOPRAĞIN, FABRİKALARIN VE BÜYÜK İŞLETMELERİN ÇOĞUNLUĞUNUN ÖZEL MÜLKİYETİNİ TANIMAYAN VE SİYASAL İKTİDARIN PROLETARYANIN ELİNDE BULUNDUĞU DEVLETTE PROLETARYANIN EKONOMİK MÜCADELESİ ARASINDAKİ TEMEL FARK :

Sınıflar var oldukça ,sınıf mücadelesi kaçınılmaz bir olaydır. Kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminde, sınıfların mevcudiyeti kaçınılmazdır, ve Rus Komünist Partisinin programında büyük bir açıklık ve kesinlikle belirtildiği gibi, biz henüz kapitalizmden sosyalizme geçişin ilk adımlarını atmakla

meşgulüz. İşte bunun içindir ki, gerek Komünist Partisi ve Sovyetler iktidarı, gerekse sendikalar, ekonomik mücadelenin mevcut olduğunu, ve sanayi ile tarımın elektrifikasyonu hiç değilse, çok geniş bir ölçüde tamamlanmadıkça, bu sayede küçük üretimin ve pazar hâkimiyetinin kökü kazınmadıkça, bu ekonomik mücadelenin ister istemez devam edeceğini açıkça kabul etmek zorundadırlar.

Öte yandan, kapitalizm egemenliğini sürdürdükçe, grev mücadelesinin nihaî amacının, Devlet cihazını yıkmak, onu kullanan sınıfın iktidarını devirmek olduğu açıktır. Oysa, bizimkisi gibi geçiş dönemindeki bir proletarya Devletinde, işçi sınıfının tüm eyleminin nihaî amacı, proletarya Devletini ve proleter sınıf tarafından kullanılan Devlet iktidarını, bu Devletin bürokratik aksaklıklarına, hatâ ve zaaflarına, denetiminden kaçan burjuva hırs ve eğilimlerine karşı amansız bir mücadele vererek güçlendirmekten başka bir şey olamaz. İşte bunun içindir ki, ne Komünist Partisi, ne Sovyetler iktidarı, ne de sendikalar, siyasal iktidarın proletaryaya ait olduğu bir Devlette grev silâhına başvurmanın, ancak proletarya Devletinin bürokratik deformasyonları, kapitalist geçmişin müesseselerdeki türlü kalıntıları ve emekçi kitlelerin politik ve kültürel az gelişmişliği ile izah edilip haklı gösterilebileceğini hiç bir zaman unutmamalı ve bunu işçilerle emekçi kitlelerinden hiç bir şekilde gizlememelidir.

Bunun içindir ki, işçi sınıfının çeşitli zümreleriyle işçi Devletinin çeşitli kurum ve kuruluşları arasında sürtüşmeler olması ve ihtilâflar çıkması halinde, sendikaların görevi, bu ihtilâfları mümkün olduğu kadar çabuk ve mümkün olduğu kadar ıztırapsız bir şekilde halletmek olmalıdır ve bunu yaparken de, temsil ettikleri işçi zümreleri için azamî derecede avantaj sağlamaya, ancak bu avantajların diğer zümrelerin zararına olmaması ve işçi Devletinin ve tümü ile ekonomisinin gelişmesini engellememesi için de gerekli tedbirleri almaya bakmalıdırlar; çünkü ancak proleter Devletin gelişmesi sayesindedir ki, işçi sınıfının maddî ve manevî refahı sağlam bir temele oturtulmuş olur. İşçi sınıfının çeşitli kesimleri ile işçi Devletinin kuruluşları arasındaki sürtüşme ve ihtilâfları gidermenin tek doğru, sağlıklı ve rasyonel yolu, sendikaların arabuluculuğu yapmaları veya yetkili organları aracılığı ile Devletin ilgili ekonomik kuruluşlarını müzakereye çağırarak, iki tarafça açık bir şekilde formüle edilecek talep ve teklifler üzerinde bir uzlaşma zemini aramaları, ya da Devletin üst kademelerdeki makamlarına başvurmalarıdır.

Ekonomik kuruluşların uygunsuz hareketleri, bazı işçi gruplarının geri kalmış durumları, karşı - devrimci unsurların kışkırtıcı davranışları, ya da bizzat sendikaların basiretsizlikleri ve anlayışsızlıkları, Devlet teşebbüslerinde veya başka işletmelerde grev şeklinde açık ihtilâflara yol açtığı takdirde, sendikaların ödevi, bu ihtilâfları, sendikal eyleme özgü tedbirlerle bir an önce tasfiyeye çalışmaktır: bu tedbirler, gerçek uygunsuzluk ve düzensizlikleri gidermeye, yığınların haklı ve gerçekleştirilebilecek nitelikteki taleplerini yerine getirmeye, kitleler üzerinde politik telkinlerde bulunmaya, bilinçlendirme eylemini sürdürmeye, v.b. yönelmelidir.

Sendikal eylemin doğruluğunun ve başarısının en önemli ve en güvenilir kıstaslarından biri, sendikaların Devlet teşebbüslerindeki yoğun uzlaşmazlıklarından biri, sendikaların Devlet teşebbüslerindeki yoğun uzlaşmazlıkları etkin bir şekilde önleyip önleyemedikleri ve bunun için de, her alanda ger-

çekten işçi kitlesine dönük, onun çıkarlarını savunmaya ve uzlaşmazlık nedenlerini zamanında bertaraf etmeye yönelen basiretli bir politikayı uygulayıp uygulayamadıkları hususudur.

5 — SENDİKAYA GÖNÜLLÜ KATILMA USULÜNE DÖNÜŞ :

Sendikaların bütün ücretlileri kitle halinde ve otomatik olarak üye kaydetmelerindeki biçimsellik, bir yerde, bürokratik deformasyonlara yol açmış ve sendikaların, üyelerini oluşturan kitlelerden kopmasına sebebiyet vermiştir. Onun içindir ki, gerek kişisel gerek kollektif plânda, sendikalara gönüllü olarak katılma sistemini kararlı bir şekilde benimsemek lâzımdır. Sendikalılardan mutlaka belirli ve kesin politik görüşlere sahip olmalarını istemek asla doğru değildir; üyeleri gerek bu konuda, gerekse dine karşı tutumlarında serbest bırakmak, angaje olmalarını şart kılmamak gerekir. Proletarya Devletinde, sendikalılardan sadece kardeşçe bir disiplin anlayışı aramak ve işçi güçlerini, işçilerin çıkarlarını savunacak ve işçi iktidarını, yani Sovyet iktidarını destekleyecek şekilde birleştirmelerini istemek lâzımdır. Proletarya Devleti, işçilerin sendikalar içinde örgütlenmesini, maddî açıdan olduğu kadar hukukî açıdan da desteklemelidir. Ancak sendikalara haklar tanırken ödevlerini de belirtmemiz gerekir.

6 — SENDİKALAR VE İŞLETMELERİN YÖNETİMİ :

Devlet gücü bir kez proletarya tarafından ele geçirildi mi, proletaryanın, üretimi çoğaltmakta, toplumun üretici güçlerini alabildiğine geliştirmekte büyük ve hayatî bir çıkarı vardır. Rus Komünist Partisinin programında açık bir şekilde formüle edilmiş olan bu ödevin, bugün bizim için özel ve müstesna bir önemi vardır, çünkü ülkemiz savaş sonucunda büyük bir yıkıntı, açlık ve ekonomik çöküntünün içine düşmüştür. Bu nedenledir ki, büyük sanayiin kalkınmasında hızlı ve mümkün olduğu kadar sürekli bir başarı elde etmedikçe, emeği sermayenin boyunduruğundan kurtarma çabalarımız akamete mahkûmdur: yani sosyalizmin zaferi imkânsızdır. Ama böyle bir başarıyı elde etmek de, Rusyanın bugünkü durumu karşısında, yetkilerin tümünün mutlak surette işletme yöneticilerinin elinde toplanmasına bağlıdır. Bu yöneticilerin, genel kural olarak tek elden yönetim ilkesine dayanarak ve sendikalarla akdedecekleri toplu iş sözleşmelerine uygun olarak, ücretlerin oranını saptamak, para, istihkak, iş giysileri ve diğer maddelerin dağıtım ve üleşimini yapmak gibi işlerle bizzat kendilerinin uğraşması lâzımdır; öte yandan, mümkün olduğu kadar geniş bir manevra serbestliği içinde hareket edebilmeleri gereken yöneticilerin, üretimin arttırılması konusundaki başarıları ciddî bir şekilde tahkik etmek, zarara uğramadan hep kârına üretmek, en kabiliyetli ve tecrübeli yöneticileri seçmek, v.b. gibi sorumlulukları da yüklenmeleri zorunludur.

Bundan ötürü, sendikaların, işletmelerin yönetimine doğrudan doğruya vuku bulacak her türlü müdahaleleri kesin olarak zararlı sayılmalı ve mutlak surette önlenmelidir.

Ancak tartışma götürmeyen bu gerçeğin, sendikaların Devlet sanayiinin yönetimine ve sanayideki sosyalist teşkilâtlanmaya her türlü katılmasını reddeden, bir anlamda yorumlanması da tamamen yanlış olur. Böyle bir katılma, aşağıda inceleyeceğimiz şekilde kesin çizgilerle belirtilmiş sınırlar içinde kalmak şartiyle, son derece lüzumlu ve yararlıdır.

7 — SENDİKALARIN PROLETER DEVLETİN EKONOMİK VE İDARÎ KURULUŞLARINDAKİ ROLÜ VE İŞTİRAKİ :

Proletarya, kapitalizmden sosyalizme geçişi gerçekleştiren Devletin sosyal temelini teşkil eder. Proletaryanın bu görevini, küçük köylülerin geniş ölçüde hâkim bulundukları bir ülkede başarı ile yerine getirebilmesi, köylü kitlesinin büyük çoğunluğu ile son derece maharetli, ihtiyatlı ve tedricî bir şekilde gerçekleştirilecek bir ittifak şartına bağlıdır. Sendikalar, Devlet iktidarının en çalışkan, en gerekli yardımcısı olmalı, ancak Devlet tüm siyasal ve ekonomik faaliyetinde işçi sınıfının bilinçli öncüsü olan Komünist Partisi tarafından yönetilmekten geri kalmamalıdır. Genellikle komünizmin okulları olan sendikaların, özellikle bütün işçiler ve giderek bütün emekçiler için sosyalist sanayiin (ve giderek tarımın) yönetimini öğreten birer okul haline getirilmeleri lâzımdır.

Bu ilkelerden hareket ederek, yakın bir gelecek için, sendikaların proleter Devletin ekonomik ve idarî kuruluşlarına başlıca katılma şekillerini aşağıdaki gibi saptamak uygun olur:

1 — Sendikalar, ekonomiye ilişkin bütün ekonomik ve idarî kuruluşların oluşumuna katkıda bulunurlar: adaylarını gösterirler, staj ve tecrübe durumlarını belirtirler, v.b... Karar verme yetkisi münhasıran ekonomik kuruluşlara aittir ve çeşitli hizmet birimlerinin çalışmasından doğan sorumluluğu bu kuruluşlar tek başlarına yüklenirler. Ancak ekonomik kuruluşlar, bütün adaylar hakkında ilgili sendika tarafından yapılan değerlendirmeleri dikkate alırlar.

2 — Sendikaların en önemli görevlerinden biri, işçilerin ve genellikle emekçi kitlelerinin bilinç seviyesini yükseltmek ve bunların arasından yöneticiler yetiştirmektir. Eğer bugün endüstride bir kaç düzine mükemmel yöneticimiz ve bunların yanısıra daha az, fakat yine de oldukça iyi olanlar varsa, yakın bir gelecekte birincilerin sayısını yüzlere ve ikincilerinkini binlere çıkarmak zorundayız. Bu çalışmayı başarabilecek nitelikteki bütün işçi ve köylülerin sistematik sayımını yapmak ve bunların yönetim sanatını öğrenmedeki başarılarının ayrıntılı, titiz, geniş ve pratik bir değerlendirme ve denetimi sendikaların görevi olmalı, ve buna bugününden çok daha büyük bir dikkat ve azimle eğilmelidirler.

3 — Sendikaların iştirakini, proleter Devletin bütün plânlama kuruluşlarına ,ekonomik plânların üretim ve işçilerin iaşe fonlarının üleşimi programlarının hazırlanmasına, Devlet tarafından beslenecek, kiraya verilecek veya ihaleye çıkarılacak işletmelerin seçimine teşmil etmek gerekir. Özel veya kiraya verilen işletmelerin üretimi üzerinde doğrudan doğruya bir kontrol görevini yüklenmemekle beraber, sendikalar sadece ilgili Devlet kuruluşlarına katılmak suretiyle kapitalist özel teşebbüs üretiminin düzenlenmesinde rol oynarlar. Sendikalar, bir yandan kültür ve eğitim çalışmaları ile üretim konusunda propaganda faaliyetine geniş ölçüde iştirak ederken, öte yandan da, işçi sınıfını ve emekçi kitlelerini, gittikçe daha geniş ölçüde ve daha derinlemesine ,tüm ulusal ekonominin kurulması işine alıştırmalı, onları ekonomik hayatın, endüstriyel faaliyetin tümüne yatkın bir duruma getirmeli, ham maddelerin depolanmasından ürünlerin pazarlanmasına kadar her alanda bilgi ve tecrübe sahibi olmalarını sağlamalı, sosyalist ekonominin Devlet plânlaması ve işçilerle köylülerin bu plânın uygulanmasındaki somut çıkarları konusunda uyandırmalı, aydınlatmalı, bilinçlendirmelidirler.

4 — Tarifelerin, iaşe normlarının, v.b. saptanması, sendikaların sosya-

lizmin inşası işindeki faaliyetlerinin ve sanayi yönetimine katılmalarının en önemli vazgeçilmez unsurlarından biridir. Özellikle, disiplin jürileri, sürekli olarak, iş disiplinini, disiplin ve üretimin çoğaltılması için kültürel mücadele şekillerini güçlendirmeli ve geliştirmeli, ancak hiç bir şekilde halk mahkemelerinin ve idarenin işlerine karışmamalıdır.

Sendikaların, sosyalist ekonominin inşası sürecindeki başlıca görevlerine ilişkin bu liste, elbette sendikaların ve Sovyetler iktidarının yetkili organları tarafından daha ayrıntılı ve etraflı bir şekilde ele alınmalıdır. Ulusal ekonomiyi kalkındırmak ve Sovyetler iktidarını sağlamlaştırmak için önemli olan şey, bilinçli ve kararlı bir şekilde, uzun yıllar için plânlanmış ısrarlı ve somut bir eğitim çalışmasına geçmek, böylelikle işçilere ve tüm emekçilere bütün ülkenin ulusal ekonomisini yönetmenin yollarını öğretmektir. Ve tabii bu arada, sendikaların ekonomiyi ve yönetimini örgütlemek konusundaki engin tecrübesinden ve yoğun çalışmalarından yararlanmak, fakat aynı zamanda yapılan ve büyük zararlara yol açan hataları da hesaba katmak lâzımdır: sendikaların, iyi hazırlanmadıkları ve bu konuda yetkisiz oldukları halde, idarenin işlerine doğrudan doğruya karışmaya kalkmaları bu hatâların başında gelir.

8 — SENDİKAL EYLEMİN TEMEL ŞARTI OLARAK KİTLELERLE BAĞLANTI KURMAK :

Kitlelerle, yani işçilerin (ve giderek bütün emekçilerin) büyük çoğunluğu ile kurulacak bağlantı, her türlü sendikal eylemin en önemli, en esaslı şartıdır. Sendika örgütlerinin, tabandan zirveye kadar her kademesinde, sorumlu yoldaşlardan oluşan kuvvetli bir kontenjan bulunmalı - ki bunların arasında, mutlaka zorunlu bir şart olarak, komünist olmayanlar da yer almalıdır - ve bunlar yoğun bir şekilde işçilerle birlikte, onların içinde, onlarla haşır neşir olarak yaşamalı, işçilerin yaşadığı hayatı bütün ayrıntıları, bütün girinti ve çıkıntıları ile tanımalıdırlar; hangi konuda ve hangi anda olursa olsun, kitlelerin ruh haletini, gerçek özlemlerini, ihtiyaçlarını, düşüncelerini hiç yanılmadan tâyin edebilmelidirler; sahte bir idealizme düşmeden, bilinçlerinin derecesini, çeşitli önyargıların veya eski kalıntıların etki gücünü kesinlikle ölçebilmelidirler; onlara karşı takınacakları arkadaşça bir tutum sayesinde ve bütün ihtiyaçlarını itina ile tatmin etmeye çalışarak, kitlelerin sınırsız güvenini sağlamasını bilmelidirler. Sayı bakımından zayıf olmasına rağmen, işçi sınıfının öncüsü sıfatiyle büyük bir ülkeyi yöneten ve sosyalizme geçişi (şimdilik daha ileri ülkelerin dolaysız yardımları olmadan) gerçekleştirmeye çalışan bir komünist partisinin karşılaştığı en büyük tehlike, kitlelerden kopmaktır. Öncünün, «cephe hattını kalkındırmadan», emekçi ordusunun tümü, yani işçi ve köylü kitlelerinin büyük çoğunluğu ile sağlam bir irtibat kurmadan veya bu irtibatı muhafaza etmeden çok hızlı koşması tehlikelidir. Tıpkı, mükemmel bir motor ve birinci sınıf makinelerle mücehhez bir fabrikanın, motorla makineler arasındaki transmisyon mekanizmasının ârızalanması halinde felce uğraması gibi, bizim de sosyalist yapımızın, Komünist Partisi ile kitleler arasındaki transmisyon mekanizması - yani sendikalar - iyi ayar edilmediği veya iyi çalışmadığı takdirde, yıkılması mukadderdir. Bu gerçeği izah etmek, hatırlatmak, teyit etmek yeterli değildir; onu sendikaların yapısı ve günlük faaliyetleri içine organik bir şekilde tesbit etmek lâzımdır.

9 — PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ YÖNETİMİNDE SENDİKALARIN BÜNYESİNDEN DOĞAN ÇELİŞKİLER :

Şimdiye kadar söylenilenlerden, sendikaların çeşitli görevleri arasında

bazı çelişkilerin bulunduğu anlaşılmaktadır. Bir yandan, temel eylem biçimleri ikna ve eğitimdir; öte yandan, Devletin iktidarına katılmaları nedeniyle, zorlama (zecir) işlemine katılmamazlık edemezler. Bir yandan, başlıca görevleri emekçi kitlelerin çıkarlarını dolaysız ve mutlak bir şekilde savunmaktır; öte yandan, Devlet iktidarına ve ulusal ekonominin tüm olarak inşası faaliyetine katılmaları sıfatiyle, belirli bir baskı yürütmekten geri kalamazlar. Bir yandan, askerlik usullerine göre çalışmak zorundadırlar, çünkü proletarya diktatörlüğü, sınıf savaşlarının en çetini, en inatçısı ve en amansızıdır; fakat öte yandan, özellikle askerî nitelikte çalışma usullerinin en az sendikalara uygulanabileceğini biliyoruz. Bir yandan, sendikaların kitlelere, onların kültürel seviyesine intibak etmesini bilmeleri gerekir; öte yandan, kitlelerin önyargılarına, geri fikirlerine iltifat etmemeleri, taviz vermemeleri, tersine kitleleri sürekli olarak daha yüksek bir düzeye çıkartmaları gerekir, v.b., v.b.... Bu çelişkiler bir tesadüf eseri değildir ve bunları on-onbeş yada yirmi-otuz yıl içinde gidermenin olanağı yoktur. Çünkü kapitalizmin ve küçük üretimin kalıntıları var oldukça, toplumsal düzenin her alanında, bu kalıntılarla sosyalizmin yeni yeni yeşermeye başlayan genç dalları arasındaki çelişkiler sürecektir.

Bundan iki pratik sonuç çıkartabiliriz. Birincisi: sendikaların başarı ile çalışabilmeleri için, sadece görevlerinin ne olduğunu tam olarak bilmeleri, sadece yapılarının rasyonel olması yeterli değildir; ayrıca özel bir beceriklilîğe sahip olmaları, her somut olayda kitlelere bir başka türlü yaklaşmasını bilmeleri ve böylece kitleleri en az bir sürtüşme ile kültürel, ekonomik ve politik bakımdan daha yüksek bir düzeye çıkartabilmeleri gerekir.

İkinci sonuç da şudur: işaret edilen çelişkiler ister istemez anlaşmazlıklar, görüş ayrılıkları, sürtüşmeler doğuracaktır. Bunları anında halledebilmek için, yeteri kadar otoriteye sahip bir üst mercie ihtiyaç vardır. İşte bu merci, Komünist Partisi ve bütün ülkelerin komünist partilerinin uluslararası birliği olan Komünist Enternasyonal'dir.

10 — SENDİKALAR VE UZMANLAR :

Bu sorunla ilgili başlıca ilkeler, Rus Komünist Partisinin programında açıklanmıştır. Ancak, bunların ne ölçüde uygulanmakta olduğunu gösteren olayları sürekli bir dikkatle izlemediğimiz takdirde, ilkeler kâğıt üzerinde kalmaya mahkûmdur. Son zamanlarda görülen bu olaylar şunlardır: birincisi, yalnız Ural'larda değil, Donetz havzasında da başgösteren, mühendislerin kamulaştırılmış maden ocakları işçileri tarafından öldürülmeleri olayı; ikincisi, Moskova Su İşleri Başmühendisi V. V. Oldenborger'in intiharı. Adı geçen, kendisine zorla kabul ettirilmek istenilen imkânsız çalışma şartları yüzünden intihara sürüklenmiş ve bunda gerek işyerindeki komünist hücre, gerek Sovyet organları üyelerinin kabiliyetsizlikleri ve çekilmez tutumları rol oynamış, bu da Rus Sovyetleri Merkezî Yürütme Komitesini bu işi mahkemeye götürmek zorunda bırakmıştı.

Burada kabahat, sendikalardan ziyade ve hattâ çok daha büyük bir ölçüde, Komünist Partisinin ve Sovyetler iktidarınındır. Ama şu anda politik sorumlulukları tesbit etmek veya paylaştırmak söz konusu değildir; söz konusu olan, bu olaylardan açık - seçik politik soruçlar çıkarmaktır. Eğer bütün yönetici organlarımız, yani Komünist Partisi, Sovyetler iktidarı ve sendikalar, yeteneğinin ve meslek aşkının verdiği gayretle ve iyi niyetle çalışan bütün uzmanları - ideolojik bakımdan komünizme tümden yabancı olsalar bile - gözümüzün bebeği gibi korumamızı sağlayacak şekilde hareket etmezlerse,

sosyalizmin kurulmasına yönelen çabalarımızda hiç bir ciddi başarı elde edemeyiz. Belki hemen bir anda ulaşamayacağımız fakat her ne pahasına olursa olsun ulaşmak zorunda bulunduğumuz amacımız şu olmalıdır: uzmanlarımızın, yani komünist toplumun gelişmesi daha üstün bir seviyeye erişinceye kadar özel bir sosyal kategori olarak kalacak olan bu zümrenin, sosyalizmde kapitalizmden daha iyi bir hayat yaşamalarını, maddî, hukukî ve ahlâkî bakımdan eskisinden daha mutlu olmalarını, işçi ve köylülerle kardeşçe bir işbirliği ilişkisi içinde bulunmalarını, işlerinden memnun, yaptıkları işin sosyal faydasına inanmış ve sermayedarlar sınıfının hasis çıkarlarından kurtulmuş olmanın bilinci içinde olmalarını sağlamak. Hiç kimse, ne kadar iyi örgütlenmiş olursa olsun, uzmanların bütün ihtiyaçlarına cevap vermek, içlerinden en iyilerini teşvik etmek, çıkarlarını savunmak ve korumak için elinden geleni yapmayan, bu konuda metodik bir çalışmaya yönelmeyen ve pratik sonuçlar alamayan bir idareyi tasvip etmeyecektir.

Sendikalar, sadece belirli bir idarenin çıkarlarını korumak bakımından değil, bir kül halinde emeğin ve ulusal ekonominin çıkarları yönünden, bütün bu çeşitli görevleri yerine getirmek, ya da çeşitli idarelerin bu konudaki çalışmalarına sistematik bir şekilde katılmak zorundadırlar. Uzmanlara gelince, bu konuda sendikalara çok çetin, çok ağır bir görev düşmektedir: en geniş emekçi kitleleri üzerinde günlük bir eyleme girişerek, bunlarla uzmanlar arasında doğru ilişkilerin kurulmasını sağlamak. Ancak böyle bir çalışma olumlu ve ciddî pratik sonuçlar verebilir.

11 — SENDİKALAR VE İŞÇİ SINIFI ÜZERİNDE KÜÇÜK - BURJUVA ETKİLERİ :

Sendikaların, ancak çok büyük sayıda partisiz işçileri saflarında barındırdıkları takdirde bir hikmeti vücutları olabilir. Bundan, özellikle köylülüğün geniş ölçüde hâkim bulunduğu bir ülkede, şu sonuç çıkmaktadır: sendikaların içinde, kapitalizmin ve küçük üretimin kalıntılarına bağlı birer üstyapı olan bütün siyasî eğilimler görülmekte, bunlardan sıyrılmak kolay olmamaktadır. Bunlar küçük - burjuva etkileri, yani bir yandan devrimci - sosyalistler (S.R.) ve menşevikler (II. Enternasyonal ve 21/2 Enternasyonal partilerinin Rus çeşnisi) ve öte yandan anarşist etkilerdir. Bu akımların içinde, hasis sınıf çıkarları yüzünden değil de, ideolojik nedenlerle «demokrasi» nin, «eşitlik» in ve genellikle «özgürlük» ün sınıflar - üstü niteliğine, bu kendilerinden menkûl kerametlere inanmakta devam ettikleri için kapitalizmi savunan pek çok kimselere raslanmaktadır.

Bizde buna benzer küçük - burjuva fikirlerinin sendikalarda hâlâ barınabilmesini (bazan da yeniden doğuşunu), bazı zümrelerin, hele bazı şahısların rolleri ile değil, yukarıda sözünü ettiğimiz özel ekonomik nedenlerle izah etmek daha yerinde olur. Bu itibarla, Komünist Partisi, kültür ve eğitim alanlarında faaliyet gösteren bütün Sovyet kurumları, ve sendikalardaki bütün komünistler, sendikalardaki küçük - burjuva kökenli etki, eğilim ve sapmalara karşı girişilecek ideolojik mücadeleye daha büyük bir dikkatle eğilmelidirler. Bu şu sırada özel bir önem taşımaktadır, çünkü yeni ekononomi politikası ister istemez bir ölçüde kapitalizmin güçlenmesine yol açacaktır. Küçük - burjuva ideolojisinin işçi sınıfı üzerindeki etkilerini yok etmek için girişilecek mücadeleyi hızlandırmak ve yoğunlaştırmak mutlak bir zorunluluktur.

(17 Ocak 1922 tarih ve 12 sayılı Pravda'da yayınlanmıştır.)

Çeviren: Şiar YALÇIN

lenin'in ölümü üzerine

26 Ocak 1924'de İkinci Bütün Rusya Sovyetler Kongresinde verilen söylev:

Arkadaşlar, biz sosyalistler özel bir kalıptan geçmiş insanlarız. Biz özel bir kumaştan yapılmışızdır. Biz büyük proleter stratejisinin ordusunu, Lenin yoldaşın ordusunu teşkil edenleriz. Bu ordunun bir ferdi olmaktan daha yüksek bir şey olamaz. Kurucu ve önderi Lenin yoldaşın olduğu Partinin üyesi ünvanından yüksek bir şey olamaz. Böyle bir Partinin üyesi olmak herkesin kârı değildir. Böyle bir Partinin üyeliği ile birlikte giden baskılara ve fırtınalara göğüs germek herkesin kârı değildir. Böyle bir Partinin herkesten önce üyesi olması gerekenler işçi sınıfının çocukları, yoksulluğun ve mücadelenin çocukları, inanılmaz mahrumiyetlerin çocukları olmalıdırlar. İşte bunun için Leninistlerin Partisine, işçi sınıfının Partisi de denir.

Bizden ayrılırken Lenin yoldaş Parti üyeliği yüce ünvanının saflığını yüksek tutmamızı ve korumamızı bize görev olarak yükledi. Emrini başarıyla yerine getireceğimize önünde and içiyoruz Lenin yoldaş!

25 yıl boyunca Lenin yoldaş Partimize şekil verdi ve sonunda bu Partiyi bütün dünyadaki en güçlü ve en çelikleşmiş İşçi Partisi olmak üzere eğitti. Çarlığın ve onun hizmetindeki politikacıların darbeleri, burjuvazinin ve büyük toprak sahiplerinin öfkesi, Kolçak ve Denikin'in silâhlı saldırıları, İngiltere ve Fransa'nın silâhlı müdahalesi, yüz ağızlı burjuva basınının yalanları ve iftiraları bütün bu akrepler çeyrek yüzyıl boyunca Partimizi durmadan kır-

baçladılar. Ama Partimizin, düşmanın sayısız darbelerini defederek ve işçi sınıfını zafere doğru götürerek kaya gibi dimdik durmasını bildi. Partimiz saflarındaki birliği ve dayanışmayı çetin savaş şartlarında gerçekleştirmiştir. Ve işçi sınıfının düşmanlarını yenilgiye uğratması da bu birlik ve dayanışma sayesinde olmuştur.

Bizden ayrılırken Lenin yoldaş, Partimizin birliğini gözümüzün bebeği gibi koruma görevini bize yükledi. Emrini başarıyla yerine getireceğimize önünde and içiyoruz Lenin yoldaş!

İşçi sınıfının kaderi ağır ve dayanılmaz bir kader olmuştur. Çalışan insanların çektikleri acılar büyüktür. Köleler ve efendileri, serfler ve derebeyler, köylüler ve büyük toprak sahipleri, işçiler ve kapitalistler, ezilenler ve ezenler - İşte dünya, başı bilinmiyecek kadar eski zamanlardan beri böyle kuruludur ve bugün de ülkelerin çoğunluğunda böyle kurulu olarak kalmaktadır. Yüzyıllar boyunca emekçiler birçok defalar, hayır yüzlerce defalar, ezenlerin boyunduruğunu atmak ve kendi kaderlerinin hâkimi olmak için savaştılar. Ama her seferinde yenilgiye uğrayarak, yüreklerinde acılık ve utanç,öfke ve umutsuzluk gerilemek zorunda kaldılar ve gözlerini, kurtuluşu bulmayı umdukları sırrı çözülmez göklere kaldırdılar. Kölelik zincirleri olduğu gibi kaldı, ya da eski zincirlerin yerini aynı ölçüde ağır ve aşağılatıcı yeni zincirler aldı. Bizim ülkemiz, ezilen ve sömürülen emekçi yığınların, büyük toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin egemenliğini devirebildikleri ve yerine işçi - köylü yönetimini kurdukları biricik ülkedir. Biliyorsunuz ki yoldaşlar ve bütün dünya şimdi artık teslim ediyor ki, bu dev mücadeleyi Lenin yoldaş ve onun partisi yönetmiştir. Lenin'in büyüklüğü her şeyden önce şundadır ki, o, Sovyetler Cumhuriyetini kurmakla, bütün dünyanın ezilen yığınlarına kurtuluş umudunun yitirilmediğinin, toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin tahakkümünün günleri sayılı olduğunun, emeğin krallığının emekçilerin kendilerinin çabalarıyla gerçekleştirilebileceğinin ve emeğin kırallığının öteki dünyada değil, bu dünyada kurulması gerektiğinin pratik örneğini vermiştir. O, böylece, bütün dünyanın işçi ve köylülerinin yüreklerini kurtuluş umuduyla alevlendirmiştir. Lenin adının çalışan ve sömürülen yığınların en çok sevdiği ad olmasının açıklaması buradadır.

Bizden ayrılırken Lenin yoldaş proletarya iktidarını koruma ve güçlendirme görevini bize yükledi. Emrini başarıyla yerine getirmek için hiç bir gayreti esirgemiyeceğimize önünde ant içiyoruz Lenin yoldaş!

Bizim yurdumuzda proletaryanın iktidarı, işçilerle köylüler arasındaki ittifak temeli üzerinde kurulmuştu. Sovyetler Cumhuriyetinin temel taşı budur. Böyle bir ittifak olmasaydı, işçiler ve köylüler kapitalistleri ve büyük toprak sahiplerini yenemezlerdi. Köylülerin desteği olmadan, işçiler kapitalistlerin üstesinden gelemezlerdi. İşçilerin öncülüğü olmadan, köylüler büyük toprak sahiplerini altedemezlerdi. Yurdumuzda iç savaşın bütün tarihi bunu doğrular. Ama Sovyet Cumhuriyetini güçlendirme uğruna mücadele sona ermiş olmaktan çok uzaktır - bu mücadele sadece yeni bir biçime bürünmüştür. İlkten işçilerin ve köylülerin ittifakı bir askerî ittifak biçimindeydi, çünkü, Kolçak'a ve Denikin'e karşı yönelmişti. Şimdi, işçilerle köylüler arasındaki ittifak şehirle köy arasındaki, işçilerle köylüler arasındaki iktisadî işbirliği biçimine bürünmelidir, çünkü bu ittifak tüccarlara ve kulaklara karşı yönelmiştir ve amacı köylülerle işçilerin karşılıklı olarak muhtaç oldukları şeyleri birbirlerine sağlamalarıdır. Biliyorsunuz ki, hiç kimse Lenin yoldaş kadar bunu gerçekleştirmek için çalışmamıştır.

Bizden ayrılırken Lenin yoldaş, işçi köylü ittifakını olanca gücümüzle kuvvetlendirme görevini bize yükledi. Bu emrini de başarıyla yerine getireceğimize önünde ant içiyoruz Lenin yoldaş!

Sovyetler Cumhuriyetinin bir ikinci temeli de ülkemizin emekçi milliyetleri arasındaki ittifaktır. Ruslar ve Ukraynalılar, Başkırlar ve Beyaz Rusyalılar, Gürcüler ve Azeriler, Ermeniler ve Dağıstanlılar, Tatarlar ve Kırgızlar, Özbekler ve Türkmenler proleter iktidarını güçlendirmede hepsinin aynı ölçüde çıkarları vardır. Proletarya iktidarı bu ulusları zincirlerden ve zulümden kurtarmakla kalmıyor, aynı zamanda bu uluslar da Sovyet Cumhuriyetine derin bağlılıklarıyla onun uğruna fedakârlıklarda bulunmaya hazır olmalarıyla, Sovyet Cumhuriyetimizi düşmanların entrikalarından ve saldırılarından korumaktadırlar. Onun için Lenin yoldaş ülkemizin ulusları arasındaki gönüllü birliği korumamızın gereğini bu uluslar arasında Sovyet Cumhuriyetleri çerçevesi içinde kardeşçe işbirliğinin gereğini yorulmadan savundu.

Bizden ayrılırken Lenin yoldaş, Cumhuriyetler Birliğini güçlendirmeyi ve genişletmeyi bize görev olarak yükledi. Bu emrini de başarıyla yerine getireceğimize önünde ant içiyoruz Lenin yoldaş!

Proletarya iktidarının üçüncü temeli kızıl ordumuz ve kızıl deniz kuvvetlerimiz. Lenin birçok defalar kapitalist devletlerden elde ettiğimiz nefes alma molasının kısa süreli olabileceği üzerine dikkatimizi çekmiştir. Lenin birçok defalar kızıl ordunun güçlendirilmesinin ve şartlarının islahının partimizin en önemli görevi olduğuna işaret etmiştir. Curzon ultimatomuyla ilgili olaylar ve Almanya'daki bunalım, Lenin'in, her zaman olduğu gibi bu defa da haklı olduğunu doğrulamıştır. O halde arkadaşlar, Kızıl Ordumuzu ve Kızıl Deniz kuvvetlerimizi güçlendirme yolunda hiç bir çabayı esirgemiyeceğimize söz verelim.

Yurdumuz bir burjuva devletler okyanusu içinde koca bir kaya gibi dikilmektedir. Sular içinde boğmak isteyen ve parçalamak isteyen dalgalar birbiri ardından bu kayayı dövmektedir. Ama kaya sapsağlam ve dimdik duruyor. Sağlamlığı nereden gelmektedir ? Sadece yurdumuzun işçi - köylü ittifakına dayanmasından, özgür ulusların ittifakını temsil etmesinden, Kızıl Ordunun ve Kızıl Deniz kuvvetlerinin güçlü kolu tarafından savunulmasından değil. Yurdumuzun gücü sağlamlığı ve dayanıklılığı, bütün dünya işçi ve köylülerinin kalplerinde bulduğu derin sevgi ve güvenilir destekten ileri gelmektedir. Bütün dünyanın işçileri ve köylüleri, Sovyetler Cumhuriyetinin, Lenin yoldaşın şaşmaz eliyle düşman kampına atılmış bir ok olarak, zulüm ve sömürüden kurtuluş umutlarının bir dayanağı olarak, kurtuluş yolunu gösteren bir meşale olarak muhafaza edilmesini istiyorlar. Onlar ülkemizin korunmasını istiyorlar ve büyük toprak sahipleriyle kapitalistlerin bu ülkeyi yıkmalarına izin vermeyecekler. İşte gücümüz buradadır. Bütün ülkelerin emekçilerinin gücü buradadır. Ve bütün dünyadaki burjuvazinin zaafı da buradadır.

Lenin Sovyetler Cumhuriyetine hiç bir zaman kendi başına bir amaç olarak bakmadı. Sovyetler Cumhuriyeti onun için her zaman Batı ülkelerindeki devrimci hareketle Doğudaki hareketler arasındaki zinciri kuvvetlendirmek için gerekli bir halkaydı, bütün dünya emekçilerinin kapitalizme karşı zaferini kolaylaştırmak için gerekli bir halka. Lenin bunun, hem uluslarası bakımdan ve hem de Sovyet Cumhuriyetinin kendisini muhafaza etme bakımından biricik doğru anlayış olduğunu biliyordu. Lenin, ancak bunun dünya emekçilerini kurtuluşları uğruna kesin savaşlarda döğüşmeye şevklendire-

ceğini biliyordu. Onun için bu proletarya Liderlerinin en büyüğü, proleter iktidarının kuruluşunun ertesi günü bir işçi enternasyonalinin temelini attı. Onun için o yorulma bilmeden bütün dünya emekçilerinin birliğini, Üçüncü Enternasyonali güçlendirmek ve genişletmek için çalıştı.

Son birkaç gün içinde Lenin yoldaşın naşını yüzbinlerce emekçinin ziyaret ettiğini gördünüz. Pek yakında, milyonlarca emekçinin temsilcilerinin Lenin yoldaşın mezarını ziyaret edişlerine tanık olacaksınız. Hiç şüpheniz olmasın ki, milyonlarca temsilcilerini dünyanın her köşesinden gelerek Lenin'in sadece Rus proletaryasının değil, sadece Avrupa işçilerinin değil, sadece sömürülen doğunun değil, bütün yer yuvarlağının emekçilerinin lideri olduğuna tanıklık etmeğe gelen yüzmilyonların temsilcileri izleyecektir.

Bizden ayrılırken Lenin yoldaş, Üçüncü Enternasyonalin ilkelerine sadık kalma görevini bize yükledi. Bütün dünya emekçilerinin birliğini, Üçüncü Enternasyonali güçlendirmek ve genişletme için hayatımızı feda etmekte kusur etmiyeceğimize önünde and içiyoruz Lenin yoldaş!

30 Ocak 1924
Pravda Sayı 23.

rus devriminin örgütlendiricisi ve önderi olarak lenin (*)

İki grup marksist vardır. Her iki grup da marksizm bayrağı altında çalışır ve kendilerini «gerçek» marksist sayarlar. Bununla birlikte bunlar birbirlerine hiç benzemezler. Dahası var, bunları büyük bir uçurum ayırır, çünkü çalışma yöntemleri birbirinin tam karşıtıdır.

Birinci grup çoğunlukla, marksizmi görünüşte benimsemeyle, resmî kabulle yetinir. Marksizmin özünü kavrayamadığı ya da kavramak istemediği için, marksizmi gerçeğe uygulayamadığı ya da bunu yapmak istemediği için, marksizmin canlı ve devrimci ilkelerini cansız ve anlamsız formüller biçimine sokar. Bu grup eylemini deneylere pratik çalışmaların öğrettiklerine dayandırmaz, Marx'dan aktarmalara dayandırır. Yönünü yordamını gerçeklerin tahlilinden değil, analojilerden ve tarihî paralellerden çıkarmağa çalışır. Sözle eylem arasında çelişki bu grubun başlıca hastalığıdır. Hayal kırıklıkları, kendisine ihanet eden ve «sipsivri ortada bırakan» kadere durmadan küsmeleri bundan ötürüdür. Bu grubun adına Rusya'da menşevikler denir, Avrupa'da da oportünistler. Tiska yoldaş (Yogişes) Londra Kongresinde bunların marksist dünya görüşü üzerinde durmadıkları, onun üstünde **sırt üstü yattıklarını** söylediği zaman bu grubu gerektiği gibi tanımlamıştır .

İkinci gruba gelince, bunlar, marksizmi dıştan kabullenmesine önem vermezler, marksizmin gerçekleştirilmesine, gerçeğe uygulanmasına önem verirler.

(*) Lenin'in ellinci doğum yıldönümü nedeniyle yazılmıştır.

Bu grubun dikkatini üzerinde özellikle topladığı şey, marksizmi içinde bulundukları duruma en uygun biçimde gerçekleştirmenin yolunu bulmak ve durum değişince bu uygulama yolunu da değiştirmektir. İkinci grup yönünü yordamını tarihî analojilerden ve paralellerden değil, içinde bulunduğu şartların incelenmesinden çıkarır. Eylemini aktarmalara ve vecizelere dayandırmaz, her attığı yeni adımı deneyerek, hatalarından ders alarak ve yeni yaşantının nasıl kurulacağını başkalarına da öğreterek pratik tecrübelere dayandırır. Bu grubun eyleminde söz ile fiil arasında çelişme bulunmamasının ve Marx'ın öğretiminin canlılığını, devrimci gücünü muhafaza etmesinin açıklaması buradadır. Marx'ın, marksistlerin dünyayı yorumlamakla yetinmemeleri, ama daha ileri giderek değiştirmeleri gerektiği yolundaki sözleri bu gruba tam olarak uygulanabilir. Bu grubun örgütlendiricisi ve önderi V. İ. Lenin'dir.

I — RUS KOMÜNİST PARTİSİNİN ÖRGÜTLENDİRİCİSİ OLARAK LENİN :

Rusya'da proleter partisinin kuruluşu özel şartlarda, Batı'da İşçi partilerinin kurulduğu zamandakilerden değişik olan şartlarda yer aldı. Batıda, Fransa'da ve Almanya'da, İşçi partilerinin, sendikaların legal olduğu, burjuva devriminin yapılmış bulunduğu, burjuva parlamentoların mevcut olduğu, iktidara tırmanan burjuvazinin proletarya ile yüzyüze geldiği bir zamanda ortaya çıkmalarına karşılık, Rusya'da, tersine, proleter Partisi, bir burjuva demokratik devrimin beklendiği dönemde en canavarca bir mutlakiyet altında, parti örgütlerinin, işçi sınıfının burjuva devrimi için kullanma özlemi içinde bulunan burjuva «legal marksistler» ile dolup taştığı ve öte yandan Çarlığın jandarmasının partiyi en iyi işçilerden yoksun bıraktığı bir zamanda, kendiliğinden - gelme bir devrimci hareketin mutlakiyete karşı hareketi yönetebilecek olan sağlam, kenetlenmiş ve yeteri kadar gizli bir devrimciler savaş çekirdeğinin meydana getirilmesini gerektirdiği bir dönemde kurulmuştur.

Görev, ak koyunu kara koyundan ayırdetmek, yabancı unsurlardan kopmak, bölgelerde tecrübeli devrimci kadrolarını örgütlendirmek, bunları açık bir programla ve sağlam bir taktikle silâhlandırmak ve nihayet bu kadrolardan, jandarmanın baskınlarına dayanabilecek kadar gizli ve aynı zamanda yığınları gereken anda savaşa yöneltebilecek kadar bu yığınlarla bağları bulunan tek bir profesyonel devrimciler savaş örgütü teşkil etmekti.

Menşevikler, marksist dünya görüşü üzerinde «sırt üstü yatanlar» meseleyi gayet basit olarak çözüme bağladılar : Batıda işçi partileri işçi sınıfının iktisadî durumunu ıslah etmek için mücadele eden parti niteliği taşımayan sendikalardan doğduğuna göre, Rusya'da da durum mümkün olduğu kadar böyle olmalıydı; yani ayrı ayrı bölgelerde «işçilerin işverenlere ve hükümete karşı iktisadî mücadelesi» şimdilik yeterliydi, bütün Rusya'yı kapsayan bir savaş örgütünün kurulmasının gereği yoktu, peki sonra... evet sonra, o zamana kadar sendikalar ortaya çıkmadığı takdirde, parti niteliğinde olmayan bir işçi kongresi toplanırdı ve bu kongre kendisini parti olarak ilân etmeye davet edilirdi.

Menşeviklerin bu «marksist» «plânının», Rus şartları içinde hayalî olmakla birlikte, parti fikrini yıkmak için, parti kadrolarını dağıtmak için, proletaryayı partisiz bırakmak ve işçi sınıfını liberallerin merhametine terketmek için geniş bir propaganda ve ajitasyonu gerektireceğini, menşevikler ve belki de bolşeviklerin bir çoğu da farkında değillerdi.

Menşeviklerin örgüt «plânının» taşıdığı büyük tehlikeyi, daha bu «plân» tasarı halindeyken, onu hazırlıyanlar bile kapsamını zorlukla seçebildikleri bir sırada Lenin'in açıklamış olması ve açıkladıktan sonra da menşeviklere karşı örgüt konusunda en sert bir saldırıya geçmesi ve militanların dikkatini bu mesele üzerinde toplaması, Lenin'in Rus proletaryasına ve onun partisine yaptığı pek büyük bir hizmet olmuştur. Çünkü söz konusu olan partinin varlığıydı; bu parti için bir ölüm kalım meselesiydi.

Lenin'in ünlü **Ne Yapmalı ?** ve **Bir Adım İleri, İki Adım Geri** adlı kitaplarında geliştirdiği plân, parti kuvvetlerinin birleştirici merkezi olarak bütün Rusya'yı kapsayan bir siyasî gazetenin kurulması, sağlam parti kadrolarının Partinin «muntazam birlikleri» olarak bölgelerde örgütlendirilmesi, gazete aracılığıyla bu kadroların bir bütün içinde toplanması ve sınırları belirli programı açık seçik, taktiği sağlam ve iradesi tek bir parti kurma plânıydı.. Bu plânın üstünlüğü Rus gerçeklerine tam olarak uymasında ve en iyi parti militanlarının örgüt tecrübelerini ustaca genelleştirmesindeydi. Bu plân uğruna mücadelede, Rus militanlarının çoğunluğu azimle Lenin'den yana oldular ve bir bölünme ihtimali karşısında yılmadılar.

Sadece menşevikler değil bizim arkadaşlarımız da, Lenin'i çatışma ve bölünmelerden hoşlanmakla, uzlaşıcılar ve benzerlerine karşı mücadelede amansız davranmakla sık sık suçlamışlardır. Zaman zaman bunun böyle olduğu şüphe götürmez. Ama eğer partimiz içindeki proleter olmayan oportünist unsurları kovmasaydı kendisini iç zayıflıktan ve dağınıklıktan kurtaramayacağı ve kendisine özgü olan canlılık ve gücü sağlayamayacağı kolayca anlaşılır. Burjuva yönetimi döneminde, bir proleter parti, ancak kendi içindeki ve işçi sınıfı saflarındaki oportünist, devrime ve Partiye düşman unsurlarla savaştığı ölçüde büyüyebilir ve güçlenebilir.

Lasalle, «Bir parti, saflarını temizleyerek güçlenir» derken haklıydı. Lenin'i suçlayanlar, çoğunlukla o zamanlar saflarında «birliğin» hüküm sürdüğü Alman partisini örnek gösterirlerdi. Ama bir kere her türlü birlik kuvvet belirtisi değildir, ve ikincisi, bir yanda Scheidemann ve Noske ile öte yanda Liebknecht ve Luxemburg arasındaki «birliğin» sahteliğini ve ütopikliğini anlamak için şimdi üç ayrı partiye bölünmüş olan eski Alman partisine bir göz atmak yeter. Ve kimbilir belki de Alman partisi içindeki devrimci unsurlar zamanında devrime karşı olan unsurlardan bölünüp ayrılmış olsalardı Alma nproletaryası için daha iyi olurdu... Hayır. Lenin'in partiye ve devrime karşı olan unsurlarla uzlaşmaz mücadele yoluna yöneltirken bin kere haklıydı. Çünkü ancak böyle bir örgüt palitikası güttüğünden ötürüdür ki partimiz, onun Kerenski rejimi zamanında Temmuz buhranından sakatlanmadan çıkmasını, Ekim ayaklanmasının yükünü taşımasını, Brest - Litovsk buhranı dönemini sarsılmadan atlatmasını, Entente'ye karşı zaferi örgütlendirmesini ve nihayet gerektiği her anda kargaşalığa meydan vermeden saflarını yeniden kurmasını ve yüzbinlerce üyesinin çabalarını herhangi bir görev üzerinde yoğunlaştırmasını mümkün kılan o birliği ve şaşırtıcı ahengi sağlayabilmiştir.

II — RUS KOMÜNİST PARTİSİNİN ÖNDERİ OLARAK LENİN :

Ama Rus Komünist Partisinin örgüt alanındaki başarıları meselenin sadece bir yanıdır. Eğer çalışmasının siyasî muhtevası, programı ve taktiği Rusya gerçeklerine uymamış olsaydı, eğer ileri sürdüğü sloganlar işçi yığınlarını harekete getirmemiş ve devrimci hareketi ileriye doğru yürütmemiş olsaydı,

Parti bu kadar kısa zaman içinde büyüyemez ve güçlenemezdi. Şimdi de mecelenin bu yanını ele alacağız.

Rus burjuva demokratik devrimi (1905) Batıda, örneğin Fransa'da ve Almanya'da devrimler sırasında görülen şartlardan değişik şartlar içinde gerçekleşti. Batıda, devrim, manüfaktür ve gelişmemiş bir sınıf mücadelesi döneminde, proletaryanın zayıf ve sayıca az olduğu ve kendi taleplerini formüle edecek bir partiye sahip bulunmadığı ve burjuvazinin de işçilerin ve köylülerin güvenini kazanacak kadar ve onları aristokrasiye karşı mücadeleye sürükleyecek kadar devrimci olduğu bir zamanda yeralmasına karşılık, Rusya'da devrim (1905) makineli endüstri ve gelişmiş bir sınıf mücadelesi döneminde nispeten kalabalık ve kapitalizm tarafından birbirine kaynaştırılmış olan Rus proletaryasının burjuvazi ile birkaç savaşta şimdiden döğüşmüş bulunduğu, birliğini burjuva partisinden daha iyi gerçekleştirmiş olan bir partiye sahip bulunduğu ve kendi sınıf taleplerini ileri sürdüğü, ve hükümetten sağladığı taahhütlerle varlığını sürdüren Rus burjuvazisinin de işçilere ve köylülere karşı hükümetin ve büyük toprak sahiplerinin ittifakını arayacak kadar proletaryanın devrimciliğinden korktuğu bir sırada başladı. Rus devriminin Mançurya savaş meydanlarında uğranılan askerî yenilginin sonucu olarak patlak vermiş olması sadece olayları hızlandırmış ama onları özde değiştirmemiştir.

Durum, proletaryanın, tam demokrasiyi gerçekleştirmek için ve kendi sınıf çıkarlarını güven altına almak için, devrime önderlik etmesini, devrimci köylüleri ittifakına almasının ve hem çarlığa, hem de burjuvaziye karşı azimli bir savaş yürütmesini gerektiriyordu.

Ama Menşevikler, marksist dünya görüşü üzerinde «sırt üstü yatanlar», meseleyi kendi tarzlarına göre çözüme bağladılar : Rus devrimi bir burjuva devrimi olduğuna göre, ve burjuva devrimlerine burjuvazinin temsilcileri önderlik ettiklerine göre (Fransız ve Alman devrimlerinin «tarihlerine» bakınız), proletarya Rus devriminde hegemonya kurmağa kalkmamalıydı, önderlik, (devrime ihanet etmekte olan) Rus burjuvazisine bırakılmalıydı; köylü de burjuvazinin vesayetine terkedilmeliydi ve proletarya bir aşırı sol muhalefet olarak kalmalıydı.

Ve kötü Liberallerin okudukları türkünün bu bayağı tekrarını menşevikler «gerçek» marksizmin en son sözü olarak yutturmaya çalıştılar.

Menşeviklerin kurdukları tarihî paralellerin değersizliğini ve işçilerin davasını burjuvazinin merhametine terketmek sonucunu verecek olan menşevik «devrim plânının» tehlikesini bütün çıplaklığıyla açığa vururken, Lenin, Rus devrimine pek büyük bir hizmette bulunmuştur. **İki Taktik** ve **Kadetlerin Zaferi** adlı ünlü broşürlerinde Lenin'in geliştirdiği taktik plân şöyleydi : Burjuvazinin diktatörlüğü yerine proletaryanın ve köylünün devrimci - demokratik iktidarı; Buligin Duma'sının boykot edilmesi, Dumaya katılmak ve burada organik çalışmalarda bulunmak yerine silâhlı ayaklanma; sonunda Duma toplandıktan sonra bir «sol blok» un kurulması fikri, Kadet hükümetinde bir bakanlık sandalyesi ve Dumanın gericilere özgü «öğülmesi» yerine, Duma kürsüsünden, meclis dışında verilmekte olan mücadele için yararlanma; Kadet partisiyle bir «blok» teşkil etmek yerine karşı devrimci bir kuvvet olarak bu partiyle mücadele.

Bu plânın değeri şundaydı ki, Rusya'da **Burjuva - Demokratik Devrim** döneminde proletaryanın sınıf taleplerini açık ve kesin bil dille formüle edi-

yordu. Sosyalist devrime geçişi kolaylaştırıyor ve özünde proletarya **iktidarı** fikrini filiz halinde taşıyordu. Rus militanlarının çoğunluğu azim ve kararlılıkla bu taktik plân uğruna mücadelede Lenin'i izlediler. Bu plânın zaferi Partimizin yardımıyla şu anda dünya emperyalizminin temellerini sarstığı o devrim taktiğinin temelini atmıştır.

Sonra gelen olaylar : Emperyalist savaşın dört yılı ve memleketin bütün iktisadî hayatının yıkılması; Şubat Devrimi ve ünlü çifte iktidar; burjuva karşı - devriminin kaynağı haline gelmiş bulunan Geçici Hükümet ve proleter iktidarının zorunlu biçimi olan Petrograd Sovyeti. Ekim Devrimi ve Kurucu Meclisin dağıtılması ve Sovyetler Cumhuriyetinin ilânı; emperyalist savaşın halk savaşı şekline sokulması ve sahte marksistler ile birlikte, dünya emperyalizminin proleter devrimine karşı saldırısı; ve nihayet Kurucu Meclise sarılmış olan ve proletaryanın Bordo'dan denize attığı ve devrim dalgalarının kapitalizmin kıyılarına sürüklediği Kurucu Meclise bütün umutlarını bağlayan menşeviklerin acınacak durumu - bütün bunlar **İki Taktik** adlı kitabında Lenin tarafından formüle edilen Devrim taktiğinin ilkelerinin doğruluğunu kanıtlar. Böyle bir mirasa sahip olan bir parti, su altındaki kayalardan korkmaksızın, yürekle ileriye doğru seyredebilir.

Bu proleter devrim günlerinde, bir liderin ortaya attığı her parti sloganının ağzından çıkardığı her sözün hareket içinde denendiği bu dönemde, proletarya, kendi liderlerinden özel vasıflar istemektedir. Tarih, fırtına zamanlarının liderleri olan, fedakâr ve yürekli pratik liderler olan ama teoride zayıf olan proleter liderleri kaydetmiştir. Böyle liderlerin adlarını yığınlar unutmamışlardır. Örneğin Almanya'da Lassalle ve Fransa'da Blancqui bu cins liderlerdi. Ama hareket bir bütün olarak sadece anılarla yaşayamaz : Açık bir hedefi (program), ve sağlam bir çizgisi (taktik) olmalıdır.

Başka tipde liderler de vardır - barış zamanı liderleri, teoride güçlü olan ama örgüt meselelerinde ve pratik işlerde zayıf olan liderler. Böyleleri ancak proletaryanın üst tabakasında sevilir, ve bu sevgi de bir noktaya kadardır; devrim zamanı gelip çatınca, liderlerden pratik devrimci sloganlar beklenildiği bir anda, teoriciler sahneyi terkederler ve meydanı yeni adamlara bırakırlar. Örneğin Rusya'da Plehanov ve Almanya'da Kautsky bu cinsten liderlerdir.

Proleter devriminin ve proleter partisinin liderliğini muhafaza edebilmek için, teoride gücü, proleter hareketinin pratik örgütlenmesinde tecrübeyle birleştirmek gerekir. Marksist olduğu zamanlarda P. Akselrod, Lenin'in «iyi bir pratisyenin tecrübesini, teorik eğitimi ve geniş bir siyasî kavrayışı şahsında başarıyla birleştirdiğini» yazmıştır. (Bkz. Akselrod'un, Lenin'in **Rus Sosyal Demokratlarının Görevleri** adı broşürüne öncöz). «Uygar» kapitalizmin ideologu Bay Akselrod'un Lenin için şu anda ne söyliyeceğini tahmin etmek zor değil. Ama Lenin'i iyi tanıyan ve hakkında ihtirasa kapılmadan hüküm verebilecek durumda olan bizler, Lenin'in bu eski vasfını eksiksiz muhafaza ettiğinden şüphemiz yoktur. Bugün dünyadaki en güçlü ve en iyi çelikleşmiş proleter partisinin liderinin, başkasının değil de Lenin'in olmasının sebebini burada aramak gerekir.

Pravda, sayı 86,
23 Nisan 1920.

lenin (*)

YOLDAŞLAR, bu akşam bir Lenin'i anma toplantısı düzenlediğinizi, ve benim konuşmacılardan biri olarak davet edildiğimi bildirdiler. Lenin'in eylemi üzerine hazırlanmış bir konuşma yapmanın gereği olmadığı kanısındayım. Bence Lenin'in bir insan ve devlet adamı olarak bazı özelliklerini belirten birkaç olayı anlatmakla yetinmem daha doğru bir davranıştır. Bu olaylar arasında belki de bir iç bağlantı olmayacaktır. Ama Lenin hakkında genel bir fikir edinme bakımından bu pek önemli değildir. Her neyse, burada size bu vaat ettiğimden daha fazla bir şey yapacak durumda değilim.

DAĞLAR KARTALI

Ben Lenin'i ilk defa 1903'de tanıdım. Bu yüzyüze bir tanışma değildi; mektuplaşmayla sürdürülen bir tanışmaydı. Ama benim üzerimde derin bir izlenim bıraktı, Partideki çalışmalarım boyunca süren bir izlenim. Ben o sıra Sibirya'da sürgündeydim. 1900'lerin sonundan bu yana ve özellikle 1901'de, **İskra'nın** yayınlanmasından sonraki Lenin'in devrimci eylemi konusunda bildiklerim, Lenin'in şahsında olağanüstü çapta bir adama sahip bulunduğumuz kanısına beni vardırmıştı. Ben onu sadece Parti liderlerinden biri saymıyordum, Parti'nin gerçek kurucusu olarak kabul ediyordum, çünkü Partimizin özünü ve acil ihtiyaçlarını yalnız o anlamaktaydı. Onu Parti'nin öteki liderleriyle kıyasladığım zaman, bana hep çalışma arkadaşlarından Plehanov, Martov, Akselrod ve ötekilerden iki karış daha yüksek gibi gelirdi. Onlarla kıyasladığımda Lenin, sadece liderlerden biri değildi, en yüksek çapta bir lider, savaşta korku nedir bilmeyen ve Partiyi Rus devrim hareketinin henüz keşfedilmemiş yollarından ileriye doğru yürekle götüren bir dağlar kartalıydı. Bu izlenim beni öylesine kavradı ki, yurt dışında bir siyasî sürgün olarak yaşayan yakın bir dostuma yazarak bundan söz etmenin gereğini duydum ve kendisinden bu konuda ne düşündüğünü sordum. Kısa bir zaman sonra ben Sibirya'da sürgün yerime vardığım sırada - bu 1903'ün sonlarındaydı - dostumdan tutkulu bir mektup aldım, Lenin'in yazdığı basit ama derin ifadeli mektubu da birlikte geldi. Öyle anlaşılıyor ki, dostum mektubumu Lenin'e göstermişti. Lenin'in notu nispeten kısaydı, ama Partimizin pratik çalışmasını yürekli bir eleştirisini ve hemen önümüzdeki gelecekte bütün bir parti

(*) Kremlin Askerî okulunda verilen söylev (28 Ocak 1924)

çalışma plânının açık seçik bir özetini ihtiva ediyordu. Ancak Lenin en çapraşık konuları bu kadar basit ve açık şekilde, bu kadar özet ve yüreklice, bir cümlenin konuşmadığı, silâh patlar gibi patladığı tarzda ifade ebebilirdi. Bu basit ve yürekli mektup, Lenin'in Partimizin dağlar kartalı olduğu inancını güçlendirdi. Eski bir yeraltı militanı alışkanlığıyla Lenin'in bu mektubunu, birçok başka mektupları gibi alevlere havale etmiş olmamdan ötürü üzgünüm.

Lenin'le tanışmam o zamandan başlar.

ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK

Lenin'le ilk defa Aralık 1905'de Tammerforz'daki (Finlandiya) Bolşevik Kongresinde yüzyüze karşılaştım. Partimizin dağlar kartalını, büyük adamı, sadece siyasî bakımdan büyük değil, muhayyelemde Lenin'i bir dev olarak, hükmeden kişiliğe sahip iriyarı bir adam olarak canlandırdığım için, fizik anlamda da büyük adamı görmeyi umuyordum. Alelâde görünüşlü bir adamla, boyu ortadan kısa, sıradan fanilerden hiç bir şekilde, görünüşte hiç bir şekilde ayırdedilemeyen bir adamla karşılaşınca ne büyük hayal kırıklığına uğradım...

«Büyük adamın» toplantılara geç gelmesi âdet sayılır; öyle ki, toplantıdakiler gelişini nefeslerini tutarak bekliyeceklerdir; ve sonra, büyük adam içeri girmeden hemen önce, ihtar fısıltısı her tarafı saracaktır : «Şişşş!.. Susunuz!.. Geliyor.» Bir etki yarattığı, saygı telkin ettiği için bu merasim bana pek gereksiz gelmezdi. Lenin'in kongreye delegelerden önce geldiğini, bir köşeye oturduğunu ve konferanstaki ön sıradan delegelerle, alçakgönüllülükle konuşmaya, sıradan konular üzerinde konuşmaya daldığını öğrenince ne büyük hayal kırıklığına uğradım. Bunun bana o sıra bazı temel kuralların ihlâli gibi geldiğini sizden gizlemeyeceğim.

Bu sadeliğin ve alçakgönüllülüğün, bu göze çarpmamaya çalışmanın, ya da hiç değilse göze çarpmaya çalışmamanın ve kendi yüksek mevkiini belirtmemenin, yeni yığınların, bu özelliğin sade ve alelâde insanlar yığınlarının, insanlığın «en derin katlarının» yeni tipte Lideri olarak Lenin'in en güçlü yanı olduğunu ancak sonraları anlıyabildim.

MANTIK GÜCÜ

Lenin'in bu kongre'de yaptığı iki konuşma parlaktı : Biri siyasî durum üzerindeydi, öteki toprak meselesi üzerinde. Ne yazık ki, bu konuşmalar muhafaza edilememiştir. Lenin tutkuyla konuşuyordu, ve sözleri bütün kongrede bir fırtına coşkunluğu yarattı. Olağanüstü inandırma gücü, kanatların basitliği ve açıklığı, kısa ve kolayca anlaşılır cümleler, etki sağlamak için en ufak bir yapmacığın, yapma jestin ve tiyatroya özgü cümlelerin bulunmayışı - bütün bunlar Lenin'in konuşmasını, alışılagelen «parlementer» hatiplerin konuşmalarıyla olumlu bir tezat teşkil etmesini sağlıyordu.

Ama beni o sıra asıl etkileyen şey, Lenin'in konuşmalarının bu özellikleri değildi. Beni etkileyen şey, Lenin'in sözlerindeki dayanılmaz mantık gücüydü. Konuşması, ayrıntılara gitmemekle birlikte dinleyicileri iyice kavradı, yavaş yavaş elektrikledi ve sonra da, kullanılan deyişle, dinleyicilerin tümünü esir aldı. Delegelerin birçoğunun şöyle dediklerini hatırlarım : «Lenin'in sözlerinin mantığı, seni bütün yanlardan kavrayan güçlü bir mengene gibi; bu kavrayıştan kendini koparamıyorsun : Ya teslim olacaksın ya da tam yenilgiyi sineye çekeceksin.»

Lenin'in konuşmalarındaki bu nitelik bence onun konuşmacı sanatının en güçlü yanıdır.

AĞLAMAK YOK

Lenin'le ikinci defa 1906'da Partimizin Stokholm Kongresi'nde karşılaştım. Bildiğiniz gibi Bolşevikler bu kongrede azınlıktaydılar ve yenilgiye uğradılar. Lenin'i mağlûp rolünde ilk defa görüyordum. Ama o yenildikleri zaman ağlayan, cesaretini yitiren liderlere hiç benzemiyordu. Tersine yenilgi Lenin'i taraftarlarına gelecekteki zafer için yeni savaşlara girişmeyi ilham eden bir sıkıştırılmış enerji yayına çevirmişti. Lenin'in yenilgiye uğradığını söyledim. Ama bu yenilgi miydi? Yenilgi olup olmadığını anlamak için hasımlarına, Stokholm Kongresi galiplerine, Plehanov'a, Akselrod'a, Martov'a ve ötekilere bir göz atmak yeterdi. Bunlar hiç de gerçek galiplere benzemiyorlardı, çünkü Lenin'in mevşevizmi amansızca eleştirmesi, deyim uygun düşerse vücutlarında sağlam tek kemik bırakmamıştı. Bolşevik delegelerin küme halinde toplandığımızı ve Lenin'e bakarak ondan öğüt beklediğimizi hatırlarım. Bazı delegelerin konuşmaları bıkkınlıklarını ve hayal kırıklıklarını açığa vuruyordu. Lenin'in sıkılı dişleri arasından şöyle dediğini hatırlarım: «Ağlamak, mızmızlanmak yok arkadaşlar, mutlaka biz galip geleceğiz, çünkü haklıyız.» Mızmızlanan yüreksiz aydından nefret, kendi kuvvetimize inanç, zafere güven... işte Lenin'in bize telkin ettiği bunlardı. Bolşevik yenilgisinin geçici bir şey olduğunu ve yakın bir gelecekte galip gelmemizin kaçınılmaz olduğunu içimizde duyduk.

«Yenilgi karşısında ağlamamak».... sonuna kadar sadık ve gücüne inanan bir orduyu kurmada kendisine yardım eden Lenin'in eylemindeki özellik buydu.

BÖBÜRLENME YOK

1907'de Londra'da toplanan bir sonraki Kongre'de bolşevikler galip geldiler. Lenin'i ilk defa galip rolünde görüyordum. Zafer çoğunlukla liderlerin başını döndürür, onları böbürlenmeye, kendini beğenmişliğe yöneltir. Çok kere zaferlerini kutlamayla başlarlar ve şan ve şeref taşlarına başlarını koyarak uykuya yatarlar. Lenin bu cins liderlere hiç ama hiç benzemiyordu. Tersine, o, zaferden sonra daha da uyanık, daha da kuşkuluydu. Lenin'in ısrarla delegelere telkinde bulunduğunu hatırlarım: «İlk iş zaferin başları döndürmesine meydan vermemektir, böbürlenmemektir: ikinci iş zaferi perçinlemektir; üçüncü iş hasmı ezmektir, çünkü o ancak yenilgiye uğramıştır, ama ezilmemiştir.» Hafiflikle «menşeviklerin işi tamamdır» diyen delegeleri azarladı. O, menşeviklerin işçi hareketinde hâlâ kökleri olduğunu, onlara karşı ustaca savaşmak gerektiğini kendi kuvvetimizi abartmaktan ve hele hasmın kuvvetini küçümsemekten kaçınılması gerektiğini ispat etmekte güçlük çekmedi.

«Zaferde böbürlenme yok».... Lenin'in karakterinin, düşmanın kuvvetini soğukkanlılıkla tartmada ve Partiyi muhtemel sürprizlere karşı güvenlik altına almada yardımcı olan bir özelliği de buydu.

İLKELERE BAĞLILIK

Parti liderleri, partilerindeki çoğunluğun görüşünü hesaba katmamazlık edemezler. Çoğunluk, gözönünde tutulmadan edilemiyecek bir güçtür. Lenin bunu herhangi bir parti lideri kadar anlamıştı. Ama Lenin çoğunluğun esiri değildi, özellikle o çoğunluğun ilke temeli olmadığı zamanlar. Partimiz tarihinde öyle zamanlar olmuştur ki, çoğunluğun görüşü, ya da partinin geçici çıkarları proletaryanın temel çıkarlarıyla çelişmiştir. Böyle durumlarda

Lenin hiç duraksama göstermezdi ve kararlılıkla Partinin çoğunluğuna karşı ilkeyi savunurdu. Üstelik o, böyle durumlarda, herkese karşı tek başına dikilmekten de korkmazdı. Çünkü o, sık sık söylediği gibi, «ilkeye dayanan siyasetin biricik doğru siyaset olduğunu» gözönünde bulunduruyordu.

Şu iki olay bu bakımdan karakteristiktir.

Birinci olay: 1909-11 dönemindeydi, partinin karşı - devrim tarafından ezildiği ve tam bir çözülme halinde olduğu bir dönemde. Bu, Partiye inançsızlık dönemiydi, Partiden büyük gruplar halinde sadece aydınların değil, ama kısmen işçilerin de ayrıldıkları bir dönemdi; gizli örgütün gereğinin inkâr edildiği, bir likidatörlük ve çöküş dönemiydi. Sadece menşevikler değil, bolşevikler bile, çoğunlukla işçi sınıfı hareketiyle bağları kopmuş olan bazı hizip ve eğilimlerden öte bir kuvvet teşkil etmiyorlardı. Bildiğiniz gibi gizli partiyi tamamen dağıtma ve işçileri iktidardan icazetli liberal bir stolipin partisi içinde örgütlendirme fikri bu dönemde ileri sürülmüştür. Lenin o sıra genel salgın hastalığa tutulmayan ve şaşılacak bir sabır ve olağanüstü sebatla Partinin dağılmış ve sarsılmış kuvvetlerini toplayarak, işçi sınıfı hareketi içinde her türlü partiye karşı eğilimle mücadele ederek ve görülmedik yüreklilikle ve eşsiz azimle Parti fikrini savunarak Parti bayrağını yükseklerde tutan tek kişiydi.

Bildiğimiz gibi Parti fikri uğruna girişilen bu mücadeleden sonunda Lenin, muzaffer çıkmıştır.

İkinci olay: Bu 1914-17 dönemiydi, emperyalist savaşın olanca hızıyla sürdüğü, ve sosyal - demokrat ve sosyalist partilerin hepsinin, ya da hemen hemen hepsinin genel şoven milliyetçi histeriye kapıldıkları ve kendi memleketlerinin emperyalizminin hizmetine girdikleri bir dönemdi. Bu İkinci Enternasyonalin bayrağını kapitalizmin önünde yerlere indirdiği ve Plehanov, Kautsky, Guesde vb. gibi kimselerin bile şovenizm dalgasına dayanamadıkları bir dönemdi. Lenin o dönemde sosyal - şovenizme ve sosyal - pasifizme karşı kesin mücadeleye girişen, Guesde'lerin ve Kautsky'lerin ihanetini açığa vurup suçlayan ve iki cami arasında binamaz «devrimcilerin» korkaklığını eleştiren biricik kimseydi. Lenin kendisini önemsiz bir azınlığın desteklediğini biliyordu. Ama onun için bu önemli değildir. Çünkü o, önünde bir geleceği olan biricik doğru politikanın, tutarlı enternasyonalizm politikası olduğunu, biricik doğru politikanın ilkeye dayanan politika olduğunu biliyordu.

Bildiğimiz gibi yeni bir Enternasyonalin kurulması uğruna bu mücadelede de sonunda muzaffer olan Lenin'dir.

«İlkeye dayanan politika biricik doğru politikadır» .... işte Lenin, bu formülle «zaptedilmez» kaleleri hücumla zaptetti ve proletaryanın en iyi unsurlarını devrimci marksizme kazandı.

YIĞINLARA GÜVENME

Teoriciler ve parti liderleri, ulusların tarihlerini bilenler ve devrimler tarihini baştan sona kadar okumuş olanlar, bazan kötü bir hastalığa tutulurlar bu hastalığa yığınlardan korku hastalığı, yığınların yaratıcı gücüne inançsızlık hastalığı denir. Bu, bazan liderlerin, devrimler tarihini gerektiği gibi okumamış olabilen ama gene de kader tarafından eski düzeni yıkma ve yenisini kurmayla görevlendiren yığınlara karşı aristokratça bir tavıra sebep olur. Bu aristokratça tavır, unsurların kopup başıboş hareket etmesinden, yığınların «gerektiğinden çok şeyi tahrip etmesinden», korkudan ileri gelir; yığınlara kitaplardan bir şeyler öğretmeye çalışan, ama kendisi yığınlardan bir şeyler öğrenmeye yanaşmayan bir vasi rolü oynama isteğinden ileri gelir.

Lenin bu liderlerin tam tersiydi. Ben, Lenin kadar proletaryanın yaratıcı gücüne, devrimci yeteneğine ve sınıf önsezisine derin inancı olan başka bir devrimci bilmiyorum. Ben, Lenin kadar «devrim kaosunu» ve «yığınların başına buyruk davranışlarının meydana getirdiği kargaşalığın» kendini beğenmiş eleştiricilerini kötüleyen başka bir devrimci bilmiyorum. Bir konuşma sırasında arkadaşlardan birinin «devrimi normal bir düzenin izlemesi gerektiğini» söylemesi üzerine, Lenin acı alayla, şöyle demişti : «Devrimci geçinen kimselerin tarihte en normal düzenin devrimci düzen olduğunu unutmaları üzüntü duyulacak bir şeydir.»

İşte Lenin'in yığınlara tepeden bakanları ve onlara kitaplardan hocalık etmeye çalışanları küçümsemesi bundan ötürüdür. Ve Lenin'in durmadan tekrarladığı şu öğüdü de bundan ileri gelmektedir: yığınlardan öğreniniz, onların hareketini anlamaya çalışınız, yığınların mücadelesinin pratik tecrübesini dikkatle inceleyiniz.

Yığınların yaratıcı gücüne inanç .... işte Lenin'in ilkel kuvvetleri anlamasına imkân veren ve bu güçlerin hareketini proleter devrimi kanalına yöneltmesini mümkün kılan şey, onun eyleminin bu özelliğiydi.

DEVRİM DEHASI

Lenin devrim için doğmuştu. O, gerçekten devrimci patlayışların dehasıydı ve devrimi yönetme sanatının en büyük ustasıydı. O hiç bir zaman devrimci ayaklanmalar zamanlarında olduğu kadar kendisini özgür ve mutlu hissetmemişti. Elbette ki, bununla, Lenin'in bütün devrimci ayaklanmaları eşit olarak onayladığını, ya da onun her zaman ve her türlü şartlar altında devrimci patlayışlardan yana olduğunu demek istemiyorum. Kastettiğim asla bu değildir. Demek istediğim Lenin'in o parlak kavrayış ve sezisinin, devrimci atlayışlar zamanlarında olduğu kadar hiç bir zaman o kadar açıkça meydana çıkmadığıdır. Devrimci ayaklanmalar esnasında o sanki çiçekler gibi açardı, ne olacağını önceden görürdü, sınıfların hareketini ve devrimin çizeceği muhtemel zikzakları sanki avucunun içindeymiş gibi sezerdi. Partimiz çevrelerinde haklı olarak şöyle denirdi: yükselen devrim dalgasında Lenin suda balık gibi yüzer.

İşte Lenin'in taktik sloganlarının «şaşılacak» **açıklığı** ve onun devrimci plânlarının «şaşılacak» **yürekliliği** bundan ötürüdür. Lenin'in bu özelliğini belirten iki karakteristik olay hatırlarım.

Birinci olay : Ekim devriminden hemen önceki dönemdeydi; cephe gerisindeki ve cephedeki bunalımın harekete getirdiği milyonlarca işçi, köylü ve askerin barış ve özgürlük istediği, burjuvaziye bağlı generallerin «sonuna kadar savaş» için bir askerî diktatörlük hazırladıkları, sözde «kamu oyunun» ve sözde «sosyalist partilerin» bolşeviklere düşman oldukları ve bolşevikleri «Alman casusluğuyla» suçladıkları, Kerenski'nin (az çok başarılı olarak) bolşevik partisini yeraltına itmeye çalıştığı ve Batı Avrupa «sosyalistlerinin» «zafere kadar savaş...» uğruna kendi hükûmetleriyle mutlu bir ittifak içinde yaşarlarken, hâlâ güçlü ve disiplinli Avusturya - Almanya ittifakının ordularının bizim, bıkkın ve dağılmakta olan ordularımızın karşısında durdukları dönemde böyle bir anda, bir ayaklanmayı başlatmak ne anlam taşırdı? Böyle bir durumda bir ayaklanmayı başlatmak her şeyini tehlikeye koymak demekti. Ama Lenin bu tehlikeden korkmadı, çünkü o biliyordu ki, o geleceği gören gözleriyle görüyordu ki, ayaklanma kaçınılmazdı, ayaklanma muzaffer olacaktır; ve Rusya'da bir ayaklanma emperyalist savaşın sona erdirilmesi

için yolu hazırlıyacak, Batının yorgun yığınlarını harekete getirecek, emperyalist savaşı bir iç savaşa çevirecektir; ayaklanma, Sovyetler Cumhuriyetinin kurulmasını sağlayacaktı.

Biliyoruz ki, Lenin'in devrimci sezişini sonraki olaylar tam olarak doğrulamıştır.

İkinci olay: Ekim Devriminin ilk günleriydi, Halk Komiserleri Sovyetinin, asi Başkumandan General Duhonin'i çatışmalara son vermeye ve Almanlarla bir mütareke için müzakerelere girişmeye zorlamaya çalıştığı dönemdi. Lenin, Krilenko (sonraki Başkumandan) ve benim, birlikte, Petrograd'daki genel karargâha, Duhonin'le telgrafla doğrudan doğruya müzakereye girişmeye gittiğimizi hatırlıyorum. Korkunç bir andı. Duhonin ve Genel Kurmay, Halk Komiserleri Sovyetinin emirlerini dinlemeyi kesin olarak reddettiler. Ordudaki subaylar Genel Kurmayın etkisi altındaydı. Askerlere gelince, Sovyetlere karşı olan ordu örgütlenmesi denen şeye bağımlı bulunan bu 12 milyonluk ordunun sözünün ne olacağını kimse bilmiyordu. Bildiğimiz gibi, Petrograd'ın içinde bile harp okulu öğrencilerinin isyanı hazırlanmaktaydı. Üstelik, Kerenski, Petrograd üzerine yürüyordu. Doğrudan doğruya bağlanan tel başında bir an sessizlikten sonra, Lenin'in yüzünün birdenbire aydınlandığını hatırlıyorum; bu yüz, sevinç ve umut saçan bir yüz haline geldi. Besbelli ki, Lenin bir karara varmıştı. «Telsiz istasyonuna gidelim» dedi, «işimize yarayacak. General Duhonin'i görevinden azleden bir emir yayınlayacağız, yerine Başkumandan olarak Krilenko'yu tayin edeceğiz. Ve askerlere subayların başları üstünden generalleri kuşatmaları için, cephede çatışmalara son vermeleri için, Alman ve Avusturyalı askerlerle temas kurmaları ve barış davasını kendi ellerine almaları için çağrıda bulunacağız.»

Bu «karanlıkta bir sıçrayıştı». Ama Lenin bu «sıçrayışı» yapmaktan yılmadı, tersine büyük şevkle yaptı bu «sıçrayışı», çünkü ordunun barış istediğini ve yolundaki bütün engelleri süpürerek barışı elde edeceğini biliyordu; Barışı bu yoldan sağlamanın Alman ve Avusturyalı askerler üzerinde kaçınılmaz etkileri olacağını ve istisnasız bütün cephelerde barış özlemine hız kazandıracağını biliyordu.

Bildiğimiz gibi burada da, Lenin'in devrimci ileri görüşlülüğünü olaylar tam bir sadakatle doğrulamıştır.

Derinliğine seziş, gelmekte olan olayların taşıdıkları asıl anlamı hızla kavrama ve sezme yeteneği, Lenin'in devrim hareketinin dönüm noktalarında doğru stratejiyi ve açık seçik hareket çizgisini çizmesini mümkün kılan bir özelliği idi.

Pravda sayı: 34,
12 Şubat 1924.

«Özel Sayı» nedeniyle yayınlıyamadığımız; Muzaffer Erdost'un BİR CEVAP adlı yazısını gelecek sayıda yayınlıyacağımızı bildirir, okurlarımızdan özür dileriz.

---

lenin'in 90. doğum yıldönümü

1871, Lenin'in doğumunun ertesi yılı, Paris Komününün kahramanca ayaklanmasına şahit oldu. Paris Komünü proleteryanın çağ yaratan bir devrim; proleteryanın kapitalist sistemi devirme çabasında evrensel önem taşıyan ilk deneydir. Versay'ın karşı devrimci saldırısı sonucu, Komün, yenilgisinin eşiğine geldiğinde Marx şöyle demişti:

«**Komün yok edilecekse, mücadele sadece geciktirilmiş olabilir. Komün ilkeleri süreklidir ve yokedilemez; bu ilkeler, işçi sınıfı kurtuluncaya kadar kendilerini tekrar tekrar ortaya koyacaklardır.**» (Paris Komün'ü Üzerine Söylev, Marx ve Engels'in Toplu Eserleri; I. Rusça Baskı, cilt: XIII, kısım: 2, sahife: 655).

Komün'ün önemli ilkesi nedir? Marx'a göre bu ilke, işçi sınıfının mevcut devlet mekanizmasını sadece ele geçirip, kendi amaçları için kullanamayacağı idi. Başka bir deyişle, proleterya mevcut devlet mekanizmasını ele geçirmek için devrimci yollara başvurmalı, burjuvazinin askerî ve brokratik mekanizmasını ezmeli ve burjuva diktatörlüğünün yerini alacak olan proletarya diktatörlüğünü kurmalıydı. Proleterya mücadelesinin tarihi ile ilgili olan herkes bilir ki, Marxistlerle, oportünistler ve revizyonistler arasındaki ayırıcı çizgiyi bu esas sorun teşkil etmektedir. Marx ve Engels'in ölümünden sonra Komün'ün ilkesini savunmak için oportünistlerle, revizyonistlere karşı tam bir uzlaşmaz mücadele veren kişi Lenin'den başkası değildir.

Paris Komününün ulaşamadığı amaca, 46 yıl sonra, Lenin'in önderliğinde, gerçekleştirilen Büyük Ekim Devrimi ile varıldı. Rus Sosyetleri deneyi, Paris Komünü deneyinin devamı ve geliştirilmesi idi. Marx ve Engels tarafından devamlı açıklanan ve Rus Devriminin yeni deneyi ışığında, Lenin tarafından zenginleştirilen Komün'ün ilkeleri, ilk defa olarak dünyanın altıda biri için, yaşayan bir gerçek oldu. Marx, Komünün ilkelerinin sürekli ve yokedilemez olduğunu söylerken tamamıyla haklıydı.

Yeni doğmuş Sovyet Devletini boğma çabalarında olan emperyalist çakallar, o zamanın Rus karşı-devrimci güçleri ile beraber, ona karşı silâhlı saldırıya giriştiler. Fakat kahraman Rus işçi sınıfı ve Sovyetler Birliğinin çeşitli uluslarının halkları, yabancı haydutları yenip, ülke içindeki karşı - devrimci ayaklanmayı yokederek, dünyanın ilk büyük sosyalist cumhuriyetini güçlendirdiler.

Lenin'in ve Ekim Devriminin bayrağı altında, içinde proleterya devriminin baş rolü oynadığı yeni bir dünya devrimi başladı. İnsanlık tarihinde bu yeni bir çağ oldu.

Ekim Devrimi yoluyla Lenin'in sesi, kısa zamanda bütün dünyada yankılandı. Çin halkının anti - emperyalist ve anti - feodal 4 Mayıs 1919 hareketi, Yoldaş Mao Tse Tung'un sözleri ile **«O zamanki dünya devriminin, Rus Devriminin ve Lenin'in çağrısına karşılık olarak ortaya çıktı.»** («Yeni Demokrasi Üzerine» Mao Tse Tung'un seçme eserleri Cilt: III, Sahıfe: 146).

Lenin az sayıda kapitalist güçlerin içindeki finans - kapital oligarşilerini yani emperyalistleri sadece kendi ülkelerindeki halk kitlelerini sömürmekle kalmayıp, bütün dünyayı baskı altına alarak yağma ettiklerini, birçok ülkeleri kendilerine bağımlı sömürgeler haline dönüştürdüklerini göstermiştir. Emperyalist savaş, emperyalist politikanın devamıdır. Dünya savaşları emperyalistler tarafından onların dünya pazarları, hammadde kaynakları, yatırım alanları ve dünyanın yeniden bölüşümü için mücadelelerindeki doyurulmaz açlıklarından dolayı başlatılmıştır. Kapitalist emperyalizm dünya üzerinde varolduğu sürece, savaş kaynakları ve ihtimali ortadan kalkmayacaktır. Proletarya halk kitlelerine savaşın kaynaklarını anlamada, barış için ve emperyalizme karşı mücadelede kılavuzluk etmelidir.

Lenin emperyalizmi, tekelci, asalak veya çürüyen çöken kapitalizm, yani kapitalizmin gelişmesinde son aşama ve bu yüzden proleter devriminin arefesi olduğunu savunmuştur. Kapitalist ülkeler proletaryasının kurtuluş hareketi, sömürge ve bağımlı ülkelerin ulusal kurtuluş hareketleri ile ittifak yapmalıdır; bu ittifak, emperyalistlerin sömürge ve bağımlı ülkelerdeki feodal ve gerici komprador güçlerle olan ittifakını parçalayabilir ve böylece kaçınılmaz olarak bütün dünyada emperyalist sisteme son verilir.

Kapitalizmin dengesiz ekonomik ve politik gelişmesi yasasının ışığında, Lenin kapitalizmin farklı ülkelerde aşırı derecede dengesiz gelişmesinden ötürü, sosyalizmin önce bir veya birkaç ülkede zafere ulaşacağı, fakat aynı anda bütün ülkelerde zafere ulaşmasının olanaksız olduğu sonucuna varmıştır. Dolayısıyla sosyalizmin bir veya birkaç ülkedeki zaferine rağmen, kapitalist ülkeler varlıklarını devam ettireceklerdir. Bu durum sürtüşmenin yanı sıra, sosyalist ülkeler üzerindeki emperyalist baskı faaliyetlerinin artmasına sebep olacaktır. Böylece mücadele uzatılmış olacaktır. Sosyalizm ve kapitalizm arasındaki mücadele, bütün bir tarihi çağı kucaklar. Sosyalist ülkeler emperyalist saldırı tehlikesi karşısında uyanıklıklarını sürekli olarak devam ettirmeli ve bu tehlikeden korunmak için tedbirler almalıdırlar.

Bütün devrimlerin temel sorunu iktidar sorunudur. Lenin, proletarya devriminin temel sorununun proletarya iktidarı olduğunu ayrıntılı ve derinlemesine göstermiştir. Burjuva diktatoryasının, devlet mekanizmasının devrimci bir yolla yokederek, kurulan proletarya iktidarı işçi - köylü ve diğer bütün emekçilerin kurduğu özel bir ittifaktır; sınıf mücadelesinin, yeni şartlar altında değişik bir biçimde devamıdır; inatçı ve kararlı bir

mücadeleyi içerir. Sömürücü sınıflara, yabancı saldırıya ve eski toplumun geleneklerine ve güçlerine karşı verilen bu mücadele, kanlı aynı zamanda kansız, şiddetli ve barışçıl, ekonomik ve askerî eğitsel ve idarî bir mücadeledir. Proletarya iktidarı olmadan ve bütün emekçiler bu önüne geçilemez mücadelede bütün cephelerde işçi sınıfı öncülüğünde inatla ve sonuna kadar savaşmak için seferber edilmeden, sosyalizmden ve sosyalizmin zaferinden söz edilemez.

Proletarya devriminin devam etmesi ve proletarya iktidarının kurulabilmesi ve sağlamlaştırılması için, Lenin işçi sınıfının en önde gelen meselesinin, oportünizmi kökünden yıkan, kendi devrimci siyasî partisinin, kurulması olduğunu söyler. Bu siyasî parti Marxist, diyalektik materyalizm ve tarihî materyalizm teorileri ile silâhlanmıştır. Partinin proğramı proletaryayı ve diğer bütün ezilen emekci halkı sınıf mücadelesi içinde örgütlemek, proletarya iktidarını kurmak ve sosyalizmden geçmektir. Bu siyasî parti kendini yığınlarla özdeşleştirmeli ve tarihin meydana gelmesinde kitlenin yaratıcı insiyatifine önem vermelidir; devrim sırasında, sosyalizmin kuruluşu sırasında, yığınlara dayanmalıdır.

Bu gerçekler, Lenin tarafından Ekim Devriminden önce ve sonra sürekli olarak ortaya konmuştur. Dünyadaki, o zamanın gericileri ve darkafalıları, Lenin'in ortaya koyduğu bu gerçekleri korkunç bulmuşlardır, fakat biz bu gerçeklerin pratikte zafer üstüne zafer kazandığını görüyoruz.

Ekim devriminden 40 sene sonra, dünyada çok sayıda yeni değişikliklerin yer aldığını görüyoruz.

Sovyetler Birliği, sosyalizmin kuruluşu sırasında elde ettiği başarılarla, Çarlık Rusyası devrinde teknik ve ekonomik yönden çok geri kalmış olan ülkeyi, dünyanın en ileri teknolojisine sahip, bir numaralı kuvveti haline getirmiştir. Sovyetler Birliği, ekonomik ve teknolojik atılımları ile, Avrupa kapitalist ülkelerini ve Amerika'yı çok gerilerde bırakmıştır.

Sovyetler Birliğinin ana kuvvet olduğu anti - faşist savaşın zaferi, Orta ve Doğu Avrupa'da emperyalizmin zincirini kıran temel güç olmuştur. Çin halk devriminin büyük zaferi, Çin toprakları üzerindeki emperyalizmin zincirini kırmıştır. Yeni bir grup sosyalist ülkeler doğmuştur. Sovyetler Birliği öncülüğündeki sosyalist kamp, dünya topraklarının dörtte birine ve dünya nüfusunun üçte birine sahiptir. Sosyalist kamp, kapitalist dünya ekonomik sistemi karşısında, bağımsız bir dünya ekonomik sistemi halini almıştır. Sosyalist ülkelerin gayrisafi endüstriyel üretimi, dünya toplamının hemen hemen % 40'dır. Ve bu miktarın bütün kapitalist ülkelerin gayri safi endüstriyel üretim miktarını geçmesi uzak değildir.

Emperyalist koloni sistemi parçalanmıştır. Ve parçalanmaya devam edecektir. Doğal olarak mücadele duraksayacak ve zaman, zaman gerileyecektir. fakat artık bütünü ile Millî Kurtuluş hareketi kasırgası, Asya, Afrika ve Lâtin Amerika'da hergün artan bir hızla yayılmaktadır. Herşey kendi karşıtına doğru gelişmektedir. Emperyalistler adım adım kuvvetten, zayıflığa doğru giderken, dünya halkları adım, adım zayıflıktan kuvvete doğru ilerlemektedirler. Birinci Dünya Savaşından bir süre sonraya kadar, devam eden kapitalizmin nisbi dengesi sona ereli çok olmuştur. İkinci Dünya Savaşından sonra, kurulan sosyalist dünya ekonomik sistemi sonunda, kapitalist dünya pazarı geniş ölçüde küçülmüştür. Üretici güçler ve üretim ilişkileri arasındaki çelişki, kapitalist toplumda daha belirginleşmiş ve şiddetlenmiştir. Kapitalizmin geçirdiği periyodik ekonomik krizler, eskiden olduğu gibi her on yılda bir değil, her üç

veya dört yılda bir tekrarlanmaya başlamıştır. Amerikan burjuvazisi temsilcilerinden bazıları, Amerika Birleşik Devletlerinin son on yılda üç tane «Ekonomik gerileme» geçirdiğini tam 1957-58 dekini atlatmışken yeni bir «Ekonomik gerileme» belirtilerinin mevcut olduğunu bildirmişlerdir. Kapitalist ekonomik krizler aralığının kısılması yeni bir olgudur. Dünya Kapitalist sistemi, önüne geçemiyeceği sonuna her gün biraz daha fazla yaklaşmaktadır.

Kapitalist ülkelerin gelişmelerindeki dengesiz durum, her zamankinden daha kötüdür. Emperyalistlerin etki alanları gittikçe daralmaktadır, öyleki, artık birbirleriyle çarpışmaya başlamışlardır. Amerikan Emperyalizmi sürekli olarak, Fransız ve İngiliz emperyalizminden pazar ve etki alanı koparmaktadır. İkinci Dünya Savaşından yenik çıkan Batı Almanya ve Japon militarizmi, eski düşmanları olan Amerikan emperyalizmi sayesinde kalkınırken, Amerika Birleşik Devletleri öncülüğündeki emperyalist ülkeler, on yıldan beri silâhlanmaya hız vermekte ve savaş hazırlıklarını ilerletmektedirler. Alman ve Japon emperyalistleri dünya kapitalist pazarı etrafındaki mücadeleye katılmışlar ve tekrar yüksek sesle «geleneksel dostluklarından» söz etmeye başlamışlardır. Başı Washington olan Bonn-Tokyo, mihverini kurabilmek için, yeni faaliyetlere girişmişlerdir. Batı Almanya emperyalistleri büyük bir utanmazlıkla, yabancı ülkelerde askerî üsler kurabilmek için aranmaktadırlar. Bu durum emperyalizmin kendi içindeki çelişkilerini daha kötü duruma getirmekte, fakat aynı zamanda sosyalist ülkeler ve bütün diğer barışsever ülkelerin karşısındaki tehlikeyi de arttırmaktadır. Şimdiki durum Birinci Dünya Savaşından hemen sonra Amerikan ve İngiliz emperyalizminin, Alman militarizminin kuvvetlenmesini desteklemelerinin aynısıdır ve sonuç da değişik olmayacaktır: «Kayayı kaldırmak ve sonunda onu kendi ayağına düşürmek!» Amerikan emperyalistlerinin İkinci Dünya Savaşından sonra dünyadaki tansiyonu yükseltmeleri, kuvvetlerinin değil, zayıflıklarının ifadesidir ve kesinlikle kapitalist sistemin görülmemiş dengesizliğini ortaya koyar.

Amerikan emperyalistleri bütün dünyayı ellerine geçirebilmek tutkusuyla, sadece önceden plânlanmış sabotajlarla ve sosyalist ülkeler üzerindeki baskı metotlarıyla yetinmezler, çeşitli ülkelerdeki devrimleri bastırabilmek için, kendilerini dünyayı «Komünist tehlikesi» ne karşı koruyan jandarmalar ilân ederler ve böylece dünyanın her tarafında askerî üsler kurup, tarafsız bölgeleri ellerine geçirerek, askerî provokasyonlar geliştirirler. Amerikan emperyalistleri, caddede koşarken herkesin bağırıp birşeyler attığı fare gibi şaşkın bir şekilde oraya buraya çarparlar ve isteklerinin tam tersine, heryerde halkın devrimci mücadelesinde yeni atılımlar yaratırlar. Şimdi artık kendileri de, Sovyetler Birliği öncülüğünde sosyalist dünyanın gittikce zenginleşmesine karşılık «Amerika Birleşik Devletlerinin bir dünya kuvveti olarak etkisinin azaldığının» gerçeğinin farkına varmışlardır. Artık biz onlarda «Eski Roma'nın çöküşünü ve bitişini» görüyoruz.

Kırk yıldan beri dünyada yer alan değişiklikler göstermiştir ki, sosyalizmin her gün biraz daha gelişmesine karşılık, emperyalizm her geçen gün biraz daha çürümektedir. İçinde bulunduğumuz çağ, büyük ve yeni bir çağdır, en büyük özelliği, sosyalist kuvvetlerin emperyalist kuvvetleri ezmesi ve artık uyanan dünya halklarının gericileri bastırmasıdır.

Lenin'den buyana mevcut dünya şartları, birçok değişiklikler geçirmiştir. Fakat bu değişiklikler Leninizmin modasının geçmiş olduğunu değil, tam tersine, Lenin tarafından ortaya konan gerçekleri ve onun devrimci Marxizmi

korumak ve marxizmi geliştirmek yolunda girdiği mücadele sırasında geliştirdiği teorilerin gerçekliliğini bir kere daha doğrulamıştır.

Emperyalizm ve proletarya devrimlerin çağının tarihi koşulları içinde Lenin, Marxizmi yeni bir aşamaya getirmiş, bütün ezilen sınıflara ve halka, kapitalist emperyalizmin boyunduruğundan ve yoksullukdan kurtulmak yolunu göstermiştir. Bu 40 sene, Leninizmin dünyadaki kırk senelik zaferi olmuştur, bu kırk sene içinde Leninizm dünya halklarının kalbinde daha derin bir yer yapmıştır. Leninizm sadece sosyalist sistemin kurulduğu ülkelerde değil, fakat bütün ezilen halkların mücadelesinde zafer kazanmıştır ve kazanacaktır. Leninizmin zaferi bütün dünya halkları tarafından alkışlanmıştır, fakat aynı zamanda bütün emperyalistlerin ve gericilerin nefretini üzerine çekmiştir. Emperyalistler, Leninizmin etkisini zayıflatmak, kitlelerin devrimci heyecanlarını uyuşturmak için Leninizme karşı barbarca ve aşağılık saldırılarda ve iftiralarda bulunurlar. Dahası, Lenin'in öğretisini çürütmek ve amacından saptırmak için işçi sınıfı hareketleri içine hain ve casus sokarlar. 19 ncu yüzyıl sonunda Marxismin işçi hareketi arasında yaygın hale gelerek ve hakim duruma geçerek anti - marxist eğilimleri bozguna uğratmasından sonra, Berstein'in temsil ettiği revizyonistler, Marx'ın öğretisini burjuvazinin ihtiyaçları ışığında değiştirmeyi teklif ettiler. Şimdi Leninizm emekçi sınıfları ve dünyanın bütün ezilen sınıflarını emperyalizm ve tüm gericilere karşı yürütülen harekette zafer kazanmaya yöneltmişken, Tito tarafından temsil edilen modern revizyonistler, Lenin'in öğretisinin (Modern Marxist öğreti) emperyalistlerin ihtiyaçları ışığında değiştirilmesini önermişlerdir. Moskova'da Kasım 1957 yılında, toplanan sosyalist ülkeler komünist ve işçi partileri temsilcilerinin bildirisinde belirttiği gibi «Burjuvazinin etkinliğini sürdürmesi, revizyonizmin iç kaynağı, emperyalist baskıya teslim olmak ise dış kaynağıdır.» Eski revizyonizm, Marxizmin eskidiğini isbatlamaya kalkışmıştı, modern revizyonizm Leninizmin eskidiğini isbatlamaya kalkışıyor. Moskova bildirisi şöyle der:

> **«Modern revizyonizm Marxist - Lenist öğretinin gücünü kırmaya çalışır, bu öğretinin modasının geçtiğini ve sosyal gelişme içinde önemini kaybettiğini söyler, revizyonistler Marxismin devrimci ruhunu öldürmeye ve işçi sınıfının, genel olarak emekçilerin sosyalizme olan güvenlerini kırmaya çalışır.»**

Bildirinin bu pasajı durumu olduğu gibi ortaya koymuştur.

Marxist Leninist öğreti «eskimiş midir?» Lenin'in emperyalizm proletarya devrimi, proletarya iktidarı, savaş, barış ve sosyalizmin ve komünizmin kurulması hakkındaki birbiri ile kaynaşmış öğretilerinin tümü canlılığını hala korumakta mıdır? Hala geçerli ise ve canlı ise, bu geçerlilik ve canlılık sadece belli bir parçasını mı, yoksa bütününü mü kapsar? Genellikle Leninizmin, emperyalizm ve proletarya devrimleri çağının marxismi, sosyalizm ve komünizmin zafer çağının marxizmi olduğu söylenir. Bu görüş doğru mudur? Lenin'in vardığı sonuçlar ve bizim Leninizm hakkında bildiklerimiz geçerlilik ve doğruluklarını kaybetmişlerdir demek ve böylece geri dönerek, uzun zaman önce Lenin tarafından bozguna uğratılan ve gerçek hayatta da iflas etmiş olan oportünist ve revizyonist tutumu benimsemek doğru mudur? Karşı karşıya kaldığımız bu sorular yoluyla emperyalizmin ve modern revizyonistlerin aptallıklarını ortaya koymalı ,onların kitleler üzerindeki etkinliklerini zayıflatmalı, emperyalistler ve revizyonistler tarafından aldatılmış olanları uyandırmalı ve kitlelerin devrimci heyecanını körüklemelidir.

Amerikan emperyalistleri, burjuvazinin birçok ülkelerdeki açık temsilcileri, Tito kliği tarafından temsil edilen modern revizyonistler ve sağ kanat sosyal demokratları, «Marxismin ve Leninizmin modası geçtiği» iddiasını doğrulayabilmek ve dünya halklarını doğru yoldan saptırabilmek için, çağdaş dünyanın durumunu, ellerinden geldiğince yanlış yansıtmaya çalışırlar.

Tito'nın geçen yılın sonundaki konuşması (*) tekrar tekrar modern revizyonistlerin «Yeni Çağ» kavramına değinmiştir. Tito'nın deyişiyle «Bugün dünya, milletlerin rahatlayabilecekleri ve sakin bir şekilde kendi iç kuruluş görevleriyle uğraşabilecekleri bir çağa girmiştir.» sözlerine devamla «yeni sorunlarla karşı karşıya kaldığımız bir çağa girdik, bu sorunlar sadece savaş ve barış sorunları değildir. Ekonomik işbirliği ile ilgili sorunlardır. Ekonomik işbirliğinin olduğu her yerde ekonomik rekabet sorunu vardır.» (Tito'nun Zagreb söylevinden, 12 Aralık 1959) Bu hain, çağımızın Marxist - Leninist bir yorum sonucu emperyalizm ve proletarya devrimleri çağı olduğunu, sosyalizmin ve komünizmin zaferi çağı olduğunu inkâr edebilmek için, dünyadaki sınıf çelişkisi ve sınıf mücadeleleri sorununu bir kalemde silmiştir.

Fakat dünya gerçekleri nelerdir?

Emperyalistler tarafından sömürülen ve ezilen halklar «Rahatlayabilirler mi?» Emperyalistlerin baskısı altındaki sömürge ve yarı sömürge ülkeleri halkları «Rahatlayabilir mi?».

«Ülkelerin kendi iç kuruluş görevleriyle uğraşmaları gerekir.» sözündeki «Kuruluş» ne çeşit «Kuruluştur?» Herkes bilir ki, dünyada çeşitli tipte ülkeler vardır ve sosyal sistemleri temelden farklı olan başlıca iki tip ülke vardır. Bunlardan birinci tip, sosyalist dünya sistemine diğeri ise kapitalist dünya sistemine dahildir. Tito'nun belirttiği «İç kuruluş görevi» emperyalistlerin kendi halklarını ve bütün dünya halklarını ezmek için geniş çapta silâhlanmaları mıdır? Yoksa bu «İç kuruluş görevi» sosyalizmin insanların mutluluğu ve dünya barışı için çalışması mıdır?

Savaş ve barış sorunu önemini yitirmiş midir? Emperyalizm ve sömürü sistemi yok olmuş ve böylece savaş sorunu da ortadan kalkmış mıdır? Yoksa Emperyalizm ve sömürü sitemi devam etse bile, gene de savaş sorununun olmadığını söylemek mi istemiştir? Gerçek şudur ki; İkinci Dünya Savaşından bu yana, savaşlar kesilmemiştir. Millî Kurtuluş hareketlerini bastıran emperyalist savaşlar ve çeşitli ülkelerdeki devrimlere karşı girişilen silâhlı mücadeleler savaş sayılmazlar mı? Dünya savaşları şeklinde gelişmemiş olsalar bile, bu bölgesel savaşlar, savaş niteliği taşımazlar mı? Bu savaşlar nükleer silâhlarla verilmeseler bile, konvansiyonel silâhları kullanan savaşlar savaş sayılmazlar mı? Amerika'nın 1960 bütçesinin % 60 nın silâhlanmaya ve savaş hazırlıklarına tahsis edilmiş olması, Amerikan emperyalizminin savaşçı politikasını yeteri kadar belirtmez mi? Batı Almanya ve Japon militarizminin güçlendirilmesi, insanlığı yeni bir savaş tehlikesi ile karşı karşıya bırakmaz mı?

Ne çeşit bir «İşbirliği» önerilmiştir? Proletaryanın burjuvazi ile iş birliği yaparak kapitalizmi koruması mıdır? Sömürge ve yarı sömürge ülkelerin halklarının emperyalistlerle «İşbirliği» yaparak sömürgeciliği koruması mıdır? Sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerle «İşbirliği» yaparak emperyalizmin korunmasına ve Millî kurtuluş savaşlarının bastırılmasına yardımcı olması mı? Kısacası Modern revizyonistlerin «Yeni çağ» üzerindeki iddiaları, yukarda be-

(*) 1959 yılı.

lirtilen konularda Leninizme meydan okur niteliktedir. Revizyonistlerin amacı, emperyalist ülkelerdeki halk kitleleri ile tekelci kapitalist sınıf arasındaki çelişkiyi, sömürge ve yarı sömürge ülkelerin halkları ile emperyalist saldırganlar arasındaki çelişkiyi sosyalist sistemle, emperyalist sistem arasındaki çelişkiyi barışsever insanlarla saldırgan emperyalist blok arasındaki çelişkiyi bir kalemde silmek, yokmuş gibi göstermektir.

Çağlar arasındaki farklılığı anlatmanın çeşitli yolları olmuştur. Genel olarak bir yol, sadece saçma, her anlama çekilebilecek, muğlak, boş cümlelerle anlatma yoludur. Bu emperyalistlerin, burjuvazinin ve revizyonistlerin işçi hareketindeki eski bir hilesidir. Bir başka yol daha vardır; bu da sınıf çelişkilerinden ve sınıf mücadelelerinden hareket ederek, somut şartlarının somut tahlilini yaparak kesin bilimsel tanımlar koyarak, çağın özünü aydınlığa çıkarmak yoludur. Her ciddî marxistin yapacağı iş budur.

Lenin bir çağı belirliyen özellikler için şöyle der;

... Biz burada büyük tarihi devirlerden söz ediyoruz her devirde aynı kısmı, bazen ileriye, bazen geriye hareketler olmuştur ve olacaktır; hareketlerin normal temposundan, normal sapmalar olmuştur ve olacaktır. Bir devirdeki tarihi hareketlerin ne derece hızlı başarılı olacağını kestiremeyiz. Fakat herhangi bir çağda hangi sınıfın en önemli yer tuttuğunu, onun esas kapsamını ve gelişiminin yönünü, çağdaki tarihsel durumun niteliklerini belirlediğini bilebiliriz ve biliyoruz.

Sadece bu esastan hareket ederek, yani çeşitli çağların temel ayırıcı özelliklerini (değişik ülkelerin tarihlerindeki bireysel olayları dikkate almadan) inceleyerek taktiklerimizi doğru saptayabiliriz. («Sahte Bayrağın Altında» Toplu Eserler, 4 ncü Rus Baskısı Cilt: XXI., Sahife: 125).

Lenin'in de, belirttiği gibi, bir tarihi dönemden sözederken hangi sınıfın esas durumda olduğu ve hangi sınıfın gelişmenin muhtevasını ve yönünü tayin ettiği, sorusuna cevap vermek gerektir.

Marx'ın diyalektiğine bağlı kalan Lenin her zaman sınıf ilişkilerinin tahlili yolunu izlemiştir. Lenin **«Marxizm, çıkarları, günlük hayatta birçok kere kendilerini yansıtan sınıf zıtlıkları ve sınıf mücadeleleri açısında değerlendirir.»** demiştir. («II. Enternasyonalin Çöküşü», Seçme Eserler, Cilt: V, Sahife: 189).

Lenin'e göre:

Marx'ın metodu, belirli bir somut zamandaki tarihsel sürecin, objektif muhtevasının dikkate alınması, bu somut durumda hangi sınıfın hareketinin gelişmenin kaynağı olduğunun anlaşılmasıdır. («Sahte Bayrağın Altında» Toplu Eserler, Cilt: XXI, Sahife: 123).

Lenin, «genel olarak toplum» veya «genel olarak gelişme» den söz etmek yerine, tarihi gelişmeyi sınıf analizi esasından başlayarak incelemeliyiz der. Biz Marxistler, proleter politikamızı, gelip geçici olaylar anlık politik değişmeler üzerine değil, o tarihi dönemin sınıf çelişkileri ve sınıf mücadeleleri üzerine kurmalıyız. Bu Marxistlerin temel teorik tutumudur. Lenin, bu teoriye sıkı bir şekilde sarılması sonucudur ki, sınıf değişiklikleri devrinde, yeni tarihi çağda insanlığın bütün ümidinin, bu büyük devrimci mücadelede proletaryanın zaferine ve proletarya diktatörlüğüne bağlı olduğunu söylemiştir. Ekim devriminden sonra Rus Komünist partisinin (Bolşevikler) Yedinci kongresinde, 1918'de, Lenin şöyle demiştir:

Meta üretiminin gelişmesi, kapitalizme geçiş ve kapitalizmin emperyalizme dönüşmesi genel esasından başlamalıyız. Böylece teorik olarak, kimsenin bizi ayıramıyacağı sağlam bir tutuma kavuşuruz. Bunu kaçınılmaz olarak şu sonuç izler: Sosyal devrimler çağı başlamaktadır. (Partinin İsmi ve Proğramının Gözden Geçirilmesi Üzerine Rapor. Seçme Eserler, Cilt: VIII, Sahife: 317).

Bu Lenin'in vardığı sonuçtur. Ve bu sonuç bütün Marxistler tarafından dikkatle incelenmelidir.

Devrimci Marxistlerin çağımızın emperyalizm ve proletarya devrimleri çağı, sosyalizmin zaferi çağı olduğu iddiaları çürütülemez. Çünkü bu iddia çağımızın temel özelliklerini büyük bir doğrulukla kavrar. Leninizm'in, devrimci Marxizmin çağımızdaki devamı ve gelişmesi olduğu, proletarya devriminin ve proletarya iktidarının teorisi ve politikası olduğu iddiaları da çürütülemez; çünkü Leninizm çağımızın bütün çelişkilerini açık bir şekilde ortaya sermiştir. Bunlar tekelci kapitalizmle, işçi sınıfı arasındaki çelişki, emperyalist ülkeler arasındaki çelişkiler, sömürge ve yarı sömürge ülkelerin halkları ile emperyalizm arasındaki çelişki, proletaryanın zafere ulaştığı sosyalist ülkelerle, emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilerdir. Böylece, Leninizm zafer bayrağımız olmuştur. Devrimci Marxistlerin ortaya koyduğu bu gerçeklerin tersine Tito'cuların «Yeni Çağ» ında emperyalizm, proletarya devrimi ve proletarya iktidarıyoktur. Kısacası onlar çağımızdaki sınıf çelişkilerinin, sınıf mücadelelerinin esas meselelerini görmezler, böylece Leninizmin ortaya koyduğu başlıca sorunlar ortadan kalkar, dolayısıyla Leninizm yok olur.

Modern revizyonistler, Marx'ın ve Lenin'in «eski kavram» larının kendi «Yeni Çağ» larında uygulanamıyacağını iddia ederler. Çünkü bilim ve teknoloji o zamandan buyana büyük bir gelişme göstermiştir. Tito «Bizler doğmatik değiliz, çünkü Marx ve Lenin aya giden roketlerden atom bombalarından ve teknolojik gelişmelerden söz etmemişlerdir.» diyor. (Tito'nun Zagreb Konuşması 12 Aralık 1959) Doğmatik değillermiş, çok güzel! Kim onlardan doğmatik olmalarını istemiştir ki? Fakat Marxizmi ve Leninizmi müdafaa etmek için doğmatizme karşı konulabildiği gibi doğmatizme karşı koyuyoruz diye Marxizm ve Leninizme karşı konulabilir. Tito'cular ikinci kategoriye dahildir. Teknolojik ve bilimsel gelişmenin sosyal gelişmeler üzerindeki etkileri sorunu üzerinde yanlış görüşe sahip olanlar, meseleyi materyalist dünya görüşü açısından değerlendirmemiş olanlardır. Bu mazur görülebilir. Fakat öte yanda, modern revizyonistler, teknolojik ve bilimsel gelişmeyi Marxizm ve Leninizmin ortadan kaldırılmasında araç olarak kullanmak istiyorlar ve kasıtlı bir şekilde bu sorun üzerinde karışıklık yaratıyorlar.

Sovyetler Birliği, son birkaç yıl içinde bilim ve teknolojide en hızlı gelişmeyi gösteren bir ülke olmuştur. Bu Sovyet başarıları Ekim Devriminin ürünleridir. Bu önemli başarılar insanın tabiata hakim olma sürecinde yeni bir çağ açmıştır ve aynı zamanda dünya barışının korunmasında çok önemli rol oynar. Marx'ın ve Lenin'in, Tito'nun deyişiyle «Aya giden roketlerden, atom bombalarından ve büyük teknolojik gelişmelerden», «söz etmemiş» olmaları, Marxizm ve Leninizmin modern teknolojinin getirdiği yeni koşullara uygulanmasını olanaksız mı kılar? Böylece Marxist - Leninist dünya görüşü, bir «doğma» haline gelmiş ve sınıf mücadeleleri kanunu tutarsız bir hal mi almıştır?

Marx ve Lenin günümüze kadar yaşıyamadıkları için, teknolojik gelişmenin, günümüzün dünyası üzerindeki etkilerini de görememişlerdir. Fakat herşeye rağmen teknolojinin ve tabii ilimlerin gelişmesi kapitalizmin geleceği

hakkında neyi haber vermektedir? Marx ve Lenin, bu gelişmelerin, sadece yeni sosyal devrimleri haber verebileceğini söylemişlerdi.

Biliyoruz ki yeni keşifler, tabii ilimlerdeki ve teknolojideki gelişmeler, Marx'ı ve Lenin'i sevindirmişti. Engels «Karl Marxın Mezarı Başındaki Konuşma» sında şöyle demişti;

Marx için bilim, tarihsel dinamiği olan devrimci bir kuvvettir. Pratik uygulaması o gün için imkânsız olan teorik ilimlerdeki yeni bir keşif onu çok sevindirirdi; fakat eğer bu keşif tarihi gelişmeye ve endüstriye devrimci nitelikte değişiklikler kazandırırsa sevinci daha değişik bir biçimde olurdu. (Marx ve Engels'in Seçme Eserleri, Moskova 1955 Cilt: II, Sahife: 168).

Engels şunu da eklemiştir, «Marx herşeyden önce devrimci idi» Marx doğaya hakim olma süreci içindeki her yeni keşfi, proletarya devriminin yok olacağına inananların görüş açısından değil, bir proleter devrimcinin görüş açısından değerlendirirdi.

Wilhelm Liebknecht **Marx'tan Hatırlananlar** kitabında şöyle yazmıştı:

Marx, devrimi bastırdıklarını zanneden ve tabii ilimlerin yeni bir devrim hazırladığından habersiz olan muzaffer Avrupa gericileri ile alay etmişti. Geçen asırda dünyayı değiştiren buharın günleri tükenmek üzeredir. Şimdi hükmetmek sırası elektriktedir.

.. Sonuçlar önceden söylenemez. Ekonomik devrimi, politik devrim izleyecektir, çünkü ikincisi birincisinin ifadesidir.

Marx, mekaniğin ve bilimin gelişmesi üzerindeki görüşlerini, dünya görüşünü, özellikle materyalist dünya görüşünü, öylesine açıklıkla ifade etmiştir ki, bende mevcut olan şüpheler bahar güneşinde eriyen karlar gibi yokolmuştur. (Wilhelm Liebknecht ve Paul Lafargue **Marx'tan hatırlananlar** Sahife 15).

Bu bilim ve teknolojinin gelişmesinde, Marx'ın devrimin nefesine nasıl duyduğudur. Marx, teknolojinin ve bilimin gelişmesinin kapitalist sistemi yok edecek olan sosyal devrime yol açtığını söylemiştir. Marx'a göre, tabii ilimlerin ve teknolojinin gelişmesi, Marxsist dünya görüşünü ve tarihi materyalizm kavramını zayıflatmaktan çok kuvvetlendirir. Tabii ilimlerin ve teknolojinin gelişmesi proletarya devriminin emperyalizme karşı savaşan ezilen ulusların durumunu daha da kuvvetlendirir.

Marx gibi Lenin de teknolojik gelişmeyi sosyal sistemdeki devrim sorunundan soyutlayarak düşünmez. Lenin belirtmiştir ki :

Buhar çağı burjuvazinin çağıdır, elektrik çağı sosyalizmin çağıdır. («Rus-Merkez Yürütme Komitesi ve Halk Konseyi Çalışmaları Üzerine Rapor» Toplu Eserler 4 ncü Rus Baskısı, Cilt: XXX, Sahife: 310).

Marx ve Lenin'in devrimci ruhu ile, modern revizyonistlerin utanç verici bir şekilde devrime ihanetleri arasındaki çelişkiye dikkat edin!

Marxist - Leninist olanlar, sınıflı toplumda ve emperyalizm çağında gelişme ve teknolojiyi uygulama sorununa sadece sınıf analizi açısından yaklaşabilirler.

Sosyalist sistemin gelişmeye açık olması ve halkın çıkarlarını gözetmesi, sosyalist ülkelerin atom enerjisi ve roket gibi yeni teknikleri barışçı amaçlar için kullanmasına yol açmıştır. Sosyalist ülkeler yeni tekniklere ne kadar çabuk hakim olurlar ve yeni teknikleri ne kadar çabuk geliştirirlerse, halkın ihtiyaçlarına cevap veren sosyal üretim güçlerinin hızlı kalkınması amacına o kadar yaklaşırlar ve emperyalist savaşı kontrol eden güçleri o kadar geliş-

tirirler, dünya barışının korunması imkânlarını o kadar arttırırlar. Bunun için sosyalist ülkeler barışın korunmasında ve halkın yaşama şartlarının düzelmesinde etkin olabilecek her türlü yeni tekniği benimsemelidirler.

Sovyetler Birliği günümüzde, yeni tekniklerin gelişmesinde en ön plândadır. Herkes bilmektedir ki, Aya roket fırlatan ülke, kapitalizmin en çok geliştiği Amerika Birleşik Devletleri değil Sovyetler Birliğidir. Bu gösterir ki, sadece sosyalist ülkelerde yeni tekniklerin geniş ölçekte gelişmesi için gerekli sınırsız kaynaklar mevcuttur. Emperyalist sistem gerici ve halk düşmanı olduğu ölçüde, emperyalist güçler yabancı memleketleri silâh zoruyla ele geçirmek, kendi ülkelerindeki insanları sindirmek ve insanları öldürmek amacıyla silâh yapmak için yeni teknikleri kullanmak ve geliştirmek isterler. Emperyalist güçler açısından yeni tekniklerin ortaya çıkması, sosyal üretici güçlerle, kapitalist üretim ilişkileri arasındaki çelişkiyi yeni bir aşamaya getirir. Bu aşamanın getirdiği, kapitalizmin tekrarı ve devamı değil, fakat halk devrimlerinin artması, eskinin ve vahşi kapitalist sistemin yokedilmesidir.

Amerikan emperyalistleri ve ortakları dünyayı atom bombası kullanarak savaş başlatma tehlikesi ile korkutarak şantaj yapmaktadırlar. Amerikan emperyalizminin hakimiyetine boyun eğmeyen herkesin yokedileceğini bildirirler. Tito kliği de aynı bu çizgiyi yansıtırlar; Amerikan emperyalistlerinin kitleler arasında atom savaşı korkusunu yayma fikrini kabul ederler. Amerikan emperyalistlerinin şantajı, Tito kliğinin ahenkli sözleri, durumdan haberi olmayanları geçici bir zaman daha oyalayabilir fakat uyanmış kitleleri daha fazla sindiremez. Şu anda durumun farkında olmayanlar bile ileri unsurların yardımıyla zamanla gerçeği kavrayacaklardır.

Marxist - Leninistler, insanlığın kaderini belirleyen şeyin teknik değil, halk kitleleri olduğunu bilirler. Çin'de, Japon saldırganlığına karşı verilen savaş sırasında bazı insanlar arasında «silâhlar herşey demektir» teorisi yaygındı. Bu teoriden hareket ederek bazıları Çin'in eski silâhları ve geri teknolojisi ile Japonların yeni silâhları ve gelişmiş teknolojileri karşısında tutunamayıp ezileceğine inanmışlardı. Yoldaş Mao Zedung o zaman bastırılan **Uzun Savaş** adlı kitabında bu saçmalığa karşı çıkmıştı. Ve şu analizi yapmıştı: Japon emperyalistlerinin Çin'e karşı giriştikleri savaş başarısızlığa uğramaya mahkumdur. Çünkü bu savaş gericidir, haksızdır. Haksız olduğu için halkın desteğinden yoksundur; Çin'in Japon saldırısına karşı başlattığı direniş hareketi kesinlikle başarı kazanacaktır, çünkü ilericidir, haklıdır, haklı olduğu için de geniş çapta destek görmüştür. Yoldaş Mao Zedung'un belirttiği gibi savaşta en büyük güç kaynağı halk kitleleridir, uyanık ve birleşmiş halk kitleleri tarafından organize edilen halk ordusu dünyanın hiçbir yerinde yenilemez. Bu Marxist - Leninist bir tezdir. Sonuç ne olmuştur? Sonuç şudur ki, Marxist - Leninist tez kazanmış ve «millî bağımlılık teorisi» iflas etmiştir. İkinci Dünya Savaşından sonra ki Kore savaşı sırasında, Kore ve Çin halkının Amerikan saldırganlarının üstün silâhlarına karşı kazandıkları zafer de, özünde Marxist - Leninist tezi taşır.

Uyanmış halklar her zaman gericilerin silâhlı üstünlüğüne karşı zafer kazanma yolunu bulurlar. Geçmişte bu böyle olmuştu, günümüzde de böyledir ve gelecekte de böyle olacaktır. Çünkü Sosyalist Sovyetler Birliği askerî teknik üstünlüğü eline geçirmiş, atom ve nükleer silâhlar Amerikan emperyalizminin tekelinden çıkmıştır; aynı zamanda Amerikan ve bütün dünya halklarının uyanması atomik ve nükleer silâhların kullanılmaması ile ilgili andlaşmayı mümkün kılmaktadır .Savaşçı emperyalistlerin aksine sosyalist ülkeler ve dün-

yanın barışsever halkları nükleer ve atomik silâhların yok edilmesi ve kullanılmaması için sonuna kadar direneceklerdir. Biz her zaman, emperyalist savaşa karşı atomik ve nükleer silâhların yok edilmesi ve dünya barışı için mücadele etmekteyiz. Bu mücadele ne kadar genişletilir ve derinleştirilirse, savaşçı Amerikan emperyalizminin ve diğer emperyalistlerin vahşi suratları ne kadar ortaya serilirse, emperyalistler dünya halkları önünde o kadar tecrit edilmiş, elleri bağlanmış olur. Böylece dünya barışına yaklaşmış oluruz. Tam tersine eğer biz emperyalistlerin savaş hazırlıkları karşısında uyanıklığımızı kaybedersek, çeşitli ülkelerin halklarını emperyalizme karşı direnmeye çağırmaz ve onların ellerini bağlarsak, emperyalizm savaş için hazırlanabilir, savaşı çıkarır ve bir kere savaş başladıktan sonra kitleler hazır olmadıkları için veya yeteri kadar hazır olmadıkları için, savaş karşısında tutarlı bir yol bulmaları zor olur. Emperyalistlerin bir savaş başlatıp başlatmamalarını biz tayin edemeyiz, emperyalistlerin genel kurmayları değiliz. Sosyalist kampın modern silâhlara sahip olması, bütün ülkelerin halklarının uyanık ve tamamen hazırlıklı olması karşısında dahi Amerika Birleşik Devletleri veya başka emperyalistler nükleer silâhların kullanılması konusunda anlaşmaya varamazlar ve bütün insanlığın isteğinin tersine savaş başlatırlarsa, sonuç bu canavarların ezilmesi olacaktır. Yoksa insanlığın yok edilmesi değil. Emperyalistlerin savaş başlatma isteklerine sürekli olarak karşı durmuşuzdur, çünkü emperyalist savaş çeşitli ülkelerin halklarına (Amerika Birleşik Devletleri ve diğer emperyalist ülkelerin halkları dahil) son derece büyük fedakârlıklar yükleyecektir. Fakat emperyalistler çeşitli ülkelerin halkları üzerine bu fedakârlıkları yüklerlerse, Çin ve Rus devrimlerinin gösterdiği gibi, bu fedakârlıklar ödetilecektir. Zafer kazanan insanlar, ölmüş emperyalizmin kalıntıları üzerinde, kapitalist sistemden daha ileri bir medeniyeti ve gerçekten güzel bir geleceği yaratacaklardır.

Sonuç sadece şu olabilir; nereden bakılırsa bakılsın atom enerjisi, roketler v.s. gibi yeni tekniklerden hiçbirisi modern revizyonistlerin söylediğinin tersine Lenin'in ortaya koyduğu emperyalizm ve proletarya devrimleri çağının temel özelliklerini değiştirememiştir. Kapitalist - Emperyalist sistem şüphesiz ki kendiliğinden parçalanmaz. Emperyalizm, kendi ülkesinde proletarya devrimi tarafından, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde ulusal devrimler tarafından yok edilir. Çağdaş teknolojik gelişme kapitalist emperyalist sistemi bu feci sonuçtan kurtaramaz, ancak onun için yeni bir ölüm çanı çalar.

Modern revizyonistler mevcut dünya durumu hakkındaki saçma iddialarından, sınıf analizi ve sınıf mücadelelerinin Marxist - Leninist teorinin modasının geçmiş olduğu hakkındaki tutarsız ve aptal iddialarından hareket ederek ortaya savaş, şiddet, barış içinde birlik sloganları atarak Marxismin ve Leninizmin temel ilkelerini, yok etmek isterler.

Revizyonist olmayan fakat iyi niyetli ve gerçekten Marxist olmak isteyen insanlarda vardır. Fakat bu insanlar yeni bir tarihi olay karşısında şaşırırlar ve yanlış fikirler edinirler. Meselâ bazıları Amerikan emperyalizminin atom savaşı şantajının iflas etmesiyle şiddetin de sona erdiğine inanırlar. Modern revizyonistlerin aptallıklarını en etkili şekilde yok etmeğe çalışırken, bu iyi niyetli insanlara, yanlış fikirlerini düzeltmede yardımcı olmalıyız.

Şiddet nedir? Lenin **Devlet ve İhtilâl** adlı kitabında bu sorun üzerinde çok şeyler söylemiştir. Devletin ortaya çıkışı ve mevcudiyeti kendi içinde bir şiddettir. Lenin, Engels'in aydınlatıcı anlamdaki şu sözlerini almıştır;

... O, (bu kamu kuvveti) sadece silâhlı adamları değil, hapishaneleri ve

her çeşit zorlayıcı kurumları içerir.... (Seçme Eserler, İnter. Publishers, New York, Cilt: VII, Sahife: 10).

Lenin tabiatta mevcut iki tip devlet arasında, burjuvazi diktatörlüğü ve proletarya diktatörlüğü ve tabiatta mevcut iki tip şiddet arasında devrimci şiddet ve karşı devrimci şiddet arasında bir ayırım yapmamız gerektiğini söyler. Karşı - devrimci şiddet mevcut olduğu sürece, ona karşı koymak üzere devrimci şiddet de mevcut olmak zorundadır. Sömüren sınıfların eğemen olduğu devlet, karşı - devrimci bir şiddettir. Çünkü sömürücü sınıfların çıkarı için sömürülen sınıfları ezen özel bir güçtür. Emperyalist devlet ve emperyalistler atom bombasına, roket silâhlarına sahip olmadan önce ve bu silâhlara sahip olduktan sonra da kendi ülkelerindeki proletaryayı, sömürge ve yarı sömürge ülkelerin halklarını ezen bir şiddet kuruluşu olmuşlardır. Emperyalist devlet, bu yeni silâhları kullanmasa da, halkın devleti ve o ülke halkının proletarya diktatörlüğü tarafından sökülüp atılmadıkça emperyalist bir şiddet kuruluşu olarak kalacaktır.

Tarihin başlangıcından bu yana, günümüz kapitalist emperyalistleri kadar geniş ölçekli ve kötü niyetli şiddet güçleri görülmemiştir. Son on yıldan beri Amerikan emperyalistleri ülkenin emekçi halkını, zencileri ve ilericileri bastırabilmek için eskiden kullandığının yüz misli şiddet kullanmıştır ve korkusuzca bütün dünyayı kendi baskıları altına alacaklarını bildirmişlerdir. Şiddet kuvvetlerini sürekli olarak geliştirmekteler ve aynı zamanda öbür emperyalistler de kendi şiddet güçlerini geliştirmek için bu yarışta yer almaktalar.

ABD önderliğindeki emperyalist ülkeler kapitalizmin genel krizi sırasında askerî güçlerini arttırmaya hız vermişlerdir. Emperyalistler askerî güçlerini geliştirdikleri nisbette, kaderlerine yaklaşırlar. Amerikan emperyalizminin bazı temsilcileri bile kapitalist sistemin önüne geçilmez kaderini sezmişlerdir. Fakat emperyalistler kendi şiddetlerine kendileri son verebilecekler mi? Emperyalist ülkelerdeki egemenler, emperyalizm sonuna yaklaşıyor diyerek, kendi kurdukları şiddetten vazgeçebilecekler mi?

Eski ile mukayese edildiğinde, emperyalizmin şiddetten vazgeçtiğinden ve şiddetin azaldığından söz edilebilir mi?

Lenin bu tip soruları yeri geldikçe cevaplandırmıştır. **Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması** adlı kitabında şunu belirtmiştir.

... Emperyalizm, politik olarak genellikle şiddet ve gericilik için bir çaba harcanmasıdır. (Seçme Eserler, İnter, Publishers New York, Cilt V, Sahife 83) Ekim devriminden sonra **Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky** adlı kitabında, Lenin tekel öncesi kapitalizm ile tekelci kapitalizmi (emperyalizmi) mukayese etmiş ve şöyle demiştir;

En yüksek noktasına 19 ncu yüzyılın yetmişlerinde erişen tekel öncesi kapitalizm (İngiltere ve Amerika'da en belirgin) olan barışa temel ekonomik özellikleri gereği ve özgürlüğe nisbeten bağlı olması tanımlanır. Yirminci yüzyılda olgunlaşan emperyalizm, tekelci kapitalizm, temel ekonomik özellikleri gereği barışa ve özgürlüğe çok az bağlı olması ile militarizmi geniş çapta, her yerde geliştirmesi ile tanımlanır. (Seçme Eserler İnter. Publishers New York, Cilt VII, Sahife 125 - 126).

Lenin'in bu sözleri proletarya devletinin yeni doğduğu ve ekonomik gücünün zayıf olduğu sıralarda, Ekim Devriminin başlarında söylenmişti. Aradan geçen kırk yılla beraber Sovyet Devletinin ve bütün dünyanın çehresi büyük çapta değişikliğe uğramıştır. Sovyetler Birliğinin ve sosyalizmin gücü karşısın-

da emperyalizmin kılık değiştirmesi, Lenin'in sözlerini eski moda ve tutarsız mı kılar ? Yoksa emperyalizm şiddet kullanmaktan vaz mı geçmiştir ? Bu fikirleri gerçekle bağdaşmakta mıdır?

Sosyalist dünya sistemi, kapitalist dünya sistemi ile mücadelede en ön sıradadır. Bu büyük tarihi gerçek emperyalistlerin dünyadaki şiddet politikasını zayıflatmıştır. Fakat bu gerçek, emperyalistleri kendi ülkelerinin halklarını ezmekten ve saldırgan bir politika uygulamaktan kesinlikle alıkoyabilir mi ? Bu gerçek emperyalistlerin «kasap bıçağını bırakmalarında», «bıçağı satarak öküz almalarında» etkili olabilir mi ? Emperyalist ülkelerdeki silâh tüccarları faaliyetlerini daha barışçı alanlarda yürütebilirler mi ?

Bütün bu sorunları her Marxist Leninist'in dikkatle incelemesi gerekir. Bu soruların doğru bir görüş açısından değerlendirilip, değerlendirilmemesi, proletarya devriminin ve insanlığın geleceği üzerinde etkili olacaktır.

Savaş, şiddetin en kesin şekilde yansımasıdır. Biri iç savaş, diğeri uluslararası savaştır. Şiddet her zaman savaş biçiminde yansımaz. Kapitalist ülkelerdeki burjuva savaşları, normal zamandaki burjuva politikasının bir devamıdır. Öte yandan burjuva barışı, burjuvazinin savaş sırasında uyguladığı politikanın devamıdır. Burjuvazi egemenliğini sürdürebilmek için savaş ve barış arasında gidip gelmektedir. Barış zamanı dedikleri süre içinde, emperyalistler, silâh gücüne dayanarak milletleri, ezilen sınıfları baskı altında tutabilmek için, hapis cezası, ağır iş ve kitle katliamı gibi değişik şiddet yolları kullanırlar. Diğer yandan ulusal kurtuluş savaşlarını bastırabilmek için, yabancı rekabetçileri sindirmek, ve diğer ülkelerdeki devrimcileri söndürmek için şiddetin en kesin şekli olan savaş için hazırlıklar yapmaktadırlar. Veya kendi ülkelerinde barış sürerken diğer ülkelerde savaş yürütebilirler.

Ekim Devrimi'nin ilk dönemlerinde, bütün emperyalistler, Sovyetler Birliğine karşı, emperyalist politikanın bir devamı olarak emperyalist şiddet güçleri (savaş) kullanmışlardır. İkinci Dünya Savaşı sırasında, Alman emperyalistleri, emperyalist politikanın bir devamı olarak, Sovyetler Birliği'ne karşı geniş ölçüde savaş niteliğinde şiddet güçleri kullanmışlardır. Fakat öte yanda emperyalistler, belli koşullar altında benimsedikleri politikalarının bir devamı olarak, Sovyetler Birliği ile barış içinde birlik politikaşını uygulamak için palitik ilişkiler kurmuşlardır.

Barış içinde birlik politikası sorununun incelenmeye değer olması doğrudur. Sovyetler Birliği ve sosyalist kampın güçlülüğü karşısında, emperyalistlerin, Hitler gibi, yok olmalarını hızlandırmamak veya kapitalist sistem için ciddi sonuçlar doğuracak olan Sovyetler Birliği ve sosyalist kampa saldırmak politikası üzerinde çok dikkatli düşünmeleri gerekir.

«Barış içinde beraber yaşamak» Bu kavram Ekim Devriminden sonra sosyalist ülkelerin ortaya çıkmalarıyla belirmiştir. Lenin'in Ekin Devriminden önce belirttiği koşulların sonucu ortaya çıkan yeni bir kavramdır. Lenin :

Sosyalizm bütün ülkelerde aynı anda zafere ulaşamaz. Bazı ülkeler burjuva kaldıkları sırada, bir veya birkaç ülkede zafer kazanılır. («Proletarya Devriminin Savaş Programı», Seçme Eserler, F.L.P.H., Moskova, 1952, Cilt I, Kısım 2, Sahife. 571.) demişti.

Bu yeni kavram Sovyet halkının, silâhlı emperyalist istilacıları yenmesinden sonra gelişmiştir. Başlangıçta emperyalistler Sovyetler Birliği ile barış içinde beraber olmak isteğinde değillerdi. Emperyalistler, Sovyetler Birliğine yenildikten, kuvvet denemesi ile geçen birkaç yıldan, Sovyet Devletinin güçlü bir şekilde kurulmasından ve Sovyet Devleti ile emperyalist ülkeler ara-

sında bir güç dengesi kurulduktan sonra «Barış içinde beraberlik» kavramını benimsemek zorunda kalmışlardır. Lenin 1920 de şöyle demişti :

Biz, kapitalist ülkelerin yanısıra mevcut olabilmemiz için gerekli şartları yarattık, şimdi bu ülkeler bizimle ticaret ilişkilerine girmeye mecburdur. («İç ve Dış Durumumuz ve Partinin Görevleri», Toplu Eserler, 4. Rus Baskısı, Cilt XXI, Sahife 384).

Dünyanın ilk sosyalist ülkesi ile emperyalizmin belli bir süre için barış içinde beraber olabilmeleri kavramı mücadele sonunda kazanılmıştır. İkinci Dünya Savaşından sonra Almanların Sovyetler Birliğine saldırmalarından önceki 1920 - 1940 seneleri, Sovyetler Birliği ve emperyalist ülkeler arasında barış içinde birlik politikasının uygulandığı bir süredir. Bu 20 yıl boyunca Sovyetler Birliği barış içinde birlik ilkesine bağlı kalmıştır. Fakat 1941 yılında Hitler, Sovyetler Birliği ile barış içinde beraber olmaktan vazgeçerek hain bir saldırıya girişti. Sovyetler Birliği önderliğindeki anti - faşist savaşın zafer kazanması sonucunda, dünya bir kere daha barış içinde beraberliği görebilmiştir. Herşeye rağmen emperyalistler plânlarından vazgeçmediler. Amerikan emperyalistleri Sovyetler Birliği etrafında, askerî üsler ve güdümlü füze üsleri ağı ördü. Bizim topraklarımıza dahil olan Formaza'yı hala ellerinde tutup askeri, provokasyonlar geliştirmekteler. Kore'ye silâhlı müdahalede bulunup Kore ve Çin halklarına karşı geniş bir savaş başlattılar. Fakat savaş, ancak emperyalistlerin yenilmelerinden sonra mütarekeyle sona erdi, fakat bu günedek Kore halkının birleşmesini engellemeye devam ettiler. Vietnamlılara karşı savaş başlatan Fransız emperyalistlerinin istilacı güçlerine silâh yardımında bulundular ve hala Vietnam'ın birleşmesini engellemeye devam etmekteler. Maceristan'da karşı devrimci bir hareket başlattılar ve bugüne kadar da Doğu Avrupa ülkeleri ve diğer sosyalist ülkeler üzerinde çeşitli baskı metotlarını denemekteler. Lenin'in 1920 de Amerikan elçisine anlattığı gerçekler değişmemiştir : Lenin, Barış sorunu üzerine; «Bizim tarafımızdan hiçbir engel yoktur. Engel Amerikan (ve bütün diğer) kapitalistlerin Emperyalizmidir.» demişti. («Toplu Eserler», 4. Rus baskı, Cilt XXX, S. 340).

Sosyalist ülkelerin dış politikası, barışçı bir politikadır. Sosyalist sistem, niteliği gereği kesinlikle savaş başlatmaz ve başlatmayacaktır; hiçbir ülkenin toprağını işgal etmeyecektir. Kuruluşundan bu yana Çin Halk Cumhuriyeti barışçı bir dış politika izlemiştir. Ülkemiz iki komşu ülkeyle beraber, Hindistan ve Burma, barış içinde beraberliğin beş ilkesini başlatmışlardır; ve 1955 teki Bandung Konferansında Asya ve Afrikanın çeşitli ülkeleri ile beraber barış içinde birliğin on ilkesini kabul etmişlerdir.

Lenin'in düşünce sisteminin kesin doğruluğuna inancımız vardır : Savaş sömürü sisteminin kaçınılmaz sonucudur, çağdaş savaşların kaynağı ise emperyalist sistemdir. Emperyalist sistem ve sömürücü sınıflar ortadan kalkmadan, ne cins olursa olsun, savaş tehlikesi mevcut olacaktır. Bu savaşlar dünyanın yeniden bölüşülmesi için emperyalistler arasındaki savaşlar veya ezilen ülkeler ile emperyalizm arasında ezmek ve ezilmemek savaşı veya emperyalist ülkelerin egemen sınıfları ile sömürülen sınıflar arasındaki karşı - devrimci ve devrimci iç savaşlar, veya emperyalist ülkeler ile sosyalist ülkeler arasındaki savaşlardır. Bütün bu savaşlar belli sınıfların politikalarını devam ettirmek isteklerini yansıtır. Marxist - Leninistler kendilerini hiçbir zaman burjuva pasifizmine kaptırmamalı, bütün bu savaşları somut sınıf analizinden hareket ederek değerlendirip proletarya politikası için sonuçlar çıkarmalıdırlar. Lenin'in ortaya koyduğu gibi; **«her savaşın, politikanın başka bir şekilde de-**

vamı olduğunu unutmak teorik olarak yanlıştır.» («Proletarya Devrimi Savaş Programı», Seçme Eserler, F.L.P.H., Moskova, 1952, Cilt I, Kısım 2, Sahife 572).

Emperyalistler yağma etmek ve sindirmek amaçlarına erişebilmek için iki çeşit taktik kullanırlar : Savaş taktiği ve «barış» taktiği; bunun için proletarya ve bütün ülkelerin halkları da, emperyalistlere karşı iki taktik uygulamalıdırlar. Emperyalistlerin sahte barış severliğini ortaya serme taktiği ve emperyalistler başlattığı takdirde bu haksız savaşı bastırabilmek için gerekli hazırlıkları yapma taktiği.

Bütün dünya halklarının çıkarı için revizyonistlerin sahte davranışlarına son vermeli. Şiddet ve barış içinde birlik sorunlarını Marxist - Leninist bir görüş açısından değerlendirmeliyiz.

Yugoslav revizyonistleri şiddetin sınıfsal niteliğini inkâr ettiklerinden, devrimci şiddet ile karşı - devrimci şiddet arasındaki temel farkları da göremezler; savaşın sınıfsal niteliğini inkâr ettiklerinden, haklı savaş ile haksız savaş arasındaki temel farkları da göremezler; emperyalist savaşın emperyalist politikanın bir devamı olduğunu, emperyalistlerin yeni bir savaş başlatmak üzere olduklarını, savaşı önlemenin tek yolunun sömürücü sınıfları yok etmek olduğunu da inkâr ederler. Büyük bir utanmazlıkla emperyalistlerin başkanı Eisenhower'den «soğuk harbi yok ederek, değişik politik sistemler arasından barışçı rekabetin yer alacağı, sonsuz barışı kuran adam» diye söz ederler. («Eisenhower Roma'da», Borba, 4 Aralık 1959,); barış içinde birlik ilkesinin arkasında, politik, ideolojik ve ekonomik alanlarda hala karışık ve keskin mücadelenin devam ettiğini de inkâr ederler. Yugoslav revizyonistlerinin ortaya attığı bu fikirler proletaryanın ve dünya halklarının kafasını bulandırmaktan ve emperyalistlerin savaş politikasına yardımcı olmaktan öteye gidemez.

Modern revizyonistler sosyalist ülkelerin, barışçı dış politikası ile kapitalist ülkelerin proletaryasının kendi iç politikasını biribirine karıştırmak isterler. Değişik sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde beraber olmalarının, kapitalizmin zamanla sosyalizme dönüşmesi ve proletaryanın emperyalizm ve burjuvazi ile mücadeleyi bırakarak onlarla «Barışçı işbirliğine» girmesi ve proletarya ve bütün sömürülen sınıfların, sınıflı bir toplumda yaşadıkları gerçeğini unutmaları anlamına geldiğini savunurlar. Bütün bu görüşler de Marxizm ve Leninizme taban tabana zıttır ve proletaryayı ve diğer bütün emekçileri, kapitalizmin baskısı altında tutmak ve emperyalizmi korumak için ortaya atılmıştır.

Ulusların barış içinde beraber yaşamaları ve çeşitli ülkelerdeki halk devrimleri farklı şeyler, farklı kavramlar ve farklı tipte sorunlardır.

Barış içinde birlik milletlerarası ilişkileri ilgilendirir; devrim bir ülkedeki egemen sınıfın o ülkenin ezilen halkı tarafından yok edilmesidir, sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki devrim, yabancı sömürgeciliğine yani emperyalizme son vermek sorunudur. Sosyalist ülkelerin bulunmadığı Ekim Devrimi öncesinden sosyalist ülkelerle kapitalist ülkeler arasında barış içinde beraber yaşama kavramı da yoktu; fakat, aynı dönemde, ülkelerin özel şartlarına göre ortaya çıkan proletarya devrimleri ve milli devrimler meselesi mevcuttu.

Biz Marxist - Leninistiz. Devrimin her ülkenin kendi meselesi olduğuna inanırız. Her zaman ileri sürdüğümüz şey, işçi sınıfının kurtuluşu için sadece kendi sınıfına güvenmesi gerektiği, herhangi bir ülkenin halkının kurtuluşunun o halkın uyanıklılığına ve devrimin o ülkede olgunlaşmış olmasına

bağlı olduğudur. Devrim ihraç veya ithal edilemez. Hiç kimse yabancı bir ülke halkının devrim yapmasına engel olamaz veya yabancı bir ülkede «pirinç fidelerinin büyümesine yardımcı olmak için fideye asılıp çekmek» metoduyla devrim yaratamaz.

Lenin 1918 Haziranın da bu meseleyi açıkca ortaya koymuştu;

Yabancı bir ülkede anlaşma yoluyla bir devrim başlatılabileceğine inanan insanlar vardır. Bu insanlar ya delidirler veya provokasyon yapmaktadırlar. Son oniki yıl içinde iki devrim geçirdik. Devrimler önceden tesbit edilmiş bir düzen ve anlaşma içinde başlatılamaz : Devrim milyonlarca insanın artık mevcut düzen içinde yaşamıyacakları bilincine varmaları ile başlar. («4. Moskova Ticaret Birlikleri ve Fabrika Komiteleri Konferansı», İnter. Publishers, New York, Cilt VII, Sahife 414).

Rus devriminin yanısıra Çin Devrimi de bunun böyle olduğunun kanıtı değil midir ? Çin halkı, Çin Komünist Partisi önderliğinde birkaç devrim geçirmiştir. Emperyalistler ve gericiler deli gibi, devrimlerimizin dışardan idare edildiğini ve yabancılarla yapılan anlaşmalar sonucu başladığını iddia etmişlerdir. Fakat dünyanın bütün insanları bilirlerki devrimlerimiz dışardan aktarılmamış, Çin halkının eskisi gibi yaşamayı reddetmesi ve yeni bir hayat kurmayı istemesi sonucu başlamıştır.

Sosyalist bir ülkenin emperyalist baskıya karşı, (Sovyetler Birliğinin Hitler'e karşı savaş başlatması gibi) varlığını korumak için bir karşı savaş başlatması ve kendi sınırlarının dışına çıkması haklı gösterilebilir mi ? Böyle bir davranış kesinlikle gereklidir ve haklıdır. Sosyalizmin ilkeleri, böyle bir hareketin, ancak emperyalistler sosyalist ülkelere karşı saldırıya geçip savaş başlatmaları halinde yürütülmesi gerektiğini önerir. Sosyalist ülkeler, düşman saldırısı ile karşılaşmadıkları sürece, ordularının başka ülkelerin sınırları içine girmesine izin vermezler, vermeyeceklerdir. Sosyalist ülkelerin silâhlı birlikleri haklı bir dava için dövüştüklerinde, kendilerine karşı yapılan saldırıyı karşılamak üzere girdikleri ülkenin topraklarında kuvvet kullanırlar ve etkili olmaya çalışırlar; ancak o zaman bile, bu ülkelerde halk ihtilâlinin başlaması ve sosyalist sistemin benimsenmesi, o ülkenin halk kitlelerinin insiyatifinde olan birşeydir.

Devrimci fikirlerin yayılması milli sınırlar tanımaz. Fakat bu fikirler ancak halk kitleleri tarafından benimsendiğinde ve o ülkenin içinde bulunduğu belli koşullarda sonuç verebilir. Bu sadece proletarya devrimleri çağında değil, burjuva devrimleri çağında da böyle olmuştur. Çeşitli ülkelerin burjuvazileri, burjuva devrimi sırasında Rousseau'nun **Social Contract** adlı kitabını mutlak doğru olarak kabul ederlerken, çeşitli ülkelerin devrimci proletaryası da, Marx'ın **Komünist Manifesto'su** ve **Kapital'ini**, Lenin'in **Kapitalizmin En Yüksek Aşaması Emperyalizm** ve **Devlet ve İhtilâl** adlı kitaplarını benimsemişler ve doğru saymışlardı. Zamanla sosyal sınıflar değiştikçe ideolojiler ve devrimlerin niteliği de değişir. Fakat bir ülkede devrimin yapılması için bir istek varsa ve devrimin şartları tam olarak olgunlaşmış ise, hiç kimse o ülkedeki devrimci hareketi durduramaz. Sonunda sosyalist sistem, kapitalist sistemin yerini alacaktır. Bu insanın kendi isteklerinden bağımsız olan objektif bir kanundur. Gericiler tarihin tekerleğini durdurmak için ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar, devrim ergeç olacak ve başarı kazanacaktır. Bu kural, tarihi süreç içinde bir toplumun diğer bir toplumun yerini almasında da geçerlidir. Köleci sistem, kapitalist sistemin ön şartlarını yaratan feodal sis-

tem tarafından değiştirilmiştir. Bunlar da, insan arzusunun dışındaki kanunları izler. Bu değişiklikler devrim yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Meşhur revizyonist Bernstein bir zamanlar «eski Roma'yı hatırlayın, çalışmayıp iyi yaşayan bir egemen sınıf vardı, fakat sonunda zayıfladı. Böyle bir sınıf kuvvetini başkalarına devretmek mecburiyetindedir» demişti. Amerikan emperyalistlerinin kendi sürekli çöküşlerinin farkında olmamaları gibi Bernstein'de, köle sahiplerinin sınıf olarak yok olmaları tarihi gerçeğinin farkında değildi. Fakat kendine büyük bir utanmazlıkla «tarihçi» diyen Bernstein, eski Roma tarihinin şu gerçeklerini saklamak yoluna gitti : Köle sahipleri, yönetimi kendi istekleri ile «devretmemişlerdi»; onların eğemenliği uzun ve sürekli köle devrimleri sonunda ortadan kalktı.

Devrim, devrimci kuvvetin ezilen sınıf tarafından kullanılmasıdır, devrimci savaştır. Bu hem proletarya devrimleri, hem burjuva devrimleri için gereklidir. Lenin şöyle der :

Tarih bize şunu öğretmiştir ki, hiçbir ezilen sınıf diktatörlük devresinden geçmeden yönetim gücüne sahip olamamıştır ve olamaz, şöyle ki, politik gücün ele geçirilmesi ve her zaman sömürücüler tarafından uygulanan baskı rejiminin kullanılması......burjuvazi...... gelişmiş ülkelerde, kralları, feodalizmi, köle sahiplerini ezdikten ve bir dizi katliamlar ve iç savaşlardan sonra iktidarı eline geçirebilmiştir.» («Komünist Enternasyonalinin İlk Kongresine sunulan Burjuva Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü Tezi» Revizyonizme karşı Lenin, F.L.P. Moskova, 1959 Sah. 488).

II. Enternasyonal sırasındaki proletarya hareketlerinin «geçici bir süre» devrimci heyecanın sönmesi ve bu enternasyonalin çökmesine sebep olan oportünizmin artması yönünde geliştiğini belirtmişti. («III. Enternasyonal ve Tarihteki Yeri», **Seçme Eserler**, F.L.P.H., Moskova 1957, Cilt II, Kısım 2, Sahife 199).

Oportünizm nedir ? Lenin'e göre «Oportünizm kısa süreli geçici çıkarlar için temel amaçtan ayrılmaktır.» («Moskova Partisi Activistleri Konferansındaki Konuşma» **Toplu Eserler**, 4. Rus Baskısı Cilt XXXI, Sahife 412).

Devrimci heyacanın sönmesi ne demektir ? Bu oportünistlerin, kitlelerin dikkatini kısa vadeli günlük çıkarlar üzerine toplamaya ve uzun vadeli temel çıkarları unutturmaya çalışmalarıdır.

Marxist - Leninistler parlementer mücadelenin uzun vadeli çıkarlar ışığında yürütülmesi gerektiğine inanırlar.

Lenin parlemento içi mücadelenin kısıtlanmasından bahsederken sosyalistleri dar görüşlü ve sekter hatalara karşı da uyarmıştı. Lenin, tanınmış eseri **Sol Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı** isimli kitabında, Rus devrimi deneyini, parlementoyu boykotun hangi koşullar altında doğru, hangi koşullar altında yanlış olduğunu göstererek aydınlatmıştı. Lenin, her proletarya partisinin parlementer mücadelede yer alabilme şansını değerlendirmesi gerektiğine inanırdı. Bir parti üyesinin gerekli parlâmenter mücadeleden ve sıkı bir çalışmadan kaçarak, devrim üzerinde boş konuşmalara girişmesi proletarya devriminin amacına zarar getirir ve temelden yanlıştır.

Lenin bundan sonra bazı Avrupa ülkelerindeki sosyalistlerin parlementoya katılmayı reddetmesini kınayarak şöyle demişti :

Parlementoya katılmayı «reddedenler», işçi sınıfı hareketi içinde burjuva - demokratik etkilere karşı yürütülen savaşın «kolay» ve «basit» yollarla kazanılabileceğinin mümkün olduğunu sanırlar. Fakat aslında onlar kendi gölgelerinden kaçmakta, zorluklara gözlerini kapayıp onları lâf kalabalığına

getirerek bir kenara itmektedirler. (Seçme Eserler, F.L.P.H., Moskova, 1952, Cilt II, Kısım 2, sahife 443)

Parlementer mücadeleye katılmak neden gereklidir? Lenin'e göre bunun amacı burjuva etkilerini işçi sınıfı hareketi içinde kısıtlayabilmek için mücadele etmektir, veya başka bir yerde belirttiği gibi:

Kendi sınıfının geri kalmış kesimini eğitebilmek bilinçsiz ve gelişmemiş köylü kitlelerini uyandırabilmektir. («**Seçme Eserler**, F.L.P.H., Moskova, 1952, Cilt II, Kısım 2, Sahife 383)

Başka bir deyişle, kitlelerin politik ve ideolojik seviyelerini kuvvetlendirmek, parlementer mücadele ile devrimci mücadeleyi birleştirebilmektir. Yoksa kendi politik ve ideolojik standartlarımızı düşürmek, parlementer mücadeleyi devrimci mücadeleden ayırmak değildir.

Devrimci standartları düşünmeden, kitlelerle ilişkiler kurmak - Lenin'in bize öğrettiği bu prensip proletaryanın mücadelesinde benimsememiz gereken temel prensiptir.

Parlementer mücadelede yer almalı, fakat burjuva parlementer sistemi konusunda yanılgıya düşmemeliyiz. Neden? Çünkü askeri bürokrat burjuva devlet mekanizması mevcut olduğu sürece, emekçi sınıf çoğunlukta bile olsa, parlemento burjuva diktatoryasının bir süsü olmaktan ileri gidemez. Dahası, bu çeşit bir devlet mekanizması mevcut olduğu sürece, burjuvazi kendi çıkarı için herhangi bir zamanda gerekirse parlementoyu dağıtabilir veya açık ve kapalı hilebazlıkla parlâmentonun en kuvvetli partisi işçi sınıfı partisini azınlığa düşürebilir veya seçimlerde daha çok oy almış olsa bile işçi sınıfı partisinin parlementodaki yerlerini azaltabilir. Parlementodaki oylamanın sonucu burjuva diktatoryasının kendi içinde değişikliğe uğrayabileceğine ve proletaryanın parlementoda belli sayıda oya sahip olmasının sosyalizme barışçı yollardan geçişi gerçekleştirilebileceğine inanmak zordur. Uzun zaman önce kapitalist ülkelerdeki deneyler bunu doğrulamıştır. Ve ikinci Dünya Savaşından sonra Avrupa ve Asya memleketlerindeki deneyler bunu daha da kuvvetlendiren delillerdir.

Chen Tu-hsiu, Komünist Partisini, prensipte, Kuomintang düzeyine indirmeye çalıştı. Sonuçta devrim yenilgiye uğradı. İkinci olay, Japon Saldırısına Karşı Direniş Savaşı döneminde cereyan etti. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, sıkı sıkıya Marksist - Leninist çizgiyi izledi, Çin Komünist Partisi ile Kuomintang'ın Japonya'ya karşı savaştaki tutumlarının, ilkeler açısından farklılığını ortaya koydu ve komünist Partisinin, bu tutuma karşı asla ilkelerden taviz vermemesi gerektiğini savundu. Fakat, Wang Min'in temsil ettiği sağ oportünizm, on sene önce Chen Tu - hsiu'nun işlediği hataları tekrarladı ve Komünist Partisini, perensipte, Kuomintang düzeyine indirmeye çalıştı. Bu yüzden partimiz, bütün partide sağ oportünizme karşı büyük bir mücadeleye girişti. Yoldaş Mao Tse-tung şöyle demiştir:

... **Eğer komünistler bu prensip meselesini unuturlarsa anti - Japon savaşını doğru olarak yönetemezler, Kuomintang'ın tek taraflılığını yenmekte güçlük çekerler ve kendilerini prensiplerine aykırı olan bir yere getirip Komünist Partisini, Kuomintang'ın düzeyine indirirler. Böyle yaptıkları anda milli devrimci savaşın kutsal amacına ve ana yurdun korunmasına karşı suç işlemiş olurlar** («Shanghai ve Taiyuan'ın Düşüşünden Sonra» **Seçme Eserler**, Cilt II, Sahife 105, Satır 6).

Partinin durumunu politik ve ekonomik alanda kuvvetlendirmemiz, milli devrimci birleşik cepheyi genişletip kuvvetlendirmemiz, Japon saldırısına Kar-

şı Direniş Savaşında halkın gücünü genişletmemiz ve güçlendirmemiz, kesinlikle Parti Merkez Komitesinin prensip meselelerinden taviz vermemesinin ve Partinin, Kuomintang ile kurduğu ulusal cephede birlik ve aynı zamanda mücadele politikasını benimsemesinin sonucudur. Bu durum aynı zamanda Chiang Kai - Shek gericilerinin savaş bitiminden sonra giriştikleri geniş çaplı saldırıları kırmamıza ve halk devriminde millî ölçekte zafer kazanmamıza sebep olmuştur. Proletarya, burjuvazi ile politik işbirliğine girdiğinde parti içinde sağ sapma yanlışlarının belirmesi çok muhtemeldir. Diğer taraftan bu iki sınıfın birbirinden politik olarak kopması halinde parti içinde «Sol» sapma hataları belirebilir. Çin devriminin geliştirilmesi sırasında, partimiz «Sol» maceracılara karşı mücadele vermişti. «Sol» maceracılar. Çin'deki karmaşık sınıf ilişkilerini Marxist - Leninist açıdan doğru bir şekilde değerlendirememişlerdir. Değişik devirlerde, farklı sınıflara karşı farklı politikanın uygulanması gereğini anlamamışlar, sadece birlikten yoksun olan, yanlışlarla dolu bir mücadele politikası benimsemişlerdir. Bu «Sol» maceracılık yok edilmeseydi Çin devriminin başarıya ulaşması çok zor olurdu.

Lenin'e göre, bir ülkenin proletaryası, devrimde zafer kazanmak isterse her şeyden önce Marxism - Leninizmin evrensel gerçeklerini kendi ülkesinin somut devrimci pratiği ile birleştirebilen, devrimin farklı devirlerde hangi sınıfa karşı olduğunu doğru olarak saptayan, devrimin ana gücünü ve onun müttefiklerinin kime dayanması ve kiminle birleşmesi gerektiğini doğru olarak tesbit eden ,Marxist - Leninist bir partiye sahip olmalıdır, der. Devrimci proletarya partisi kendi sınıfının ve kırsal arazinin yarı - proleter sınıfının kitlelerine kısaca fakir köylü yığınlarına dayanmalıdır ve proletarya öncülüğünde işçi - köylü ittifakını geliştirmelidir. Ancak bu ittifaktan sonra, farklı ülkelerde ve değişik dönemlerde, özel koşulların ışığında, birleşilebilecek bütün sosyal güçlerle birleşmek ve emekçi halkın ve emekçi olmayan halkın birleşik cephesini kurmak mümkün olacaktır. Eğer parti bunu başaramazsa proletarya değişik zamanlarda devrimde başarı kazanamaz.

Modern revizyonistler ve burjuvazinin bazı temsilcileri, halkı, proletaryanın devrimci partisi ve onun doğru politikası olmadan da sosyalizmin kurulabileceğine inandırmaya çalışırlar. Bu salt aptallık ve kandırmaktır. Marx ve Engels'in **Komünist Manifestosu** çeşitli «Sosyalizmler» olduğunu göstermiştir; Burjuva «Sosyalizmi», küçük burjuva «sosyalizmi» feodal «sosyalizm» vs. Marxism - Leninizmin zaferinin ve kapitalizmin çürümesi sonucu olarak çeşitli ülkelerin halkları, sayıları her geçen gün artan yığınlar halinde sosyalizmi benimsemeye başlamışlardır, böylece bazı ülkelerde sömüren sınıfın ortaya çıkardığı sözde «sosyalizm» lerinde sayısı ve çeşidi artmaktadır. Engels'in dediği gibi bu sözde «sosyalistler», «sosyal suistimalleri, kendi evrensel yolları ile sermayeye ve kâra en ufak bir zarar getirmeden yok etmek isterler», onlar «işçi hareketinin dışında kalmışlar ve çoğunlukla «eğitilmiş» sınıfdan destek beklemişlerdir. («Komünist Partisi Manifestosunun Almanca Baskısında Önsöz **Marx ve Engels'in Seçme Eserleri,** F.L.P.H. Moskova, 1958, Cilt: I, Sahife: 31). Onlar, sadece sosyalizmin işaret levhasını koyarlar, fakat pratikte kapitalizmi yürütürler. Bu şartlar altında Marxism - Leninizmin devrimci ilkelerine sıkı bir şekilde bağlı kalmak ve devrimci standartları düşürme eğilimine, özellikle revizyonizme ve sağ oportünizme karşı amansız mücadele açmak çok önemlidir.

Bazı insanlar, günümüzde dünya barışının korunması ile ilgili olarak ideolojik ayrılıklarının gereksiz olduğunu veya komünistlerle sosyal demokrat-

lar arasında prensip ayrılıkları olmadığını iddia ederler. Bu komünizmin ideolojik ve politik standartlarını, burjuvazinin ve sosyal demokratların ideolojik ve politik standartları düzeyine indirmektir. Bu çeşit iddialarda bulunanlar modern revizyonizm tarafından etkilenmişler ve Marxism - Leninizmin çizgisinden sapmışlardır.

Barış için mücadele ve sosyalizm için mücadele iki farklı mücadeledir. Bu iki farklı mücadele arasında ayırım yapmamak yanlıştır. Barış hareketi içinde yer alanların sosyal yapıları çok karmaşıktır; burjuva pasifistleri de bu harekette yer alırlar. Dünya barışının korunmasında, emperyalist savaşa karşı çıkılmasında, barış içinde beraber yaşamanın benimsenmesinde ve nükleer silâhlara karşı çıkılmasında, biz devrimciler en ön saflarda yer alırız. Bu harekette farklı sosyal gruplarla beraber çalışır ve barışı elde edebilmek için bu gruplarla anlaşma yoluna gideriz. Fakat bu barış mücadelesinde aynı zamanda işçi - sınıfı partisinin ilkelerine bağlı kalmalı, politik ve ideolojik standartlarımızı burjuva pasifistleri düzeyine indirmemeliyiz. İşte bu noktada ittifaklar ve eleştiri sorunu ortaya çıkar.

Modern revizyonistlerin ağzında «barış», emperyalistlerin savaş hazırlıklarını gizlemeye, Lenin tarafından çoktan çökertilmiş olan eski oportünistlerin, «ultra emperyalizm» fikirlerinin yeniden ortaya çıkmasına ve komünistlerin iki değişik sistemin barış içinde beraber yaşamaları politikasının, değişik ülkelerdeki halk devrimlerinin yok edilmesi şeklinde tahrifine yaramıştır. Eski revizyonist Bernstein şu utanç verici iddiada bulunmuştu: eylem herşeydir, nihai amaç ise hiçbirşey. Modern revizyonistlerin de buna benzer bir iddiaları vardır: barış hareketi herşeydir, amaç önemsizdir. Böylece onların söz ettiği «barış», pratikte emperyalistler tarafından belli tarihi koşullarda kabul edilebilecek «barış» ile kısıtlanmıştır ve çeşitli ülkelerdeki devrimci standartların ve devrimci heyecanın düzeyinin düşmesine sebep olur.

Biz komünistler dünya barışı ve barış içinde beraber yaşama politikasının uygulanması için mücadele etmekteyiz. Aynı zamanda sömürülen milletlerin emperyalizme karşı giriştikleri devrimci savaşta onlara destek oluruz, bu devrimci savaşlar, sömürülen milletlerin özgürlüklerini kazanabilmeleri için başlattıkları haklı savaşlardır. Lenin'in kapitalist-emperyalist sistemin modern savaşın kaynağı olduğu tezini ve bunun yanısıra kapitalizmin sosyalizme dönüştürülmesi hakkındaki Marxist - Leninist tezi kitlelere anlatmaya devam etmeliyiz. İlkelerimizi, kitleden saklamamalıyız.

Emperyalist sistemin çöküşünün gittikçe hızlandırıldığı halkların devrim savaşının bütün dünyada zafer kazandığı yeni ve büyük bir çağda yaşıyoruz.

Çeşitli ülkelerin halkları şimdi, eskiden olduğundan daha şanslı bir durumdalar. Ekim Devriminden bu yana geçen kırk yıl içinde insanlığın üçte biri kendisini emperyalizmin baskısından kurtarmış ve gerçek barışın kaynağı olan sosyalist devlet sistemini kurmuştur. Bunların insanlığın geleceği üzerindeki etkileri çok büyüktür ve evrensel barış kurulana kadar bu etki her geçen gün daha da büyüyecektir.

Sosyalist memleketlerin ve bütün sosyalist kampın en ön safında, Lenin önderliğindeki, işçi ve köylü kitleleri ve onların komünist partisi tarafından kurulmuş olan dünyanın ilk sosyalist devleti Büyük Sovyetler Birliği yer alır. Leninin idealleri Sovyetler Birliğinde gerçekleşmiştir. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi öncülüğünde Sosyalizm, kurulalı çok olmuştur. Şimdi artık komünizmin gerçekleştirilmesi süreci başlamaktadır. Çalışkan ve kaabiliyetli Rus işçi - köylüleri ve aydınları komünizmin gerçekleştirilmesi için girişilen mücadelede bütün güçleri ile çalışmaktalar.

Biz Çin Komünistleri ve Çin halkı Leninizmin ana yurdu Rusya'nın bu yolda kazandığı her başarıyı alkışlamaktayız.

Çin Komünist partisi Marxism - Leninizmin evrensel gerçeklerini Çin devriminin somut pratiği ile birleştirerek bütün ülke halkına halk devriminin zafer yolunda ve sosyalist devrimin zaferi yolunda önderlik etmiştir.

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Lenin'in prensipleri ve ülkenin koşulları ışığında sosyalizmin gerçekleşmesinin ana prensiplerini, büyük ileri atılımı ve halk komünlerini doğru olarak ortaya koymuştur. Bu, kitlelerin insiyatiflerini ve devrimci heyecanlarını ülke çapında geliştirmiştir.

Ortak bayrağımız Leninizmin altında doğu Avrupa ülkeleri ve Asya'nın sosyalist ülkeleri, sosyalizmin gerçekleşmesi sürecinde her geçen gün ilerleme kazanmaktadır.

Lenininizm her zaman muzaffer olan bir bayraktır. Bütün dünyadaki emekçi halkın bu bayrağı benimsemesi onlar için yeni zafer yollarının açılması demektir.

Lenin, her zaman kalbimizde yaşayacaktır. Görevimiz enternasyonel proletaryanın bayrağı olan Leninizmi modern revizyonistlere karşı korumaktır.

Lenin, ünlü eseri **Devlet ve İhtilâl**'de ezilen sınıfların özgürlük mücadeleleri sırasında ,devrimci düşünür ve önderlerin öğretilerinin nasıl tarif edildiğini anlatmıştır. Lenin bu devrimci düşünürlerin ölümlerinden sonra ortaya çıkan sapmaları anlatmıştır. Bu sapmalar devrimci öğretiyi yok etmiş, devrimci keskinliği körletmiş ve bu öğretileri bayağılaştırmıştır. Lenin devam ederek şöyle demiştir:

Emekçi sınıf hareketi içindeki burjuvalar ve oportünistler Marxismi tahrif etmekte birleşirler. Bu öğretinin devrimci niteliği ve devrimci ruhunu ihmal ederler, yok ederler ve çarptırırlar. Burjuvazi tarafından kabul edilebilecek yönlerini ortaya koyarlar ve yüceltirler. («Devlet ve İhtilâl» **Seçme Eserler,** F.L.P.H., Moskova, 1952, Cilt: II, Kısım: 1, Sahife: 202).

Amerikan emperyalizminin bir papaz dindarlığına bürünen bazı temsilcileri, Marx'ı 19. yüzyılın «büyük düşünürü» diye tanıtırlar. Aynı zamanda Marx'ın, kapitalizmin geleceği hakkındaki düşüncelerinin «doğru» ve «iyi tesbit edilmiş» olduğunu belirtirler. Fakat sonraları için, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısı için Marx'ın söylediklerinin geçerli olmadığını iddia ederler. Çünkü onlara göre kapitalizm eskinin malıdır ve en azından Amerika'da mevcut değildir. Emperyalist vaizlerin bu aptallıklarını duyduktan sonra, modern revizyonistlerin de aynı paralelde olduğunu anlamak zor değildir. Modern revizyonistler sadece Marx'ın değil, Marxismi daha da geliştirmiş olan Lenin'in öğretilerini de tahrif etmeye çalışırlar.

Moskova Kongresi bildirisinde «günümüzün esas tehlikesi revizyonizm, başka bir deyişle sağ kanat oportünizmidir.» denmişti : bazıları Moskova Kongresinin bu değerlendirmesinin günümüz koşulları içinde geçerli olmadığını iddia ediyor, biz bu iddianın yanlış olduğuna inanıyoruz. Bu iddia asıl tehlike olan revizyonizme karşı mücadelenin önemsenmemesine yol açar, ve proletaryanın devrimci amacına zararlıdır. Bernstein'in eski revizyonizminin doğduğu 1870 yılları başında kapitalizm barışçı bir gelişme izlemekte idi. Bugünün koşulları altında, emperyalizmin barış içinde beraber yaşama ilkesini benimsemesi kapitalist ülkelerde bir «iç barış» ın hüküm sürmesi revizyonist eğilimlerin büyümesine ve gelişmesine yol açmıştır. Bunun için işçi sınıfının içindeki bu büyük tehlike karşısında her zaman son derece uyanık bulunmalıyız.

Lenin'in öğrencileri ve Leninistler olarak modern revizyonistlerin Lenin'in öğretilerini tahrif etmek ve zayıflatmak konusunda girişecekleri her hareketi kesinlikle ezmeliyiz.

Leninizm, proletaryanın tam devrimci öğretisidir. Leninizm, Marx ve Engels'i izleyen ve proletaryanın düşüncesini yansıtan devrimci dünya görüşüdür. Bu devrimci öğreti ve devrimci dünya görüşü tahrif edilmemeli, zayıflatılmamalıdır. Modern revizyonistlerin Leninizmi tahrif etmek ve zayıflatmak eğilimleri artık sonlarını gören emperyalistlerin son çabalamalarının bir tezahürüdür. Sovyetler Birliğinde komünizmin kazandığı sürekli başarılar sosyalist ülkelerde sosyalizmin kazandığı büyük başarılar, Sovyetler Birliği önderliğindeki sosyalist kampın gittikçe kuvvetlenmesi, emperyalizmin baskısından kurtulmak için dünya halklarının giriştiği mücadeleler karşısında Tito'nun revizyonist fikirleri tamamen geçersizdir.

Peking Review, Nisan 1960.

23.3.1970

NALLIHAN KÖYLÜLERİ ORTAK BİLDİRİSİ

Biz, bugüne kadar uyutulan ve kendi meselelerimizin halledilmesi için mücadele eden ve ağalar beyler tarafından sömürülen köylüleriz. Davamız, haklı bir davadır. Bu yolda önümüze çıkan bütün engelleri aşmaya ve yılmadan sıkılı bir yumruk gibi hazır durmaya kararlıyız. Bizi korkutmak isteyen ağalara ve beylere bir tek sözümüz var. Artık, yağma yok, bizde uyandık.

Biz diyoruz ki

1 — Dağ ve orman köylülerine, yeterli otlakiye ve toprak verilmesi şarttır.

2 — Teraslama, rasgele değil, doğru ve gerçekçi bir plân içinde yapılmalıdır.

3 — Ormanların esas koruyucusu bizleriz. Ama soygunculuğa da karşıyız

4 — Kooperatifler, ağaların değil, bizim yönetimimizde olmalıdır.

5 — Yol, elektrik ve ekilmesi yasaklanan haşhaş meselelerimiz, en kısa zamanda belirli bir düzene girmelidir.

6 — Mitingimiz, UYANIŞ VE İHTAR mitingidir.

7 — Bundan sonra mücadelemiz, devam edecektir. Mitingimiz, sadece bir başlangıçtır.

8 — Nallıhan köylüleri olarak teşkilâtlanıp, birleşeceğiz ve kendi mücadelemiz içinde önümüze çıkan her engeli aşacağız.

Yaşasın işçi köylü gençlik dayanışması

Kahrolsun topraklarımızı kirleten gâvur Amerika'lılar Mücadelemiz kutlu olsun.

İbrahim Erten
Nallıdere Köyü Muhtarı

İlyas Sağlam
Nallıdere Köyü

Celâl Özdemir
Yukarı Ballıca Köyü

Ayhan Özgüner
Sarıkaya Köyü

Galip Tandoğan
Soğukkuyu Köyü

Mehmet Gür
Sobran Köyü Muhtarı

İsmail Savaş
Tekke Köyü

Tahsin Yaşar
Nallıdere Köyü

Ahmet Ölmez
Kulu Köyü

Ahmet Toprak
Doğandere Köyü

Muzaffer Mutlu
Bağlıca Köyü Muhtarı

Rafet Boz
Güzelöz Köyü

Ali Korkmaz
Yukarı Bağlıca Köyü

İsmail Çetin
Aşağı Kavak Köyü

aydınlık'ta dünya ve türkiye

TEK ÇÖZÜM : BAĞIMSIZ FEDERATİF KIBRIS

Kıbrıs'da son günlerde son derece önemli gelişmeler olmuştur. Kıbrıs meselesi, en önde gelen bir millî dava olarak bir kez daha karşımızdadır. Devrimci Gençliğin örgütlendirdiği Bağımsızlık Haftası'nın kapanış mitinginde, Türkiye'nin Amerikan emperyalizminin vesayetine son vererek ulusal bağımsızlığımızı gerçekleştirme davamızın ayrılmaz parçası olan Kıbrıs davası en önemli meselemiz olarak ele alınmıştır. Gerçekten ulusal davalarımızın sahibi ve savunucusu olan devrimci gençlik, burada da Kıbrıs davasının en tutarlı, sonuna kadar devrimci ve millîci savunucusu olduğunu göstermiştir .

Kıbrıs'da birbirini izleyen olaylar, emperyalist Amerikanın ve onun kuklası Atina Cuntasının bu sefer, bir olup bitti yaratarak adanın Yunanistan'a ilhakını (Enosis'i) gerçekleştirme konusunda kararlı olduklarını açıkça belli etmektedir.

Amerikan emperyalizmini Enosis'den yana olmaya iten önemli sebebler vardır : Coğrafî durumu, Kıbrıs adasına Orta Doğu'da stratejik önem kazandırmaktadır. Libya'da devrimci bir iktidarın başa geçme-

si sonucu, bu ülkedeki askerî üslerini terketmek zorunda bırakılan Amerika, bu üsleri Kıbrıs'a nakletmek kararındadır. Bugünün şartlarında bu, ancak Enosis'in gerçekleşmesiyle mümkündür. Birçok koşulların biraraya gelmesi sonucu Makarios iktidarı, hiç değilse şu anda Enosis'e karşıdır. CİA'nın tertiplediği bir faşist darbe sonucu iktidara gelmiş olan Atina'daki albaylar cuntası ise, Yunanistan Avrupa Konseyi'nden de kovulduktan sonra, itibarını iyice yitirmiştir. Yunan Cuntasını ayakta tutan tek destek Amerikadır. Bu faşist cunta, kayıtsız şartsız Amerika'nın emrindedir. Kıbrıs'ı Amerikan emperyalizminin «sabit uçak gemisi» durumuna getirme işine gönüllü olarak yardım etmektedir. Yunanistan'daki millî demokratik güçler susturulmuştur ve o yönden şu anda kayda değer bir direnme geleceğe benzememektedir. Amerika'nın Enosis konusunda kararlı davranmasının bir nedeni budur.

Öte yandan, içerde de faşist teröre rağmen sallanmakta olan Yunan Cuntasının durumunu bu şartlarda güçlendirmenin tek yolu, Enosis'in bu cunta tarafından gerçekleştirilmesidir. Yunan Cuntası'nın yıkılarak Yunanistan'daki demokratik güçlerin harekete geçmesi, emperyalizm açısından çok nahoş gelişmelere yol açacaktır ve Amerika'nın Orta Doğu'daki hakimiyetini sarsacaktır. Bunu iyi bilen Amerika, her ne pahasına olursa olsun, Yunan Cuntasını ayakta tutmak azmindedir. Emperyalist tekellerin Yunan asıllı temsilcileri Onasis ile Niarkos'un, cunta Yunanistanına petrol rafinerileri kurması için 800 milyon dolar verecekleri yolundaki haberi bu açıdan yorumlamak gerekir. Fransız mirage uçaklarının satın alınması için Amerika'daki Yunanlıların büyük paralar toplamaları da bu yolda bir girişimdir. Enosis'in gerçekleşmesinin Cuntaya bir kuvvet şırıngası olacak bu halk düşmanı satılmış iktidarın ömrü uzatılmış olacaktır.

Kıbrıs konusunda, Amerikan emperyalizminin Enosisci politikasının başlıca nedenleri bunlardır. Türkiye halkına düpedüz meydan okuma niteliği taşıyan bu politika CIA uzmanlarının tezgâhladıkları Hermes plânının uygulanmasıyla gerçekleşecektir. Hermes plânı, Yunanistan'da Faşist cuntayı iktidara getiren Prometheus plânının bir benzeri, onun tamamlayıcısıdır. Hermes plânı, Prometheus plânı gibi Amerikan uzmanlarının hazırladığı bir faşist darbe plânıdır. Hedef Makarios'dur; Bağımsız ve tarafsız Kıbrıs devletidir. Bir baskınla Makarios ve başta Kıbrıs solu olmak üzere; adanın cuntanın elinde bir Amerikan üssü haline gelmesine karşı olan herkez, öldürülecek ya da etkisiz hale getirilecektir. Bu arada bir katliam ile ya, da mecburi göç yolu ile adadaki Türk azınlığının da işi görülmüş olacaktır.

Amerika ve Cunta, Hermes plânını gerçekleştirecek kuvveti şimdiden adaya yığmış bulunmaktadır. Yunan cuntasının emrinde 1500 Yu-

nan subayı Kıbrıs vatandaşlığına alınmış ve adada kilit noktalara yerleştirilmiştir. EOKA bu sefer salt bir faşist örgüt olarak yeniden sahneye çıkarılmıştır. EOKA'nın yeni adı «Millî Cephe Teşkilâtı» dır. Bu teşkilâtın Kıbrıs halkına karşı bir faşist terör teşkilatı olduğu besbellidir. Kıbrıs'da yayınlanan «Merkezci» **Agonas** gazetesi 22 Şubat 1970 tarihli sayısında «Kanunsuzlar Teşkilâtlanmaktadır» başlığını taşıyan bir yazısında «Millî Cephe Teşkilâtı» nın kısa zamanda faşist teröre girişeceğini haber vermiştir. Makarios'a ve Yorgacis'e karşı suikast tertipleri **Agonas'ı** doğrulamıştır.

Makarios şu anda, CIAnın ve Cunta'nın önünde baş engeli teşkil ettiğinden kendisine karşı suikast yapılmıştır. Yorgacis'in 1968 Ağustosunda Yunan cuntasının başı Papadopulos'a karşı düzenlenen suikastla ilgili görüldüğü ve bu yüzden İçişleri Bakanlığından ayrılmak zorunda kaldığı hatırlardadır. Bu sefer Papadopulos baskın çıkmış ve Yorgacis'i öldürmüştür.

Millî Cephe Teşkilâtı'nın içindeki Makariosçu ılımlı unsurlar temizlenmiş ve bu örgüt CİA ve Yunan cuntasının emrinde bir faşist vurucu kuvvet haline getirilmiştir. Dimatio adlı Kıbrıs gazetesi 4 Mart 1970 sayısında «Millî Cephe» de Makariosçuların tasfiye edildiklerini belirterek şöyle demektedir. «Millî Cephe saflarında son zamanlarda meydana gelen değişiklikler bu teşkilâtın pek yakında Makarios ile boy ölçüşmeye kalkacağını göstermektedir. Elde edilen mevcut bilgilere göre Millî Cephe Teşkilâtında Makarios aleyhtarı teşkilâtta hakim duruma geçmişlerdir. Bunlar Makarios'a karşı mücadeleye geçeceklerdir...»

Papadopulos'un adamı olan Kıbrıs Millî Muhafızlar Ordusu Komutanı general Yerokis geçen Şubatta Baf'da yaptığı bir konuşmada bu hazırlıkların nereye varacağını açıkca ifade etmiştir. Bir sorumlu görevde bulunan bu adam, Enosis'in zorla gerçekleşeceğini açıkca söylemiştir.

Kıbrıs'da Enosis'i gerçekleştirmek amacıyla faşist darbe hazırlıklarının hızla geliştiğini ve olayların ergeç patlak vereceğini, olayları azıcık olsun izleyen bir kimse bilmemezlik edemezdi. Demirel'in ve Çağlayangil'in B M M de Kıbrıs tezini toz pembeye boyama çabaları, bu en önemli meselede olayları izlememe gibi affedilmez bir sorumluluktan ileri gelmiyorsa, acı gerçeği bile bile kamu oyundan gizleme ve Türkiye'yi en uyanık olması gereken bir anda gaflet uykusuna sevketmek anlamı taşır.

Başkaları Kıbrıs konusunda Demirel hükümeti kadar gaflet göstermemiştir. Şubat ayı içinde Sovyet TASS ajansı bir haberinde Enosis'i bir olup bittiye getirmeyi amaç edinen komployа dikkati çekmiş ve Pravda gazetesi Kıbrıs'a Enosis tertiplerine en sert bil dille hücum eden bir yazı yayınlamış ve bu yazının derin yankıları olmuştur. Ve şimdi alev saçağı sardıktan sonra Demirel iktidarı sözcüleri Ankara'-

nın Sovyetlerden Kıbrıs konusunda «İstihbarat aldığını» bildirmektedirler.

Bu itilaf tek başına A P iktidarının en önemli millî davamızda ne ölçüde uyanık olduğu ve sorumluluk duygusu taşıdığı hakkında bir fikir vermeye yeter.

Amerikan emperyalizmi Enosisçi politikanın resmi amacı «Nato Savunmasının güçlendirilmesidir». Sömürülen bir ülke olan Türkiye emperyalist Batı ülkelerinin askeri paktı olan NATO'da üyedir. Yani Türkiye, NATO üyesi sıfatiyle yeşilada da Türklerin kökünün kazınması demek olan Enosis'den yana olmak durumundadır. Oysa Türkiye'nin gerçek ulusal çıkarı Nato'dan çıkmaktadır. Enosis'e olanca gücü ile karşı durmaktadır. Nato, Enosis - Kıbrıs'taki Türklerin kökünün kazınması hep aynı zincirin halkalarıdır. Birinden yana olmak öteki ikiden yana olmayı gerektirir. Türkiye için tek millî politika zincirinin bu üç halkasını birden kırmaktır. Böyle bir millî politika sadece faşist cunta Yunanistanına karşı değil aynı zamanda Enosisden yana olduğu için artık açık seçik belli olan Amerika'ya da karşı bir politikadır. Kıbrıs'da biricik millî politika ancak Nato'ya karşı Orta Doğudaki Amerikan askeri üslerine karşı bir tutum benimsenmekle izlenebilir. Şu anda Natoculuk, enosiscilik olduğuna göre, NATO'ya bağlı bir Türk politikası son tahlilde Enosisçi bir politika olmaya mahkûmdur. Varlığını Amerikan vesayetine borçlu olan şehirlerinin ekmeği için uçurumlaşan dış ticaret açığının yamanması için Amerika'dan medet uman ve işbirlikçi sınıflarının temsilcisi olan Demirel İktidarı böyle bir Millî politikayı izleyemez. Kıbrıs'ta Amerikan emperyalizmine karşı, Yunan faşist cuntasına karşı Millî politikayı ancak Türkiye'nin Millî güçlerinin gerçek temsilcisi bir iktidar uygulayabilir.

Bu Millî politika yabancı üslerden arınmış tam bağımsız, federatif Kıbrıs Cumhuriyetinin, Kıbrıslı Türklerle Rumların bütün demokratik haklara sahip eşit ve özgür vatandaşlar olarak kardeşçe birlikte yaşayabilecekleri demokratik bir Kıbrıs'ın kurulmasını hedef tutan politikadır. Ankara hükümeti Kıbrıs'da böyle bir çözümden yana olduğunu bir ara beyan etmiş ama ardından Amerika'nın baskısına boyun eğerek taviz üstüne taviz vermiş ve Enosis'e yolun döşenmesine seyirci kalmıştır. Demirel federasyondan gerilemiştir ama, Türkiye Kamu oyu, Türkiye halkı gerilememiştir. Halkımız Kıbrıs davasını başta gelen bir Millî dava saymaktadır. Enosis'e karşı duracak ve Tam bağımsız demokratik fedoratif Kıbrıs Cumhuriyetinde tek çözüm yolu olarak direnecektir.

DEMİREL'İN GÜVEN OYU

ANKARA'da Samanpazarı gibi, Bitpazarı gibi yerler olduğunu biliyorduk. Şimdi artık bir yeni pazar kurulduğundan söz edilmektedir

Partiler arası politikada pek uzman geçinen bazı gazete yazarları, Meclisin siyasi birleşimini göz önünde tutarak, Demirel hükümetinin güven oyu alabilip alamayacağı konusunda tahminler yürüte dursunlar, A P yöneticilerinin her türlü ikna metodlarının mubah sayıldığı yoğun bir kulis faaliyetine giriştikleri anlaşılıyor. Anlaşılan bir başka şey de, bu ikna metodlarının başında adam satınalmanın geldiğidir. Son hükümet buhranının çözümünde baş etken para olmuştur.

Birlik partisinin beş milletvekili şecaat arzetmişler ve Demireli desteklemelerine karşılık yarım milyon lira aldıklarını itiraf etmişlerdir. Bunlardan biri; bir soruya şu pek zekice cevabı vermiştir; «Ne yapalım yani, güven oyu vermeyip de komünist mi olalım?» demiştir.

Demirel'e güvensizlik oyu vermenin komünistlik olup olmadığı üzerinde durmayalım, ancak yobazlıkta destek bulan bir AP iktidarının durmadan Kemalizmin lâiklik ilkesini çiğnemesi karşısında derin bir huzursuzluk duyan alevi halktan «AP iktidarına karşı savaşacağım» diye oy topladıktan sonra para karşılığı bu iktidarı desteklemeye ne sıfat takılacağı konusunda halkımızın kesin bir fikri vardır.

Ağızlarından düşürmedikleri «Millî irade» ile alay etmiş olmak bir yana, AP yönetiminin son hükûmet buhranı dolayısıyla yürüttüğü adam satınalma kulisi düpedüz yeraltı faaliyetidir, gizli, kanun - dışı faaliyettir. Bu filipin demokrasiciliğimizin üstüne tüy dikmektedir. Cefakâr Türkiye bu kadarına da lâyık değildir.

NALLIHAN'DA KÖYLÜ HAREKETLERİ ve DEVRİM BAYIRI

Ülkemizde gelişen demokratik köylü hareketleri, hızla yayılmakta ve yeni boyutlara ulaşmaktadır. Devrimci hareketin bugünkü durumu ve işçi köylü hareketleri karşısında takınılan tavır bizim çalışma tarzımızı ortaya koymaktadır. Şöyle ki : Bugünkü durumumuz; bir yerde kendiliğinden patlak vermekte olan hareketlere devrimci bir öz vermeye çalışmaktır. Bu, epeyce bir süreden beri böylece devam etmektedir. Bunda devrimci güçlerin devrimci bir örgütten yoksun oluşunun büyük etkisi vardır. Kitlelerin kendiliğinden hareketlerinin takipçiliğini yapmak ta olsa, içinde bulunduğumuz dönemde bunun önemini kimse inkâr edemez. Ama bizim çalışma tarzımız öyle olmalı ki, bölgesel çelişkileri iyi tesbit edebilmeli ve nerede, nasıl patlama olabilir onu araştırdıktan sonra, ortaya yeni hareketler koyabilmeliyiz. O zaman, kitle bize gerçek önderler gözüyle bakacak ve ortaya attığımız sloganlar kulaktan kulağa yayılacaktır. Nallıhan'daki mücadele bu konuda pratik bir örnek teşkil etmektedir.

Nallıhan, Ankara iline bağlı, Ankara'ya 150 km. mesafede, nüfusu 3000 olan bir kasabadır ve ilçeye bağlı 80'e yakın köy bulunmakta-

dır. Ankara'ya yakın oluşu, bölge halkına sık sık başkentle temas imkânı sağlamakta, bu ise bölgesel çelişkilerin çözümlenmesi ve devrimci mücadele ortamının yaratılması açılarından ayrı bir özellik kazandırmaktadır. Nallıhan'da toprağa bağlı feodal ilişkiler, örneğin Doğu Anadoluda olduğu gibi değildir. Geniş ekilen araziye sahip toprak ağalığı şimdi pek kalmamıştır. Fakat bunun yanında, eskiden bu güce sahip ağaların hikâyeleri hala anlatıldığı gibi, bunların torunları da bugün, devlet otoritesini kendi sınıfsal çıkarları için gayet iyi kullanmakta, particilik kanalıyla köylüler üzerinde bir baskı unsuru olarak yararlanmaktadırlar. Böylece otoritenin toplandığı bir güç haline gelen ağalar, köylüleri kıskıvrak kavramakta ve kendi yerlerini muhafaza edebilmektedirler. Fakat köylü, gerek kendi hayat şartları bakımından, ağaya direk bağlı olmadıklarından, gerekse kendi işlerini Ankara'ya giderek takip edebilmek imkânına az da olsa sahip olduklarından, ağaların baskı ve tahakkümüne karşı daha uyanık, daha az itaatkâr bir özellik kazanmışlardır.

Nallıhan'da köylülerin başlıca gelir kaynakları : Ova köylerinde çeltik, dağ köylerinde ise hayvancılıktır, (koyun keçi). Bunun yanında, buğday ekerler, bazı köylerde elma yetişir. Dağ köylerinde tiftikten elde edilen kazanç, köylülerin başlıca gelir kaynaklarıdır. İlçede tiftik kooperatifi ve elmacılık kooperatifi kurulmuş, fakat bunların ikisini de ağalar ele geçirmişlerdir. Çeltikten ise parsayı tüccar toplamaktadır. Banka kredisi, ağalara işlemekte, köylü kredi alacağı zaman da krediyi ağalar dağıtıyor zannı uyandırılmaktadır.

Nallıhan'da hareket, ilk olarak Nallıdere köyünde ağalardan Gürkanların tasarufu altındaki onbeşbin dönüm tutan bayırın, devrimci gençlerin önderliği ve köylülere yardımcı olmasıyla ağalardan fiilen alınması şeklinde başladı. Ellerinde 94 dönümlük tapulu arazisi olan ağalar yıllardan beri bu bayırı yirmi otuz bin liraya kiraya vermekteydiler. Köylüler tam bir beraberlik içinde bayıra el koyup ağanın koyunlarını dışarı sürdükleri ve kendi koyunlarını otlatmaya başladıkları zaman, ağalar, küplere bindi. Jandarmayı harekete geçirmeyi denediler ve devrimci gençler karakola götürüldüler. Ama köylüler arkasından karakola doğru yürüyüşe geçince, durum değişti ve karşı taraf bu sefer işin biraz pahalı olduğunu anladı. Bugün kaymakamlığın, ağaların şikâyetlerine verdiği **red** kararı ile artık köylülerin bayır problemi çözümlenmiş durumdadır. Ve **Diş Bayırının** adı oy birliği ile köylülerce **Devrim Bayırı** olmuştur.

Köylülerin bu zaferi kendi güçleriyle neler yapabileceğini ortaya koyunca, bütün civar köylerde olay hızla yayılmış ve diğer köylüler de kendi meselelerini halletme sabırsızlığı içine girmişlerdir. Devrimci gençleri köylerine çağıran köylüler her türlü mücadeleye kararlı olduklarını ortaya koymuşlar ve ne yap-

mak gerektiğini düşünmeye başlamışlardır.

Nallıhan'da dağ ve orman köylülerinin en önemli meselesi orman sorunu ve teraslama konularıdır. Biraz itaatsizlik gösteren köylerin etrafını hemen orman sahası deyip, teraslatan ağalar, köylünün nefretini kazanmış durumdadır. Orman ve dağ köylülerinin başlıca geçim kaynağı hayvancılık olduğundan, otlakiye meselesi köylünün can alıcı davasıdır. Ormanları koruyorum diyerek, köylünün yıllardır kullandığı tarlaları bile elinden aldın mı, hem de istimlâk ederek de değil, baskıyla, onlardan «arazimden vazgeçtim» diye bir imza alarak, o zaman bunun adı millî serveti korumak değil, düpedüz soygunculuk olur. Ya orman köylerini başka yere kaldırırsın, ya da onları sefalete terkedemezsin. Onun için «köylüye otlakiye ve yeteri kadar toprak» sloganına dört elle sarılan köylüler hazırlanan bildirileri bütün köylere dağıtarak ortak direniş çağrısında bulunmuşlardır.

23 Mart Pazartesi günü Nallıhan'a doğru yürüyüşe geçen köylüler, düzenlenen UYANIŞ ve İHTAR mitingine katılmışlardır. Mitingde devrimci gençlerle birlikte konuşan köylüler. Amerikan emperyalizmine, toprak ağalığına ve devlet otoritesini kullanarak köylüleri kıskıvrak bağlayan ağalara karşı direnişe geçtiklerini ilân etmişlerdir. Mitingde konuşan Yukarı Bağlıca köyü muhtarı, «Ağalar koltuklarında oturur. Biz bu vatanın evladı değilmiyiz? İşçiler grev yapıyor, talebeler boykot yapıyor, biz ne duruyoruz? Mutlaka galip geleceğiz!» diyerek köylüleri sıkılı bir yumruk gibi hazır olmaya çağırmıştır. Daha sonra söz alan Yukarı Bağlıca ve Sobran köyü imamları da direnişe katılmışlar, Atatürk'ün lâik Türkiye'sinde, Amerikan gâvuru ve toprak ağalarına yer olmadığını belirtmişlerdir.

Mitingden sonra devrimci gençlerle birlikte toplanan köylüler Nallıhan Köyleri ortak bildirisini yayınlamışlar ve örgütlenme kararı almışlardır. Ortak bildiride; gençlerin mücadelesini desteklediklerini belirten köylüler, işçi - köylü ve gençlik dayanışmasının önemini ortaya koymuşlardır.

Alınan bütün baskı ve yıldırma tedbirlerine rağmen, şimdiye kadarki bütün partilerin düzenlediğinden daha kalabalık olan mitingde köylüler direnişe devam kararı almışlardır.

Nallıhan'daki mücadele, nasıl çalışmak gerektiğini ve kasabaların o dar ve boğucu tutuculuğunun köylerden kasabalara doğru hareketle nasıl yok edilebileceğini göstermiştir. Ayrıca kendi maddi hayat şartları üzerinde gelişen hareket içinde devrimci gençlerle olan dayanışmaları, köylülere giderek daha geniş ufuklar kazandırmaktadır. A P'nin oy deposu Nallıhan'da köylüler bir daha mevcut partilerin hiçbirine oy vermiyeceklerini söylüyor ve biz kendi partimizi gençlerle birlikte kuracağız diyorlar!

ALAÇAM TÜTÜN ÜRETİCİLERİ MİTİNGİ

Alaçam, Samsun'a bağlı, emperyalizm - işbirlikçi burjuvazi - feodal mütegallibe üçlüsünün cirit attığı ve sömürünün en keskin olduğu ilçelerden birisidir. Alaçam'da halkın başlıca gelir kaynağı tütün üretimidir. Tütün üretimi, çok ağır çalışma ve devamlı bakım isteyen bir iştir. Bütün bir aile, fidenin gelişiminin her safhasında geceli gündüzlü çalışır ve tütünler satıldığı an tekrar ekime geçilir. Bunun yanında, tütünden gerekli kazancı sağlayamayan ve her gün borçlanan üretici zaten kıt olan toprakta kendi yaşamasını sağlayacak kadar da mısır, patates ve buğday eker. Mavi küf hastalığının yaygın olması ve devletin bu konuda gerekli ilâç ve teknisyen yardımında bulunmaması, kredilerin büyük bir kısmınında tüccarlara ve parti kodamanlarına dağıtılması, bir de bunun yanında piyasanın açılmasında ve fiatların tesbitinde tüccarların çıkarlarının düşünülmesi halkın çorbacıların (Tefecilerin Karadeniz'deki ismi) eline terkedilmesinin başlıca yollarıdır. Bunlar köylüye yüksek faizle para verdiği gibi başka sömürme yolları da bulmuşlardır. Örneğin, Karakol, adliye ve öteki devlet dairelerinde bir işi olan köylü, Alaçam idarecileriyle yakın ilişkisi olan çorbacıyı bulmakta, işinin yapılması için 250 - 700 TL. arası para vermektedir. Bu durum oldukça yaygındır. Karakola götürülen suçsuz bir köylü, çoğu zaman dövüldüğü için bu parayı kendisini sopa yemekten kurtarması için çorbacıya vermektedir. Öte yandan, her gün zenginleşen tefecilerin politika sahasında da kuvvetleri artmaktadır.

Devletin bu bölgelerde sağlık ve yol yatırımları çok azdır. Dağ köyleri yolsuz olup, kasabaya kucakla getirilen hastalar bazan yolda ölmektedir.

Köylülerin fakirliği ve yeterli gıdayı alamamaları yüzünden hastalık çok yaygınlaşmakta ve bilhassa vereme şaşılacak derecede çok rastlanmaktadır.

Bu durumda bazı yukarı köyler tütün ekimini bırakıp Samsun, Alaçam, İstanbul ve Ankara'da iş aramakta, fırsatını bulursa Almanya'ya gitmektedir. Almanya'ya giden kadın sayısı oldukça fazladır. Köylüler bu durumda çok utanç duyduklarını yer yer belirtmektedirler. Bir köylünün ifadesine göre, gençler iş aramaya gurbete gittiği için, cenazeyi ancak ihtiyarlar ve kadınlar kaldırmaktadır.

Ağır borç yüzünden üretici bazan toprağını tefeciye satmaktadır. Aynı zamanda köylüler, fiat biçen eksperlerin gereken fiatı vermediğinden ve fötr şapkalı üreticileri kayırdığından yakınmaktadır.

Dağ köylerinde, köylüler geçimlerini hayvancılıkla temin etmekte, gerekli olan bağday ve samanı dik yamaçlardaki ev büyüklüğünde tarla lardan sağlamaktadırlar. Bu ufak ve dik tarlalar çapa ile kazılıp ekin ekilmektedir. Buralarda zamanla erozyona uğramakta ve verimini kaybetmektedir. Ovada 1/25 olan verim, yukarıda 1/1 ilâ 1/2 arasında-

dir. Sahil köyleri kredi azlığından ve dışarıdan gelen trolcülerden şikâyet etmektedir.

Dikkati çeken bir durum, köylerde gerici güçlerin etkisinin çok az olmasıdır. Bunun nedeni, her halde köylerin 5 - 6 parçadan meydana gelmesi ve köylülerin tütün üretimi için 12 ay devamlı çalışmak zorunda kalmalarıdır.

Alaçam'a giden gençlere köylüler büyük ilgi ve yakınlık göstermiştir. Gençler tütün meselesinde sömürücü güçlerin kimler olduğunu ve ne yapmak gerektiğini onlara anlatmışlar sonra köylüler uzun uzun dinleyip onlardan çok şey öğrenmişlerdir. Başta Amerika olmak üzere, bütün sömürücülerin köylüyü soymak için nasıl birlik olduklarını, buna karşılık köylülerin de birlik içinde olmaları gerektiğini anlatan devrimci gençler, köylülerin birleşip direnmeleri gerektiğini anlatmışlardır. Ayrıca Türkiye'miz bağımsız olmadan ve Amerikan emperyalizmiyle onun yerli ortakları kapı dışarı edilmeden meselenin tam çözülemiyeceği ortaya konmuştur. «Amerika'yı nasıl kovalım ?» diyen bir köylüye «Birinci Kurtuluş Savaşı'nda olduğu gibi» cevabı verilmiştir. Her gidilen kahvede köylüler Amerikan emperyalizminin Türkiyemizi nasıl sömürdüğünü dikkatle dinlemişler ve kendi deneylerini de bunlara ekleyerek belirli sonuçlara varmışlardır.

Köylere giden devrimci gençlerin çalışmaları, Alaçam'da bütün tefecileri ve işbirlikçi takımı, uydularını harekete geçirmiş, devrimci gençler zaman zaman çeşitli tertiplere karşı koymak zorunda kalmışlardır.

A P li çorbacılar, gençlerin köylülere getirdikleri ilâçların içinde afyon var diye yaygara koparmışlar ve köy kahvesinde jandarmalar tarafından yakalanan gençler, Alaçam'da karakola götürülmüşlerdir. 24 saat tutuklandıktan sonra, devrimci gençler halkı hükümete karşı isyana teşvik, askerî malzeme taşımak ve izinsiz afiş asmaktan mahkemeye verilmişlerdir. Gençlerin bir tanesi hapse atılmış, ötekilerin de ayaklarından postalları ve sırtlarından parkaları alınarak Ankara'ya gitmeleri söylenmiştir.

Bu arada, olaydan bir gün önce, Alaçam müftüsünün yaptığı konuşma ilginçtir. Müftü, gençlere inanılmaması gerektiğini, gençlerin dışardan beslendiğini söylemiş ve en önemlisi **«Hükümet gâvurun kılıcını bile kullansa karşı çıkmayın çünkü onun ekmeğini yiyorsunuz»** diye vaaz vermiştir. Bu emperyalizm - tutucu güçler ittifakının güzel bir örneğidir.

Devrimci gençler, TÖS tarafından alınan lâstikleri giymiş ve 12 saatlık bir yürüyüşten sonra dağ köylerine vararak ertesi gün civar köyleri dolaşmaya çıkmışlardır. Gerekli konuşmalar yapıldıktan iki gün sonra, bir sahil köyü olan Yakakent'e inilmiştir. Burada da yapılan bir ihbarla tekrar yakalanan gençlerden altısı cezaevine gönderilmişlerdir. Daha sonra civar ilçelerden gelen avukatların ve TÖS ün yardımıyla Samsun Ağır Ceza Mah-

kemesine yapılan itiraz, kabul edilmiş ve gençler serbest bırakılmışlardır.

Karakol - kaymakam ve partili tefecilerin plânladıkları oyunlar tutmamış, gençleri küçük düşürmek için yapılan bütün suçlamalar herkesin gözü önünde yapılan tutuklamalar halka maledilmek istenmişse de, halk bunu nefretle karşılamıştır. 18 Mart günü yapılan miting şiddetli soğuk ve rüzgâra rağmen çok etkili olmuştur. Mitingde konuşan bir köylünün şu cümlesi çok anlamlıdır: «Biz tefeci zenginlerin olmadığı bir düzen istiyoruz. Biz hürriyet istiyoruz. Artık zengin çorbacılar bizim gözümüzde ölmüştür.»

ZONGULDAK'TA AMERİKAN EMPERYALİZMİNE KARŞI İŞÇİ ÖĞRENCİ DİRENİŞİ

Şubat ayı içinde Zonguldak'da, Amerikan emperyalizminin Vietnam'da giriştiği saldırı ve yoketme kampanyasını öven, Vietnam Millî Kurtuluş Cephesini cinayet şebekesi olarak ilân eden bir sergi açıldı. Ve arkasından, Türk - Güney Vietnam dostluğu derneği imzalı, gazete, broşür ve bildiriler dağıtıldı. Bu arada TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri) radyosunda da yayına geçen işbirlikçi takımı, işçilerin en yoğun olduğu Zonguldak İlimizde karşı - devrim propagandasını hızlandırdılar.

Serginin açılış töreninde, başta Zonguldak valisi olmak üzere, Kızılcahamam da nurculuktan hakkında dava açılan savcı ve diğer Sahte Derneğin Başkanı Türk Ticaret Bankası Müdürü ve işbirlikçi takımı hazır bulunmuşlardır. Sergide, Dünya'da ilk Millî Kurtuluş Savaşını veren Mustafa Kemal ile satılmış Güney Vietnam Cumhurbaşkanının resimleri yanyana asılmıştı. Ayrıca daha ilk bakışta, dağıtılan broşürlerin Türkiye'de bulunmayan cinsten kâğıda basıldığı ve doğrudan doğruya Amerikan Haberler Merkezi tarafından tezgâhlandığı anlaşılıyordu.

İlk tepki Zonguldaktaki devrimcilerden geldi. Yayınlanan bildiri de bu durum protesto edildi. Arkasından, devrimci gençlerle birlikte sergi tahrip edilmiş ve Atatürk anıtına konan çelenk yakılmıştır.

Millî Kurtuluş mücadelesinin her geçen gün daha da geliştiği ve kitlelerin artık devrimci mücadele içinde yer almaya başladığı bir ülkede, dünya halklarının ve Türkiye halkının baş belâsı Amerikan emperyalizmine ve onların yurdumuzdaki yerli maşalarına karşı elbetteki en sert tepki gösterilecektir. Sergiyi basanları yakalayamıyan Zonguldak polisi deliye dönmüştür. Önce birkaç öğrenciyi ve arkasından da işçileri suçlu diye yakaladı. Öğrencilerden birine «Sen Komer-in arabasını yakansın, öyleyse bunu da sen yaptın» diyerek işkence yapılırken işçilerde aynı şekilde falakaya yatırılıyordu. Nurculuktan sanık Zonguldak Savcısı, Atatürk'ün anıtına konan Güney Vietnam Dostluk Derneği çelenginin yakılışını

Atatürk'e karşı yapılan bir hareket olarak yorumlamıştı. Aynı şekilde, Amerikan emperyalizmine karşı dağıtılan bildirilerde komünizm propogandası görülmüş ve devrimciler hapse atılmışlardır.

Daha sonra, bilirkişi raporuyla durum tesbit edilince devrimciler hapisten çıkarılmışlardır.

Emperyalizmin Güney Vietnam Dostluk Dernekleri gibi kukla kuruluşlarla, Türkiye halkını aldatacağını umması, ABD emperyalizminin halkımızın Millî Kurtuluşçu geleneğini hala kavrayamadığını göstermektedir.

Vietnam halkının, ortak düşman Amerikan emperyalizmine karşı verdiği Millî Kurtuluş savaşı Türkiye halkının Millî Kurtuluş savaşının bir parçasıdır. Karşı devrimcilerin bütün aldatmacaları boşa çıkarılacaktır.

TÜRKİYE SOLU ÇIKIYOR

Önümüzdeki günlerde TÜRKİYE SOLU adlı haftalık siyasî dergi yayınına başlayacaktır. TÜRKİYE SOLU, doksan kişilik yazarlar kadrosuyla, ilk adım; Millî Demokratik Devrim uğruna mücadele edenlerin organı olacaktır.

Bundan iki buçuk yıl kadar önce çıkmaya başlayan haftalık TÜRK-Solu dergisinin oportünizme karşı proleter devrimci çizgiyi savunma ve devrimci güç birliğini gerçekleştirme yolunda çok önemli bir hizmeti yerine getirdikten sonra, son zamanlarda yazar kadrosu bileşiminde ve siyasi çizgisinde meydana gelen değişiklik sonucu, bir derginin hitap ettiği okuyucu kitlesini tatmin etme olanaklarını geniş ölçüde yitirmesi olgusu karşısında meydana gelen boşluğu doldurmak için TÜRKİYE SOLU'nun yayınlanması gerekmiştir.

TÜRKİYE SOLU, devrimci güçbirliğinin devrimin zorunlu şartı olduğu bilinci ile, çatısı altında proleter devrimci hareketin ve Kemalist akımın en bilinçli militanlarını toplamayı devrimci görev bilecektir.

KURTULUŞ GAZETESİ

Türkiye'de İşçi Köylü Mücadelelerinin hızlanması sonucu, işçilerin köylülerin okuyabilecekleri bir yayın organının çıkması bir zorunluluk olmuştur. Şu anda bu ihtiyacı karşılayabilen yeterli bir yayın organı yoktur. Bu ihtiyacı karşılamak için geniş bir kadro ile çıkarılacak olan KURTULUŞ gazetesi kurulmuştur.

Kurtuluş, 1.Mayıs.1970 de çıkacaktır. Normal gazete ebadında, Dört sayfa ve şimdilik aylık olacaktır .Kurtuluş, Milli Demokratik Devrim mücadelemizde İşçi Köylü kitlelerinin gazetesi olarak önemli bir katkı olacaktır.

T. DEVRİMCİ KADINLAR BİRLİĞİNİN YÜRÜYÜŞÜ

26 Mart Perşembe günü Türkiye Devrimci Kadınlar Birliği Kızılaydan Anıt Kabire bir yürüyüş düzenlemiştir. Devrimci Kadınlar toplu halde Anıt Kabirde saygı duruşunda bulunmuşlar ve sol yumruklarını kaldırarak, İkinci Millî Kurtuluş Savaşı şehitleri adına, bağımsızlık davası adına and içmişlerdir. Battal'ın anası İnsaf Mehetoğlu, Taylan'ın anası, Türk Devrimci Kadınlar Birliği Genel Başkanı Nejlâ Özgür ve Turgut'un eşi Eflân Aytaç, yürüyüşün en önünde yerlerini almışlardır.

ŞEHİT ANALARI HESAP SORUYOR

Battal Mehetoğlu ile Taylan Özgür'ün anneleri ve Ali Turgut Aytaç'ın eşi, katillerin yakalanmayışının hukuk devletine inancı sarstığı iddiası ile Cumhurbaşkanına, Senato ve Millet meclisi, yargıtay, anayasa mahkemesi, yüksek hakimler kurulu başkanlarına, Başbakana ve Cumhurbaşkanına Başsavcısına dilekçeler vermişlerdir. Bu dilekçelerin metni şudur :

1) Taksim meydanında tertiplenen KANLI PAZAR'da üç kişi şehit edildi. Bunlardan ALİ TURGUT AYTAÇ'ın kaatilinin kanlı elinde hançerle çekilmiş resmi gazetelere basıldığı halde POLİS KAATİL yakalanmamıştır.

2) 23 Eylül 1969 günü Beyazıt'ta Marmara sineması önünde kurşunlarla yaralanan ve saatlerce karakollarda bekletildikten sonra götürüldüğü hastanede ölen M. TAYLAN ÖZGÜR'ün kaatili serbestçe dolaşıyor ve görevine devam adı altında delilleri yoketmeye çalışıyor.

3) Yıldız camiinde sabah namazı kıldıktan sonra Yıldız Teknik Okuluna saldırıp BATTAL MEHETOĞLU'nu öldürenler, halkımızın dini duygularını tahrik ederek bu tür siyasi cinayetlere teşvik edenler de Adalete teslim edilmemektedir.

4) Camilerimize kadar sızan yabancı ajanlarının gençlik aleyhine ölüm saçan tahrikleri durmuyor, aksine gittikçe cüretlenerek devam ediyor.

Üniversite gençliği, yurdun bağımsızlığı üzerine titreyen vatanperver insanlar kurşunlanıyor ve failler yakalanmıyor. Gençliğin sağcı, solcu diye, halkımızın sünni, alevi, Kürt, Lâz diye kamplara ayrılıp birbirleri ile kanlı kavgalara sürüklenmesinden, polis elbisesi altında barınan katillerin yeni cinayetlere bürüklenmelerinden, durmadan körüklenen kardeş kavgalarından, vatandaşlarımızı sömüren, bağımsızlığımızı büsbütün yoketmeye çalışan yabancı kaynakların ve bir avuç satın alınmış işbirlikçinin yararlandığı düşünülmelidir.

ŞEHİT ANALARI OLARAK SİZLERİ GÖREVE DAVET EDİYORUZ :

a) Anayasaya, kanun devletine saygıyı alabildiğine zedeleyen siyasi cinayetleri düzenleyenleri, katilleri himaye edenleri LÂNETLEYİNİZ ve katillerin yakalanmasını hükümetten ısrarla isteyiniz.

b) Hafızai beşerin nisyan ile mâlul olmadığını isbat ederek; kanun devleti kuruluncaya, suçlular adaletin pençesine teslim edilinceye, polis iktidarın zulüm aleti olmaktan kurtarılıncaya kadar hükümet üzerindeki baskılarınızı devam ettiriniz.

c) Bilinen, tanınan sanıkları yakalatmayan hükümetin bu tür hareketlerine gözyumanların TOPYEKÜN suç ortağı sayılacaklarını, içtimaî mevkilerinizi ve tarihî yerinizi de düşünerek gittikçe daha sert tekrarlayınız.

Ta ki GERÇEKTEN TAM BAĞIMSIZ bir ülke olabilelim ve kanunun üstünlüğü ilkesine halkımızın inancını yeniden sağlıyalım. Şehit yavrularımızın katillerinin adalete teslimini istiyoruz. SAYGILARIMIZLA.

MEHMET TAN'I KAYBETTİK

Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi kurucularından makine teknikeri 1915 doğumlu MEHMET TAN'ı 10/Mart/1970 günü kaybettik.

Mehmet Tan arkadaşımız Türkiye işçi sınıfının bütün insancıl ve devrimci niteliklerini kişiliğinde birleştirmiş bir proleter devrimciydi.

O, özel durumu gereği, son zamanlarda proleter devrimci eylem içinde tam aktif olarak yer almamakla birlikte, gelişmeleri yakından izleyen bir kimseydi.

Devrimci uyanıklığı Mehmet Tan'ın oportünizmin bütün tezahürleri karşısında proleter devrimci tutumu benimsemesini sağlamıştır.

SÜLEYMAN EGE TUTUKLANDI

Bilim ve Sosyalizm Yayınları'nın çıkardığı **«Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz»** adlı eser Ankara Nöbetçi I. Sulh Ceza Mahkemesi'nin kararıyla toplatılmış, yayın evinin yöneticisi Süleyman Ege hakkında 142. Maddeye göre koğuşturma açılmış ve Ege tutuklanarak hapishaneye gönderilmiştir. Böylece, Bilim ve Sosyalizm Yayınlarının, Komünizm propogandası iddiasıyla koğuşturma konusu olan kitaplarının sayısı 7 ye çıkmıştır. Bunların 4 tanesi beraetle sonuçlanmış, 3 tanesininde davası devam etmektedir.

S. ERDOĞDU MAHKUM OLDU

Arkadaşımız Seyhan Erdoğdu, Ankara I. Ağırceza Mahkemesi tarafından birbuçuk yıl ağır hapse, altı ay Eskişehir'e sürgün ve 558 lira para cezasına çarptırılmıştır.

Erdoğdu, O D T Ü Sosyalist Fikir Kulübü tarafından yayınlanan UYARI adlı bültene «Millî Demokratik Devrim» başlıklı bir yazı yazmıştı. Üç yıl önce yayınlanan yazı. meşhur fetvacı Sulhi Dönmezer'in bilirkişi raporuna dayanılarak dava konusu edilmişti. Prof. Uğur Alaca-

kaptan, Prof. Münci Kapani, Prof. Kâzım Koloğlu'dan kurulu bilirkişi raporu mahkemece dikkate alınmamış, Dönmezer'in raporuna itibar edilmiştir. Dava temyiz edilmiştir.

Öte yandan, O D T Ü'de Seyhan Erdoğdu'nun da katıldığı Devrim Stratejisi adlı açık oturumdaki konuşmasından ötürü, Savcılık soruşturma açmıştır.

Ş. YALÇIN İHRAÇ EDİLDİ

Devrimci savcı Şiar Yalçın arkadaşımız, Yüksek Savcılar Kurulu kararı ile mesleğinden ihraç edilmiştir.

Yalçın arkadaşımız çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlanan yazıları ile işbirlikçilerin boy hedefi haline gelmiştir. Bu nedenle birçok defalar sürülmüş, son sürgün yeri olan Koyulhisarda gece kurşulanmış ve kıl payı hayatını kurtarmış, failler bilindiği halde, örtbas edilmiştir. Yalçın hakkında açılan birçok soruşturmada takipsizlik kararı alınmıştır. Hasan Dinçer ve Ceza İşleri Genel Müdürü Melih Ezgü'nün özel bir çabası sonucu ihraç edilen Yalçın, «mesleğin şeref ve itibarını ve memuriyet nüfuzunu bozmuş olduğu» gerekçesiyle ihraç edilmektedir.

ATİLLA SARP TUTUKLANDI

Devrimci Gençlik Federasyonu Genel Başkanı Atilla Sarp, 14 Mart tarihinde 15 - 20 sivil polis tarafından yakalanmış ve Emniyet Sarayına götürülmüştür. Sarp'ın yakalanışını Türkiye Radyoları birinci haber olarak vermiştir. Emniyet Sarayından hemen savcılığa sevkedilen Sarp tutuklanarak Ankara Hapishanesine, Yusuf Küpeli ve arkadaşlarının yanına gönderilmiştir. Daha sonra Orduyu isyana sevk ettiği gerekçesiyle, Atilla Sarp Mamak Askeri Hapishanesine nakledilmiştir. Son olaylar da açıkça göstermektedir ki, artık hakim sınıflar, yurdumuzda devrimci gençlikle, ordu ve askerlerin arasını açma çabası içindedirler. Fakat şu unutulmamalıdır ki, devrimciler heryerde yaptıkları işin hesabını verirler, devrimci hareket bugün işçi - köylü yığınlarının önünde bu imtihanı vermektedir. Ama karşı devrimciler halkımızın gelişen Millî Kurtuluş mücadelesi önünde nasıl hesap vereceklerdir.

Devrimciler, karşı devrimcilerin devrimci güçleri birbirine kırdırma çabalarına boyun eğmeyeceklerdir.

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİNDE FAŞİST TERÖR

Üniversitedeki devrimcilere karşı öteden beri yürütülen baskı ve tertipler, Erzurum Valisi ve Üniversite Rektör ve Dekanlarının da yardımıyla son noktasına varmış, Ziraat Fakültesi öğrencilerinden birisi üstüne benzin dökerek herkesin

gözü önünde kendisini yakmıştır. Bunun üzerine öğrenciler, Atatürk anıtına bir yürüyüş yapmışlar ve üniversite'de gerici rektör ve dekanların odalarına girerek koltuklarını parçalamışlardır. Rektör Muavini Turan Tufan Yüce, İktisat fakültesi dekanı Şaban Karataş gibi tanınmış gerici öğretim üyeleri şehirdeki A. P. militanlarını da harekete geçirerek öğrenci yurtlarına saldırılar düzenlemişlerdir. Polisten yardım istenmesine rağmen, Erzurum valisi polisin müdahalesini önlemiş, ve olaylar askerlerin müdahalesiyle yatıştırılabilmiştir. Azgın saldırganlar, bundan sonra şehre dağılmışlar, şehirdeki ilerici yayınorganları, yayınevleri, T. Ö. S. ve İLKSEN'i basmışlardır.

Halen, öğrenciler şehre çıkamamaktadırlar.

ASYA'da

LAOS HALKININ MÜCADELESİ

Amerikan emperyalizminin Laos'ta yediği darbeler, çağımızda en güçlü silâhın bile halk savaşı karşısında yetersiz kalacağını bir kere daha ortaya koymuştur. Laos halkının son günlerde kazandığı başarılar emperyalizmin Güney Doğu Asya'daki kesin yenilgisinin çok yakın olduğunun açık belirtileridir.

Laos, diğer Güneydoğu Asya ülkeleri gibi uzun zaman yabancı emperyalistlerin sömürüsü altında ezilmiş bir ülkedir. ABD'nin ülkeye yerleşmesi 1954 Cenevre anlaşmasından sonra olmuş ve 1962 ye kadar çıkarlarını işbirlikçileri vasıtasıyla koruyarak egemenliğini sürdürmeye çalışmıştır. 1956 da Pathet Lao öncülüğünde kurulan «Laos Yurt Severler Cephesi» (Neo Lao Hak Sat) nin yürüttüğü mücadele sonunda 1961 de Laos'un 2/3 ü kurtarılmıştı. Zor durumda kalan emperyalizm ve uşakları 1962 Cenevre anlaşmasını imzalamaya mecbur kaldılar. Fakat kısa bir süre sonra ABD anlaşmayı ihlal etti. Ve ülkedeki durumu tekrar düzeltmek için doğrudan müdahalelere başladı. Patet Lao denetimindeki bölgede yaşayan Meo kabilelerini yurt severlere karşı kışkırttı ve silâhlandırdı, senatör Fullbright'ın da belirttiği gibi her biri CIA ajanı olan binlerce uzman, danışman ve AID memurunu ülkeye yerleştirdi. ABD'nin başka bir amacı da Vietnam savaşı bakımından büyük öneme sahip üç bölgeyi elinde tutmaktı.

1 — Küpler Ovası;

2 — Kuzey Vietnam'ın bombalanması için kullanılan Pati Üssü;

3 — Vietnam'ın kuzey ve güney bölgeleri arasındaki ilintiyi sağlamak bakımından Vietnam halkı için çok önemli olan «Ho Chi Minh Yolu».

Patet Lao'nun başarıyla yürüttüğü gerilla faaliyetleri karşısında acz içinde kalan emperyalistler tek çare olarak halkı kendilerine göre daha emin, yani gerillaların erişemiyecekleri bölgelere taşımaya başlamışlardır.

ABD'ye yılda bir milyon dolara

mal olan Laos'un kurtarılmış bölgelerinin bombalanması bir süre durunca 1969 Haziran'ında Patet Lao yönetimindeki vatanseverler karşı saldırıya geçmişler, Pati üssüyle Küpler ovasını ele geçirmişlerdir; ancak ABD'nin şiddetli bombardımanı karşısında Küpler Ovasını terk etmek zorunda kalmışlardır.

Fakat Amerikalıların kendilerini güçlü sandıkları bir sırada tekrar ani saldırıya geçen Patet Leo birlikleri 21 Şubat günü Küpler ovasını tamamen ele geçirmişlerdir. Böylece Ho Chi Minh Yolunun kesin emniyeti sağlanmış ve Amerikalıların Vietnam Kurtuluş Ordusu'nun bu yolu kullanmasını engellemeleri artık söz konusu olmaktan çıkmıştır.

Dünyada daha bu olayın yankıları devam ederken, Patet Lao stratejik açıdan önemli olan Maung Savi üssünü de ele geçirmiş ve kukla hükûmetin başkenti Vientian'ı roket ateşine tutmuştur.

Olayların bu gelişimi sonucu bölgedeki emperyalist uşakları telaşa düşmüş bulunmaktadır. Laos kukla hükûmeti başbakanı Souvanna Phouma ve Tayland'ın iş birlikçi hükûmeti ABD'yı daha fazla askerî yardım vermesi için sıkıştırmaya başlamışlardır. Kamboçya'da emperyalizme karşı tavır alan cumhurbaşkanı Prens Sihanouk SSCB'ne bir ziyarette bulunurken CIA'in yardımıyla yapılan aşırı sağcı bir darbe sonucu görevinden uzaklaştırılmış ve yerine ABD'nin sadık adamları getirilmiştir.

Darbe haberi üzerine Çin Halk Cumhuriyeti'ne giden Prens Sihanouk Pekin'de büyük bir törenle karşılanmış ve yaptığı bir konuşmada sözde tarafsız görünmeye çalışan cuntanın aslında Amerika ile işbirliği içinde bulunduğunu söyliyerek, cuntanın yıkılması için var gücüyle çalışacağını ve ancak sağcı hükûmetin devrilmesinden sonra siyasetten çekileceğini sözlerine ilâve etmiştir.

ABD emperyalistlerinin zor duruma düştükleri sömürgelerde sağcı darbeler yaparak geçici bir süre için sömürülerini devam ettirmeye çalıştıkları daha önce de görülmüştü. Bu darbe Güneydoğu Asya'da Vietnam yenilgisi ve Laos buhranı yüzünden iyice dar boğaza girmiş bulunan ABD emperyalistlerinin bu bölgede tutunabilmek için baş vurdukları son çarelerden biridir.

Son olarak, Patet Lao bazı şartlar altında barış görüşmeleri için hazır olduğunu bildirmiştir:

1 — Derhal bir ateş kes anlaşması yapılması,

2 — ABD'nin saldırıya son vermesi,

3 — Tarafların misilleme yapmama konusunda söz vermeleri,

4 — Geçici bir koalisyon hükûmetinin kurulması,

5 — Siyasî konferansın yapılması için askerden arınmış bir bölgenin kurulması.

Patet Lao ayrıca, Cenevre anlaşmasının ihlali ve 1962 deki Üçlü Millî Koalisyon Hükûmeti'nin sabote edilmesinde temel sorumlulu-

ğun ABD'de olduğunun ve Laos halkının gerçek temsilcisi Laos Yurt Severler Cephesi'nin kabul edilmesini şart koşmaktadır.

Son olayların da gösterdiği gibi Güneydoğu Asya'da emperyalizm zor durumdadır ve çöküşü yakınlaşmaktadır.

LÂTİN AMERİKA'da

Çağlar boyunca çeşitli emperyalist güçler tarafından insanlık dışı bir şekilde sömürülen Lâtin Amerika'da, emperyalistlerin türlü oyunlarına rağmen halk savaşı hızla gelişmektedir. Asırlarca İspanyollar ve diğer Avrupalı sömürgeciler tarafından sömürülen Kıtada 19. yüzyılın ikinci yarısında AB.D.'ye geçmiş ve yerli satılmışlarla yakın işbirliği kuran Amerikan emperyalistleri Kıt'anın petrolünü, meyvasını, madenlerini ve tüm zenginliklerini insafsızca sömürmüştür.

Bu vahşi sömürünün sonuçları şöylece özetlenebilir:

Bugün Lâtin Amerikada 200 milyon insanın 140 milyonu günde 16 saat köle gibi çalışmaktadır. 20 milyonu çağ dışı bir gerilik içinde büyük toprak sahiplerinin (latifundista) baskısı altında para ekonomisi ile hiçbir ilişkisi olmadan yaşamaktadır. 140 milyon insan eksik beslenme içindedir ve bundan dolayı 100 milyon insan devamlı hastadır. Toprak ve gelir dağılımı ise son derece adaletsizdir. Venezuela'da tüm toprakların % 90 ı nüfusun % 3 ünün elindedir. Tüm millî gelirin % 50 si ise nüfusun % 1 inden azı tarafından gaspedilmektedir. Bunun da doğal sonucu olarak Lâtin Amerika mutlu azınlığının ABD bankalarında 18 milyar dolarlık mevduatı vardır.

Bu paraların aniden çekilmesi halinde ABD ekonomisinin bir krize gireceği uzmanlar tarafından belirtilmektedir. Bu vahşi sömürüye karşı Lâtin Amerika halkları asırlardır savaşmaktadır. Binlerce kahraman devrimci emperyalizme karşı dövüşürken, hayatlarını kaybetmişlerdir. Fakat «CHE» lerin, «İNTİ» lerin yerleri hızla doldurulmakta ve bu yiğit devrimcilerin anıları genç kuşaklara örnek olmaktadır. Bugün Lâtin Amerikanın bütün ülkelerinde devrimci halk savaşı gittikçe yoğunlaşmakta ve Amerikan emperyalistleri yeni oyunlar tezgâhlıyamama durumuna düşmektedir. Asırlarca emperyalistlerle işbirliği yapmış olan kilisede dahi devrimci eylem gelişmekte ve birçok genç din adamı silâhlanarak dağlara çıkmaktadır. Bu devrimci din adamlarından Camilo Torrés'in söylediği şu cümle, bizim yerli ümmetçilerin ve Aramko milliyetçilerinin kulağına küpe olacak niteliktedir: «İsa çağımızda sağ olsaydı o da silâhlanıp dağa çıkardı!»

Devrimci eylem geçen ay özellikle Guatemala'da gelişim göstermiştir.

1968 yılında ABD elçisini öldüren «Silâhlı Devrim Gücü» adlı gerilla örgütü Guatemala seçimlerine 36 saat kala Dışişleri Bakanını kaçıra-

rak tutuklu bulunan Otta Cavillo adlı öğrenci lideri 24 saat içinde serbest bırakılmadığı takdirde, bakanı öldüreceklerini açıklamışlardır. Öğrenci lideri serbest bırakılarak Meksika sefaretine teslim edilmiştir. Hemen ardından 8 Martta yine aynı örgüt bu kez ABD ateşesini kaçırmış ve ateşeye karşılık tutuklu bulunan üç devrimcinin daha serbest bırakılmasını istemiştir. Bu üç devrimci de serbest bırakılmıştır .Aynı hafta içerisinde yapılan Guatemala seçimlerini ise 11 milyon oydan 2 milyonunu alarak aşırı sağcılar kazanmıştır. Emperyalizmin geri bırakılmış ülkelerde tezgâhlamaya çalıştığı «Cici Demokrasi» oyunu, oyların % 20sinden oylarını alan işbirlikçilerin Guatemala'da zafer kazanmasını sağlamıştır. Fakat devrimci eylem herzamankinden daha güçlü olarak Guatemala'da yürümektedir.

Brezilya'da ise işbirlikçi faşist cuntaya karşı devrimci savaş hızla büyümektedir. Faşist cuntanın devrimcilere uygulamak istediği terör geri tepmiştir. Bir gerilla örgütü Japonyanın Sao Paola konsolosunu kaçırarak karşılığında beş devrimcinin serbest bırakılmasını istemiştir. Bu beş devrimci de serbest bırakılmıştır. Porto-Riko ve Uruguay'da da devrimciler silâh başındadır. Porto-Riko'da gelişen öğrenci hareketleri emperyalizm ve işbirlikçilerini tehdit ederken Uruguayda da «Tupamaros» adlı bir gerilla örgütü bir hapishaneye baskın yaparak tutuklu bulunan 14 kadın devrimciyi kurtarmıştır. Peru ve Bolivya'da iktidarda bulunan küçük burjuva devrimcileri ise girişikleri ilerici hareketlere devam edecek görünmektedir. Fakat devrimcilerin ancak halk yığınlarından güç alarak kalıcı zaferlere ulaşabileceği evrensel gerçeğini görmemezlikten gelerek bu ilerici cuntalara fazlaca bel bağlamak romantik bir görüş olmaktan ileri gidemez.

İşbirlikçilerin kurşunlarıyla şehid edilen ve kaatilleri bugüne kadar bulunamayan Battal Mehetoğlu'nun Anası İnsaf Mehetoğlu kimsesiz, dul bir köylü kadınıdır.

Maddî ve manevî mağduriyet içinde bulunan bu anaya el uzatmak, ona yardım etmek devrimci bir görevdir.

Adres :

İnsaf MEHETOĞLU

İstasyon Caddesi No: 71 - A

Necdet Tükel eliyle

MALATYA

DEVRİMCİ KARDEŞLERİMİZE DUYURU

AMERİKAN EMPERYALİZMİNE VE İŞBİRLİKÇİLERİNE KARŞI DEVRİMCİ EYLEMLERİNDEN DOLAYI CEZAEVİNDE YATMAKTA OLAN YİRMİ BEŞ ARKADAŞIMIZ İÇİN «**DEVRİMCİ DAYANIŞMA KAMPANYASI**» AÇILMIŞTIR. YARDIM ETMEK GÖREVİMİZDİR.

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu Genel Başkanlığı

Bağışlarınızı T.C. Ziraat Bankası Kızılay Şubesi 21670 No.lu hesap numarasına yatırınız. Bağış miktarı ve harcamalar ilân **edilecektir.**

A Y D I N L I K (CİLT : 3)

İÇİNDEKİLER

PROLETER DEVRİMCİ YAYINLAR

AYDINLIK — Sosyalist Dergi

Yıllık Abone 50,— TL.
(1, 2 ve 4 sayılar tükenmiştir)

AYDINLIK Ciltleri I, II ve III. Fiyatı 35,— TL.
(I. Cilt Tükenmiştir)

Aydınlık Cilt Kapaklarının Fiyatları 7,50 TL.

AYDINLIK YAYINLARI :

— Proleter Devrimci Hareketimizin Çizgisi Açıktır - Aydınlık 1,— TL.
(Tükenmiştir)

— İlk Adım Millî Demokratik Devrim - Mihri Belli 3,— TL.
(Çıkıyor)

— Zonguldak Havzasında Üretim İlişkileri ve Emperyalizm - Sina Çıladır 2,50 TL.
(Çıkıyor)

— Dinin Türk Toplumunda Etkileri - Dr. Hikmet Kıvılcımlı 3,— TL.
(Çıkıyor)

— Toplu Yazılar - Dr. Şefik Hüsnü Değmer 15,— TL.
(Çıkıyor)

İLERİ — T.D.G.F. nun yayın organı - Aylık Dergi - Yıllık Abone 50,— TL.

KURTULUŞ — İşçilerin, Köylülerin Aylık Gazetesi

TÜRKİYE SOLU — Haftalık Siyasî Gazete
Yıllık Abone 50,— TL.
— Çıkıyor —

ADRES : Süleyman Sırrı Sok 2/12 — ANKARA
P.K. 100 Cebeci — ANKARA
Tel : 12 40 14